

NOUA CLINICĂ MEDICALĂ UNIVERSITARĂ DE LA ROSTOCK

Proiectant, arh. B.D.A. M. Schubert

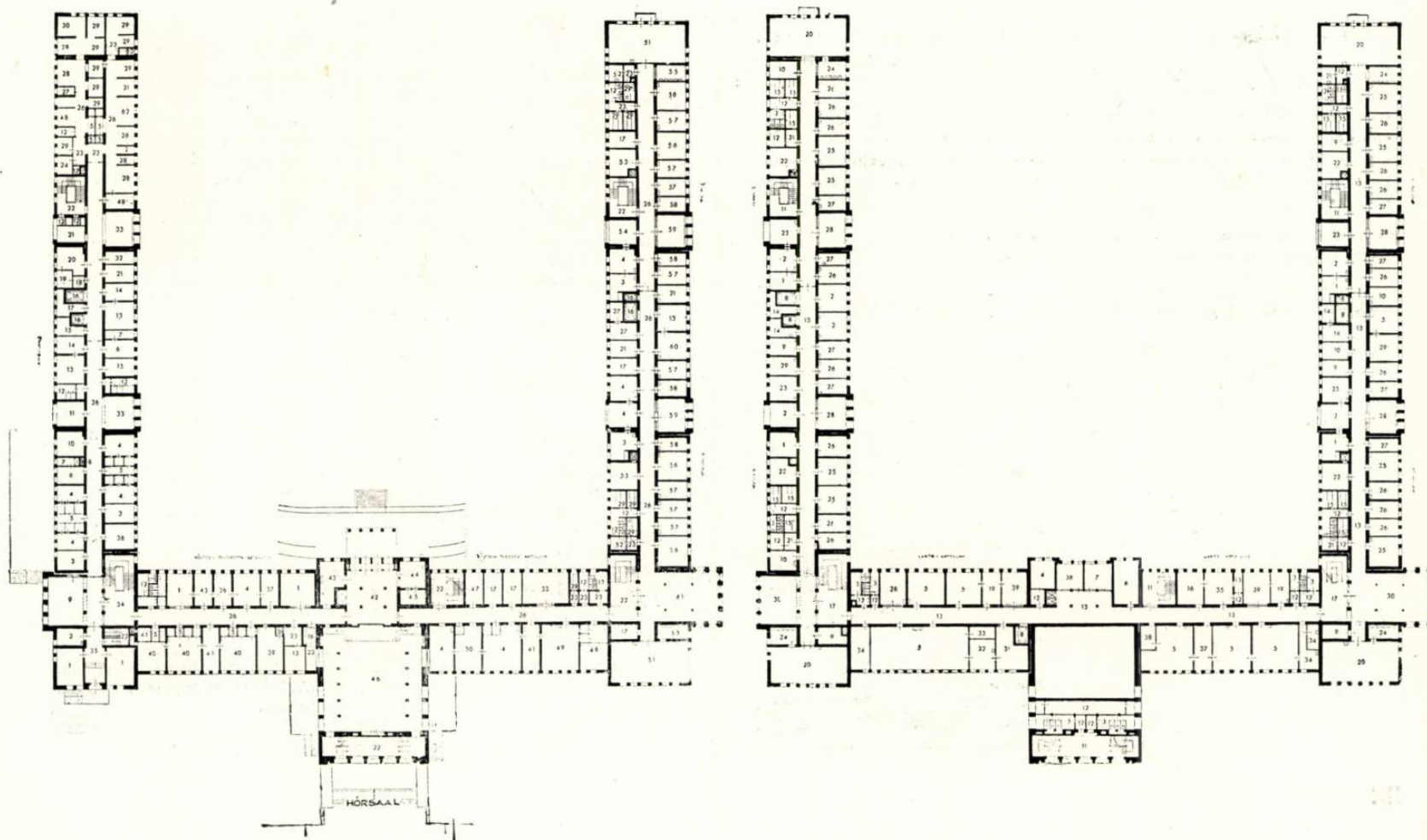
Plan parter

1. Așteptare — 2. Anunțare — 3. Camera surorilor — 4. Camera medicilor — 5. Cabină vestiar — 6. Boli de stomac — 7. Sonde — 8. Montecărcă mincare — 9. Cartotecă, administrație — 10. Radioscopie — 11. Endoscopie — 12. W.C. — 13. Laborator — 14. Transformări — 15. Electrocardiografie — 16. Ascensor — 17. Depozit — 18. Depozit de nămol uscat — 19. Preparare nămol — 20. Secția nămol curativ — 21. Cameră pentru personal — 22. Casa scării — 23. Degajament — 24. Inhalatii — 25. Băile — 26. Coridor — 27. Cameră pentru rușe — 28. Masaj — 29. Baie — 30. Duș — 31. Ultrasunet — 32. Optică — 33. Ca-

meră de lumină — 34. Hol scară — 35. Windfang — 36. Secretariat — 37. Sală de demonstrații — 38. Sas — 39. Cameră obscură — 40. Diagnostic — 41. Cameră comandă — 42. Hol de intrare — 43. Primire — 44. Portar — 45. Vorbitor — 46. Sala de cursuri — 47. Asistent tehnic — 48. Cameră de odihnă — 49. Terapie — 50. Pielografie-bronhografie — 51. Cameră cu 10 paturi — 52. Dezinfecție — 53. Bucătărie de ceai — 54. Consultații — 55. Spălător — 56. Cameră cu 3 paturi — 57. Cameră cu 2 paturi — 58. Cameră cu 1 pat — 59. Cameră de zi — 60. Transfuzii de sînge — 61. Hol — 62. Lumină și căldură.

Plan etaj II

1. Cameră surori — 2. Cameră medici — 3. W.C. — 4. Endoscopie — 5. Laborator — 6. Transformări — 7. Electrocardiografie — 8. Ascensor — 9. Depozit — 10. Cameră personal — 11. Casa scării — 12. Vestibul — 13. Coridor — 14. Lenjerie — 15. Baie — 16. Optică — 17. Holul scării — 19. Cameră obscură — 19. Asistent tehnic — 20. Cameră cu 10 paturi — 21. Dezinfecție — 22. Bucătărie de ceai — 23. Consultații — 24. Spălător — 25. Cameră cu 3 paturi — 26. Cameră cu 2 paturi — 27. Cameră cu 1 pat — 28. Cameră de zi — 29. Transfuzii de sînge — 30. Hol — 31. Depozit sticlărie — 32. Substanțe chimice — 33. Cîntare — 34. Mașina centrifugală — 35. Fotografie — 36. Atelier de desen — 37. Spălător — 38. Probe — 39. Bibliotecă

În 1951 s-a hotărît construirea, la Rostock, a unei noi clinici, în locul celei vechi, bombardate. Motive urbanistice n-au permis o înălțime prea mare, ceea ce a dus la adoptarea unui plan în formă de U. Cele două aripi paralele cuprind 11 staționare cu un total de 286 de paturi. Aripa dinspre sud cuprinde la parter o bucătărie dietetică ce deservește 300—350 de persoane. Etajul III servește temporar pentru cazarea surorilor și personalului, pentru care urmează să se construiască un cămin (în care caz acest etaj va mai adăposti încă două staționare). La parterul aripii de la N se află ambulatoriul cu o capacitate lunară planificată de 1 000 de persoane, precum și secțiile de hidro- și electroterapie. În subsolul acestei aripi se află centrul de colectare a sîngelui, cu intrare direct din exterior.

La parterul construcției centrale este intrarea principală pentru pa-

cienți și vizitatori, cu sală de primire și ascensor de persoane. Pe alcea Lenin se găsește intrarea principală a studenților, pe unde aceștia acced direct la garderobă, sala de curs (80 de locuri) și auditoriu (338 de locuri). Tot la parter se află secția de diagnostic röntgen și cea de röntgenterapie. Primul etaj este rezervat direcției și administrației; la etajul II se află marile laboratoare pentru studii și cercetări clinice. La etajul III se află apartamentele pentru surorile staționarelor, medici și oaspeți, precum și sala de mese și sălile de club și lectură.

Construcția este din cărămidă, iar detaliile arhitectonice ale fațadei sînt din piatră artificială de calcar. Aripa dinspre sud și porțiunea dinspre sud a clădirii centrale au fost date în folosință în 1954/1955, iar auditoriul și porțiunea dinspre nord a clădirii centrale în primăvara 1957; aripa dinspre nord va fi terminată în 1959/1960.

Deutsche Architektur — 7/1957

Delegații conducerii Uniunii Arhitecților și ai conducerii A.S.I.T. au purtat discuții asupra căilor de colaborare între cele două organizații. S-a constatat necesitatea ca planurile de muncă ale celor două organizații să fie elaborate în mod coordonat, pentru a evita acțiuni paralele și pentru a stabili acțiuni comune în problemele de interes comun. Având în vedere că în prezent ambele organizații au elaborat planuri de acțiune proprii, s-a convenit ca unele dintre aceste acțiuni să fie sprijinite reciproc. Aceasta se referă la consfătuirea A.S.I.T. în problemele tehnicii noi în construcții și la consfătuirea A.S.I.T. cu privire la folosirea pietrei naturale decorative în construcții, acțiuni care vor fi sprijinite de U.A. prin solicitarea arhitecților de a aduce în aceste consfătuiri punctul lor de vedere personal. De asemenea, referitor la organizarea plenarei a V-a a U.A. și a discuțiilor pregătitoare din filiale și cercuri, aceste acțiuni vor fi sprijinite și de A.S.I.T., în același mod. S-a convenit, în principiu, ca ambele organizații să lanseze în comun un concurs public cu privire la problema locuințelor.

Societatea pentru răspândirea științei și culturii (S.R.S.C.) își va intensifica activitatea de popularizare a arhitecturii și a realizărilor arhitecturale în rândurile maselor. Acțiunile S.R.S.C. se vor organiza în colaborare cu Uniunea Arhitecților, atât în București, cât și în alte orașe din țară. Dintre acțiunile propuse de uniunea noastră și însușite de conducerea S.R.S.C., cităm: organizarea unor conferințe cu subiecte de arhitectură; organizarea unor proiectii de diapozitive însoțite de explicații; organizarea unor excursii la monumentele istorice și contemporane de arhitectură, în cadrul cărora vor fi date explicațiile necesare; organizarea vizitării expozițiilor de arhitectură; editarea unor diafilme; editarea unor broșuri de popularizare etc. La aceste manifestări vor fi atrași oameni ai muncii de diferite profesii.

Arhitecții sînt rugați să răspundă pozitiv solicitărilor S.R.S.C. de a participa la organizarea acestor acțiuni în calitate de conferențieri, îndrumători de excursii etc.

CONFERINȚE — În lunile ianuarie și februarie au continuat la Casa Arhitectului expunerile arhitecților români care în toamna anului 1957 au vizitat Republica Populară Chineză în cadrul schimburilor de delegații între Uniunea Arhitecților din R.P.R. și Uniunea Arhitecților din R.P.Chineză. Arhitectul T. Evolveanu a vorbit în ziua de 14 ianuarie despre «Problema construcției orașelor în China Populară», iar arhitectul I. Ghica-Budești, în ziua de 21 ianuarie, despre «Cîteva monumente vechi de arhitectură din R.P.Chineză». În ziua de 11 februarie a avut loc a patra conferință din acest ciclu a arhitectului T. Niga, intitulată «Unele aspecte ale arhitecturii contemporane din R.P.Chineză».

Toate conferințele s-au bucurat de prezența unui public numeros, care a urmărit cu deosebit interes expunerile documentate și numeroasele proiectii de diapozitive în culori.

În ziua de 24 ianuarie, arh. V. Bilciurescu, candidat în științe, a prezentat diapozitive despre «Monumente de arhitectură din Moldova».

EXPOZIȚII — La 20 ianuarie s-a deschis la Casa Arhitectului expoziția de proiecte prezentată la concursul «Ansamluri de case de odihnă la Mamaia».

Discuția asupra concursului a avut loc în ziua de 28 ianuarie. Prof. arh. O. Doicescu, președintele juriului, a expus principiile generale de care s-a călăuzit juriul în activitatea sa. Arh. T. Evolveanu a citit procesul verbal de judecată. Au luat apoi cuvîntul numeroși arhitecți, care au ridicat unele probleme de creație, pe marginea proiectelor prezentate. Unii vorbitori au criticat punctul de vedere al juriului față de unele dintre proiectele prezentate, precum și unele prevederi ale temei.

Între 5 și 28 februarie a fost deschisă la Casa Arhitectului cea de-a IV-a expoziție anuală de desene, acuarele și fotografii realizate de arhitecți în cursul anului 1957. Expoziția a cuprins 252 de lucrări. Cele mai bune lucrări au fost selecționate de un juriu format din arhitecții M. Alifanti, M. Cotescu și V. Iorga. Fondul de arhitectură a acordat 43 de premii și mențiuni în valoare de 200 - 2 200 lei fiecare.

Sub auspiciile Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea și ale Uniunii Arhitecților din R.P.R., în ziua de 21 ianuarie 1958 s-a deschis în sala Dalles din București expoziția «Arhitectura contemporană în S.U.A.». Expoziția a fost realizată de Muzeul de artă modernă din New-York și înfățișează 43 de construcții, considerate ca cele mai semnificative dintre lucrările de arhitectură modernă de după război, precum și alte 38 de lucrări premiate de Institutul american de arhitectură, în anii 1956 și 1957.

În cadrul schimburilor culturale urmează să se deschidă în curînd în S.U.A. o expoziție de artă populară romîneasă.

ACTIVITATEA CERCURILOR ȘI FILIALELOR U.A. — În prezent, Uniunea Arhitecților din R.P.R. cuprinde în rândurile ei 1202 membri și candidați (797 membri și 152 candidați în București și 194 membri și 59 candidați în celelalte localități din țară).

În cadrul uniunii există în prezent 10 filiale, și anume:

Arad	cu 14 membri
Cluj	cu 20 membri și 2 candidați
Constanța	cu 15 membri și 6 candidați
Galați	cu 17 membri și 2 candidați
Iasi	cu 10 membri și 7 candidați
Pitești	cu 11 membri și 4 candidați
Ploiești	cu 26 membri și 9 candidați
Orașul Stalin	cu 20 membri și 8 candidați
Timișoara	cu 16 membri și 10 candidați
Regiunea Autonomă Maghiară	cu 11 membri și 4 candidați

De asemenea, în celelalte regiuni și localități funcționează următoarele cercuri:

Bacău	cu 5 membri
Baia Mare	cu 3 membri și 3 candidați
Craiova	cu 6 membri și 1 candidat
Hunedoara	cu 6 membri și 2 candidați
Oradea	cu 4 membri și 1 candidat
Sibiu	cu 10 membri

În ziua de 17 ianuarie, membrii cercului U.A. din ICSOR au ales noul birou al cercului; au fost aleși arhitecții: Cezar Lăzărescu, Victor Sebestyen, Leon Haber, Teodor Iconomu și Mariana Vereanu.

La Constanța, în ziua de 24 ianuarie, a avut loc adunarea generală a filialei, la care au participat 14 membri și candidați. Au fost citite statutul U.A. și instrucțiunile cu privire la acordarea ajutoarelor de către Fondul de arhitectură. De asemenea a fost dezbătut și aprobat planul de muncă al filialei U.A. din regiunea Constanța.

În ziua de 27 ianuarie 1958 a avut loc adunarea generală a filialei U.A. din Timișoara la care au participat 16 membri și candidați. Arhitecții au luat cunoștință de planul de muncă al U.A. pe semestrul I/1958 și au discutat diferite probleme legate de acest plan. Au fost făcute unele propuneri în legătură cu activitatea arhitecților din Timișoara, ca de exemplu: găsirea unui sediu al filialei, organizarea unor deplasări de studii, organizarea unor conferințe și expoziții de arhitectură, îmbunătățirea condițiilor de locuit ale arhitecților tineri transferați la Timișoara, abonarea arhitecților la revista «Arhitectura R.P.R.» etc. Ca o lipsă se poate menționa că adunarea generală nu a elaborat un plan de muncă al filialei.

Filiala U.A. din Orașul Stalin, în adunarea generală din 31 ianuarie 1958, a elaborat un plan de muncă pe semestrul I. Acest plan cuprinde, printre altele, organizarea a două discuții de creație (la I.R.P. și la S.A.S.) în vederea

pregătirii plenarei a V-a a U.A., precum și a unor proiectii de diapozitive, deplasări de studii și a altor manifestări.

Biroul Uniunii Arhitecților, în conformitate cu prevederile planului de muncă, a transmis filialelor și cercurilor sarcina de a organiza discuții asupra problemelor locale ale creației arhitecturale. Aceste discuții reprezintă pregătirea arhitecților pentru plenara a V-a a U.A. din aprilie 1958.

Cercul U.A. din ICSOR a organizat în zilele de 10 și 17 februarie primele discuții de acest fel. În fața unui auditoriu numeros, arhitecții C. Lăzărescu și L. Staadecker au ținut referate, expunîndu-și punctul lor de vedere asupra unor probleme actuale ale creației arhitecturale. Pe marginea acestor referate au urmat discuții la care au luat cuvîntul arh. G. Gusti, arh. Al. Iotzu, arh. G. Husar, arh. R. Bordenache, ing. N. Laszlo și ing. G. Ursu. A luat apoi cuvîntul arh. M. Alifanti, secretar al Uniunii Arhitecților din R.P.R. Discuțiile vor continua.

ACTIVITATEA FONDULUI DE ARHITECTURĂ — În cursul anului 1957, Fondul de arhitectură a continuat să finanțeze acțiuni întreprinse de Uniunea Arhitecților în vederea sprijinirii materiale a arhitecților și a stimulării creației arhitecturale din R.P.R. Principalele cheltuieli ale Fondului de arhitectură în această direcție au fost următoarele:

1. Ajutoare de boală, pentru incapacitate de muncă și pentru urmași	142 000 lei
2. Manifestări culturale la Casa Arhitectului (concerte, filme etc.)	24 000 lei
3. Ajutoare de creație	13 000 lei
4. Premii și mențiuni acordate celor mai bune lucrări, în cadrul unor concursuri de arhitectură	27 000 lei
5. Premii acordate celor mai bune lucrări de arhitectură realizate în 1957	74 000 lei
6. Premii și mențiuni acordate celor mai bune lucrări artistice realizate de arhitecți	28 000 lei
7. Deplasări colective și individuale, cu caracter documentar, la obiectivele arhitecturale din țară	34 000 lei
8. Deplasări în străinătate . . .	321 000 lei

60 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ȘCOLII DE ARHITECTURĂ

În ziua de 13 februarie 1958 s-a deschis a VI-a sesiune științifică a cadrelor didactice din Institutul de arhitectură «Ion Mincu» din București. Această sesiune coincide cu aniversarea a 60 de ani de la înființarea învățămîntului superior de stat de arhitectură din România. Cu acest prilej, prof. arh. Nicolae Bădescu, adjunct al ministrului Construcțiilor și Materialelor de Construcții, a rostit un cuvînt festiv de deschidere.

Au vorbit apoi acad. prof. arh. Petre Antonescu și acad. prof. arh. Duiliu Marcu, președintele Uniunii Arhitecților din R.P.R.

A urmat un cuvînt de salut al studenților și cuvîntul prof. arh. Nicolae Lupu, directorul Institutului de arhitectură «Ion Mincu».

Prof. arh. H. Maicu a prezentat referatul «Evoluția proiectării în învățămîntul superior de arhitectură, de la înființarea lui și pînă azi».

Sesiunea a continuat în zilele de 14 și 15 februarie, cînd au fost prezentate referatele «Sarcinile învățămîntului în dezvoltarea urbanismului în R.P.R.» (prof. arh. G. Gusti), «Trebuie revizuită definiția arhitecturii?» (conf. arh. G. Petrașcu), «Trebuie contribuții la studiul teoriei și istoriei arhitecturii?» (prof. arh. R. Bordenache), «Arhitectura populară romîneasă» (prof. arh. Grigore Ionescu). Au mai expus referate prof. ing. Al. Solomon, șef de lucrări Z. Solomon, asistent arh. Gh. Curinschi, șef de lucrări Tr. Chiulescu, prof. Gh. Sudan, conf. ing. A. Zăcopceanu, conf. arh. A. Gheorghiu, asistent arh. Șt. Teodorescu.

Au urmat discuții, după care au fost trase concluziile asupra desfășurării sesiunii.

Арх. Константин Мошинский — ПЛАНИРОВКА ПАРКА КУЛЬТУРЫ И ОТДЫХА ИМ. И. В. СТАЛИНА В БУХАРЕСТЕ (стр. 2). Цель этого проекта — в форме предварительного изучения — предложить необходимые работы по устройству парка с целью качественного улучшения этой важной зеленой зоны, которая должна в дальнейшем стать самым представительным парком Бухареста.

Для этого в самом широком масштабе следует использовать существующие положительные стороны и, по мере возможности, исправить наличные недостатки. Предложения по планировке парка должны устранить опасность негармоничного развития парка в его ансамбле, как и в различных отношениях, а также способствовать его украшению и развитию при максимальном использовании наличного фонда и, в конечном счете, наиболее соответствующему обслуживанию населения столицы.

Проблема в своей совокупности рассматривается широко и перспективно, с целью, с одной стороны, уместить ее в сроки создания зеленых площадок, а с другой стороны, согласовать ее с наметками по развитию города и его необходимостями.

Работы будут проводиться в несколько очередей, согласно общей планировке, на основе проектов, которые будут разработаны после окончательного применения к нуждам эскизного проекта.

Архитекторы Богдан Котару, Игнэс Шербан — БОЛЬНИЦА НА 500 КОЕК В ПХЕНЬЯНЕ (стр. 6) В статье изложены принципы, которые легли в основу изучения проекта больничного комбината в Пхеньяне, строительство которого уже началось.

Принято смешанное решение для как можно более категоричного отделения амбулаторных больных (которых очень много — свыше 1000 консультаций в день) от больных стационарных, помещающихся в павильонах (330 взрослых, 70 детей и 100 туберкулезных больных). Средняя высота павильонов установлена с расчетом как можно меньше использовать средства вертикального механического транспорта, а также при учете гармоничного сочетания больничного ансамбля с режимом соседних зданий.

Преследовалось совершенно независимое функционирование отделений госпитализации и действенная сепарация сообщений.

ПРОМЫШЛЕННАЯ АРХИТЕКТУРА

Арх. Константин Басулла, инж. Эмиль Байкулеску — ПРОЕКТ ФАБРИЧНОГО ЗАВОДА В ТИРГУ-ЖИУ (стр. 10). Проектный институт деревообрабатывающей промышленности ИПРОИЛ разработал технологический проект фабричного завода, который входит в промышленный комбинат в Тиргу-Жиу, а Институт строительного проектирования (И.П.К.) — проект строительства этого павильона.

Согласно технологическому процессу на этом заводе бревна в результате обработки превращаются в фанеру. Под помещения завода занята площадь в 12 000 кв. м. Основная структура выполнена из сборных продольных монолитных рам, балок, кессонов и иллюминаторов; сборные элементы использованы также и на всей высоте фасадов. Панели эти окончательно отделаны и изолированы, что позволяет посредством одной единственной операции — сборки закрыть весь периметр стройки, на протяжении нескольких сот метров.

ТЕОРИЯ АРХИТЕКТУРЫ

Доцент арх. Г. Петраску — ДИСКУССИЯ НА ВЫСТАВКЕ (стр. 12) С целью выразить отдельные мнения в связи с современной архитектурой и обсудить ряд теоретических проблем, связанных с сущностью и специфическими особенностями этой архитектуры, автор статьи затевает воображаемую беседу с одним из посетителей международной выставки типового строительства, открывшейся между 23 сентября и 10 октября 1957 в помещении Бухарестского Института архитектуры.

В ходе этой беседы рассматриваются последствия перехода зодчества, в социалистических странах, от служения церкви и имущим классам на службу народным массам, как и результаты технического прогресса. В нынешних условиях, — говорится в ходе этой дискуссии, — типизация кажется единственным способом, могущим обеспечить строительство быстрыми темпами и в широком масштабе. Вопрос о том, как можно применить этот способ без ущерба для художественной стороны архитектуры, остается открытым: решающим фактором здесь остается то, как вырабатывается тип.

В заключительной части этого спора утверждается следующее: «Архитектура — это отчасти обстановка, в которой проходит наша жизнь; это рамки, в которые мы включаемся все больше и больше по мере того, как растет степень нашей цивилизованности. Эти рамки оказывают на нас свое постоянное воздействие — как предлагаемым нам комфортом, так и своим внешним видом. Поэтому чаша весов нашего суждения не должна склоняться в сторону того или иного решения исключительно в силу его чисто технического или экономического преимущества. Архитектура, несомненно, имеет две стороны: одна — технико-утилитарная, другая — художественная. Обе эти стороны следует рассматривать как одно нераздельное целое. Произвольное их разделение, мнение, что строительный тип можно сначала разработать на основе технико-утилитарных соображений, а затем «прикрасить» при помощи каких-либо художественных приемов, не может дать хороших результатов и, фактически, ведет к деградации архитектуры».

МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА ТИПОВЫХ ПРОЕКТОВ (I)

Архитекторы Михай Риччи и Леон Гарсия — ЖИЛЫЕ ДОМА И КУЛЬТУРНО-БЫТОВЫЕ ОБЪЕКТЫ (стр. 14) В статье проанализированы отдельные проблемы типового жилищного и культурно-бытового строительства в свете выставки типизации, организованной по случаю международной конференции по вопросам типового строительства, проходившей в Берлине, в мае 1957 года. В работе конференции участвовали делегаты из Народной Республики Албании, Народной Республики Болгарии, Чехословацкой Республики, Китайской Народной Республики, Германской Демократической Республики, Польской Народной Республики, Румынской Народной Республики, Венгерской Народной Республики и СССР.

Состоявшаяся в Берлине конференция и выставка типового проектирования, первое в своем роде международное мероприятие, является обширным обменом опытом. Они закладывают основы дальнейшего развития связей между странами-участницами с целью принятия согласованных мер организационного и технического характера, которые должны будут обеспечить и ускорить прогресс в типовом проектировании и в индустриализации строительных приемов.

ПАМЯТНИКИ

Арх. Ион Думитреску — ЦЕРКОВЬ СВ. МИХАИЛА В КЛУЖЕ (стр. 19) Начатая в XIV веке, эта церковь строилась в три очереди: в XIV веке был построен хор и две боковые абсиды; в XV веке — корпус нефов и ризница, а в XIX веке — сохранившаяся и ныне колокольня.

Церковь эта принадлежит к типу тех, у которых все три нефа имеют одинаковую высоту. Построенная в готическом стиле, она носит отпечаток всех видоизменений, характерных для данного периода строительства.

Стрельчатые своды хора дважды перестраивались в течение времени; последний раз, в XVIII веке, перестройка эта была выполнена плохо и вызвала смещение стен.

В 1956 году была предпринята реставрация сводов хора. Работы выполнялись согласно строительной системе, которая устраняла опасность давления на стены сбоку. С этой целью каркас ребер свода был выполнен из кривых железобетонных балок, в которые были заделаны наружные каменные ребра. Вес ансамбля этих ребер был подвешен на сетке железобетонных балок, выполненной на верхнем уровне стен, благодаря чему давление сводов передается стенам вертикально. Вогнутые поверхности сводов выложены из кирпича.

ДОКУМЕНТАЦИЯ

ВОПРОСЫ ЖИЛИЩНОГО ПРОЕКТИРОВАНИЯ В СССР (II) (стр. 24) Содержит подборку конспектов ряда статей, опубликованных на страницах журнала «Архитектура СССР» за 1957 год.

ИЗ-ЗА ГРАНИЦЫ (стр. 30) Под этой рубрикой в номере помещена информация из Германской Демократической Республики.

ХРОНИКА (стр. 32) краткие сведения, о работе Союза Архитекторов РНР в январе и феврале 1958 г.

Arch. Constantin Moşinski — LA SYSTÉMATISATION DU PARC DE CULTURE ET DE REPOS «J. STALINE» — BUCAREST (p. 2). Le but de ce projet est de proposer, sous la forme d'une étude préliminaire, les travaux et les aménagements nécessaires et susceptibles d'améliorer la qualité existante de cet important espace vert destiné à devenir, en perspective, le parc représentatif de la Capitale.

Il résulte de cette étude que les valeurs du parc existant devront être utilisées au maximum tandis que les déficiences constatées devront être corrigées. Les propositions de systématization générale tendent à éviter un développement non-harmonieux du parc tant dans son ensemble que sous ses différents aspects particuliers; elles mènent à son embellissement et à son extension, à la mise en valeur optimale du fonds existant, le rendant, en fin de compte, susceptible de desservir dans la plus grande mesure possible, la population de la Capitale.

L'ensemble du problème est considéré d'une façon large et en perspective, ceci tant en vue de son encadrement dans la durée de réalisation des espaces verts, que de sa mise en concordance avec les prévisions de développement et de nécessités de la ville.

Les réalisations se feront par étapes, dans un délai prévu conformément à la systématization générale décrétée sur la base des projets résultant de l'adaptation définitive de l'étude préliminaire.

Architectes Bogdan Cotaru, Ignace Serban — HÔPITAL GÉNÉRAL POUR 500 LITS À PHÉNIAN (p. 6) Les auteurs présentent les principes qui ont guidé l'étude du projet du complexe hospitalier dont l'exécution a déjà commencé à Phénian.

On a adopté une solution mixte pour assurer la plus catégorique séparation entre les malades ambulatoires qui sont fort nombreux (plus de 1000 consultations par jour) et les malades des pavillons d'hospitalisation (330 adultes, 70 enfants et 100 tuberculeux).

Les pavillons ont un nombre réduit d'étages afin d'employer le moins possible les circulations verticales mécanisées et afin que l'ensemble de l'hôpital puisse correspondre au régime des constructions voisines.

On a poursuivi un fonctionnement complètement indépendant des sections d'hospitalisation et une séparation efficace des circulations.

ARCHITECTURE INDUSTRIELLE

Constantin Basulla, arch., Emil Baiculescu, ing. — ÉTUDE POUR UNE FABRIQUE DE PLACAGES À TIRGU-JIU (p. 10). L'institut pour l'élaboration des projets de l'industrie du bois (IPROIL) a établi le projet technologique pour une fabrique de placages comprise dans le complexe industriel de Tirgu-Jiu — et l'institut pour l'élaboration de projets de constructions (I.P.C.) en a rédigé le projet de construction.

Selon le procès technologique, la matière première que sont les rondins, est transformée, après plusieurs opérations, en placages. Le bâtiment occupe une surface de 12 000 mètres carrés. La structure constructive est composée de cadres monolithes longitudinaux, de caissons et de vitrages préfabriqués. On utilise de même des panneaux préfabriqués pour les façades, sur toute leur hauteur. Ces panneaux sont isolés et enduits à l'atelier, de sorte qu'avec une seule opération de montage, on ferme tout le pourtour du bâtiment, de plusieurs centaines de mètres.

LA THÉORIE DE L'ARCHITECTURE

Arch. Gheorghe Petrasco, maître de conférences — DISCUSSION DANS UNE EXPOSITION (p. 12). L'auteur imagine une discussion avec un visiteur de l'exposition internationale de constructions-type, ouverte entre le 23 septembre et le 10 octobre 1957 à Bucarest, à l'intention d'émettre quelques opinions sur l'architecture contemporaine et de débattre quelques problèmes théoriques ayant trait à la nature et au spécifique de celle-ci.

On discute les conséquences qui s'en suivent pour l'architecture à la suite du fait que, dans les pays socialistes, elle ne sert plus l'église et le riche mais est passée au service du peuple; de même les conséquences qui découlent pour elle à la suite du progrès technique.

Dans les circonstances actuelles, on dit à un moment donné, la typisation semble le seul procédé capable d'assurer l'édification rapide et à grande échelle. Ce qui reste à résoudre, c'est de trouver la manière la plus avantageuse d'appliquer ce procédé (en ce qui regarde le côté artistique de l'architecture), la manière dont on élabore le type à employer étant décisive.

Vers la fin de la discussion, on affirme: «L'architecture contient une partie de l'ambiance de notre vie, devenant un cadre qui nous enveloppe de plus en plus, à mesure que nous nous civilisons. Ce cadre agit sur nous d'une manière permanente tant par le confort offert, que par son aspect; il paraît donc, que l'avantage technico-économique ne devrait pas faire pencher lui seul le plateau de la décision vers une solution déterminée. L'architecture a incontestablement deux aspects: l'un technico-utilitaire et l'autre artistique. Mais ces deux aspects doivent être considérés en une soudure indissoluble. Leur séparation arbitraire, l'idée qu'un type peut être élaboré, d'abord, sur la base des considérations technico-utilitaires, et qu'ultérieurement il peut être «embelli» par des procédés artistiques, ne peuvent pas donner de bons résultats et mènent, après tout, à la déchéance de l'architecture».

L'EXPOSITION INTERNATIONALE DE PROJETS-TYPE (I)

Architectes Mihai Ricci, Leon Garcia — HABITATIONS ET CONSTRUCTIONS SOCIALES ET CULTURELLES (p. 14) L'article analyse quelques problèmes concernant les constructions-type (habitations culturelles et sociales) telles qu'elles ont apparu à l'exposition de projets-type organisée à l'occasion de la conférence internationale sur la typisation qui a eu lieu à Berlin au cours du mois de mai 1957 et à laquelle ont participé les délégués de la R. P. d'Albanie, R. P. de Bulgarie, R. Tchecoslovaque, R. P. Chinoise, R. D. Allemande, R. P. Polonoise, R. P. Roumaine, R. P. Hongroise et U.R.S.S.

La conférence et l'exposition des projets-type de Berlin, la première manifestation internationale de ce genre, constituent un grand échange d'expériences; elles sont le commencement d'un développement continu des liaisons entre les pays participants, pour l'adoption des mesures organisatrices et techniques unitaires destinées à assurer et à hâter le progrès de la typisation et de l'industrialisation des procédés constructifs.

MONUMENTS

Arch. Ion Dumitrescu — L'ÉGLISE St. MIHAIL DE CLUJ (p. 19) Commencée au XIV-ème siècle, la construction a été réalisée en trois phases: dans la première (XIV-ème siècle) on a élevé le chœur et les deux absides latérales; dans la seconde (XV-ème siècle) les nefs et la sacristie; et dans la troisième (XIX-ème siècle) la tour actuelle.

L'église est du type halle, avec les trois nefs de même hauteur; réalisée dans l'architecture gothique du temps, elle présente des variations de style caractéristiques à l'époque de sa construction.

Les voûtes du chœur, sur croisée d'ogives, ont été refaites deux fois au cours des siècles: la dernière fois (XVIII-ème siècle) étant défectueusement exécutées, un déplacement des murs s'est produit.

En 1956, on a restauré les voûtes du chœur. Les travaux ont été exécutés dans un système constructif qui annule les poussées latérales sur les murs. A cet effet, le squelette formé par les nervures des voûtes a été exécuté en poutres courbes de béton armé; on y a encastré les nervures apparentes en pierre. Tout l'ensemble des nervures a été suspendu à un réseau de poutres en béton armé, exécuté au niveau supérieur des murs, qui ne leur transmet que des pressions verticales. Les panneaux recourbés des voûtes ont été construits en briques.

DOCUMENTAIRES

LES PROBLÈMES DES PROJETS DES LOGEMENTS EN U.R.S.S. (II) (p. 24) On présente un choix de résumés des divers articles parus dans la revue l'Architecture U.R.S.S. pendant l'année 1957.

DE L'ÉTRANGER (p. 30). On donne des informations sur l'architecture en R. D. Allemagne.

LA CHRONIQUE (p. 32) On y lit des informations sur l'activité de l'Union des Architectes de la R.P.R. au cours des mois de janvier et de février 1958.

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

Lei 15

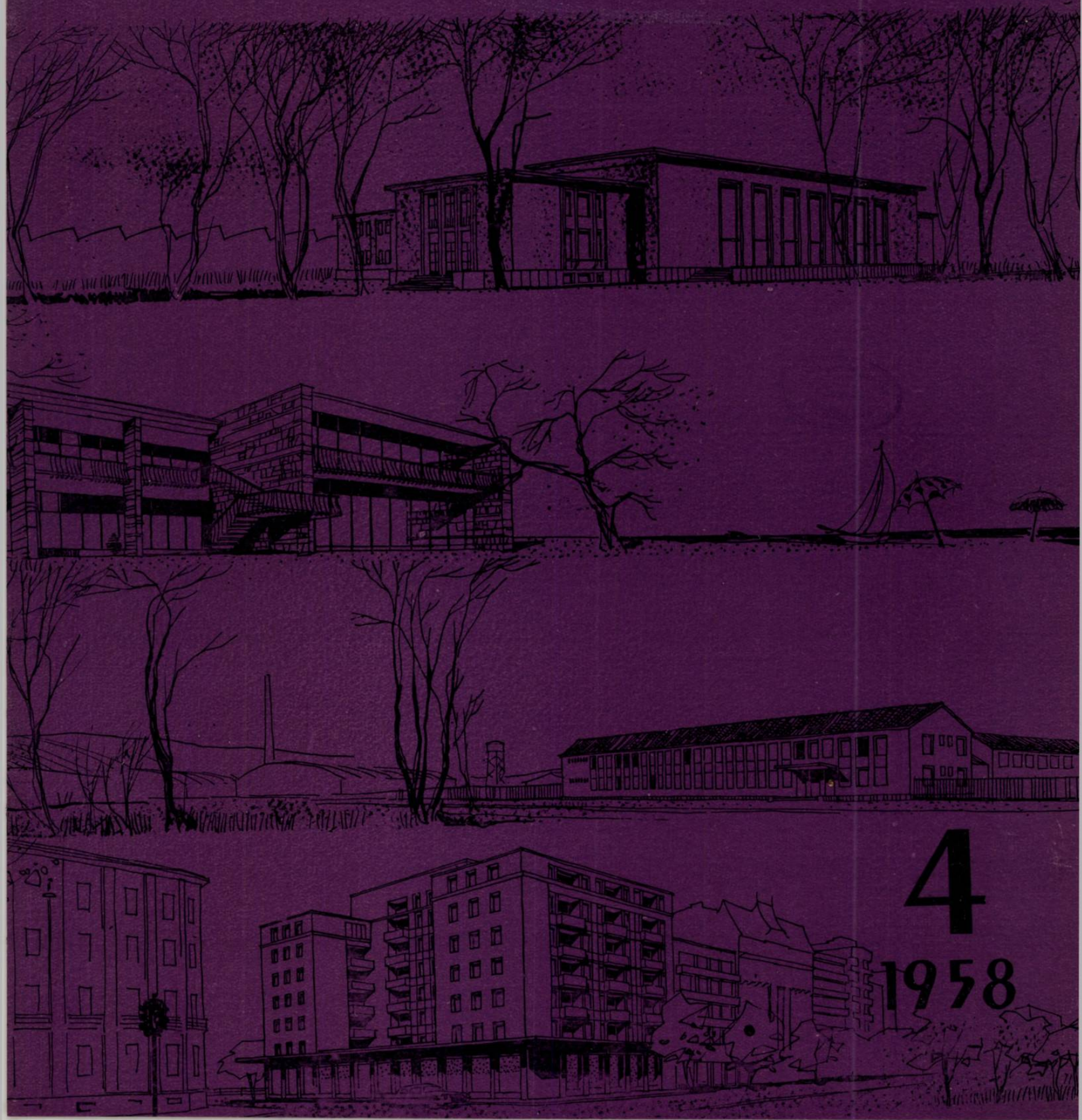
I. P. 4, București

E 1689

ARCHITECTURA

R P R

4

1958

E 1689

Institut de Documentare Tehnică
BUCUREȘTI
ОБМЕН - CSERE
VYMEHA - WYMIANA
TAUSCH - CMEHA

88 DE ANI DELA NAȘTEREA LUI
VLADIMIR ILICI LENIN

ARHITECTURA

R P R

ORGAN AL UNIUNII
ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

S U M A R

CONSTRUCȚII SOCIAL-CULTURALE

Arh. Cornel Vitez, arh. Atanase Popescu
CANTINA ATELIERELOR C.F.R. «GRIVIȚA ROȘIE» 2

Arh. Ion Găleşanu, arh. Annie Schechner,
arh. Constantin Rulea
ȘCOALA PROFESIONALĂ «SIMO GEZA» DIN
TÎRGU-MUREȘ 5

Arh. Gheorghe Georgescu
TABĂRĂ DE COPII LA COSTINEȘTI 8

L O C U I N Ț E

Arh. Andrei Kirschner
BLOC DE LOCUINȚE PE BULEVARDUL 6 MARTIE-
BUCUREȘTI 11

P R O I E C T A R E A T I P

EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ DE PROIECTARE TIP (II)

Ing. Isac Finkelstein, ing. Dinu Grigoriu
TIPIZAREA CONSTRUCȚIILOR INDUSTRIALE . . 13

Ing. Laur Scripcă
TIPIZAREA ELEMENTELOR DE CONSTRUCȚIE . . 16

Î N V Ă Ț Ă M Î N T

Arh. Friederich Cojocaru
INVĂȚĂMÎNTUL TEHNIC DE ARHITECTURĂ . . 18

A R H I T E C T U R A P O P U L A R Ă

Arh. Mircea Possa, arh. Paul Mihalik
POIANA SIBIULUI, O UNITATE DE ARHITECTURĂ
EXPRESIE A UNEI UNITĂȚI DE VIAȚĂ 22

T E O R I A A R H I T E C T U R I I

Arh. S. Han-Magomedov
DESPRE ROLUL ARHITECTULUI ÎN TRANSFORMA-
REA MODULUI DE VIAȚĂ 27

P L A S T I C A

EXPOZIȚIA «ARHITECTURA CONTEMPORANĂ
DIN S.U.A.» 29

EXPOZIȚIA DE ACUARELE, DESENE ȘI FOTOGRAFII
EXECUTATE DE ARHITECȚI ÎN ANUL 1957 . . . 30

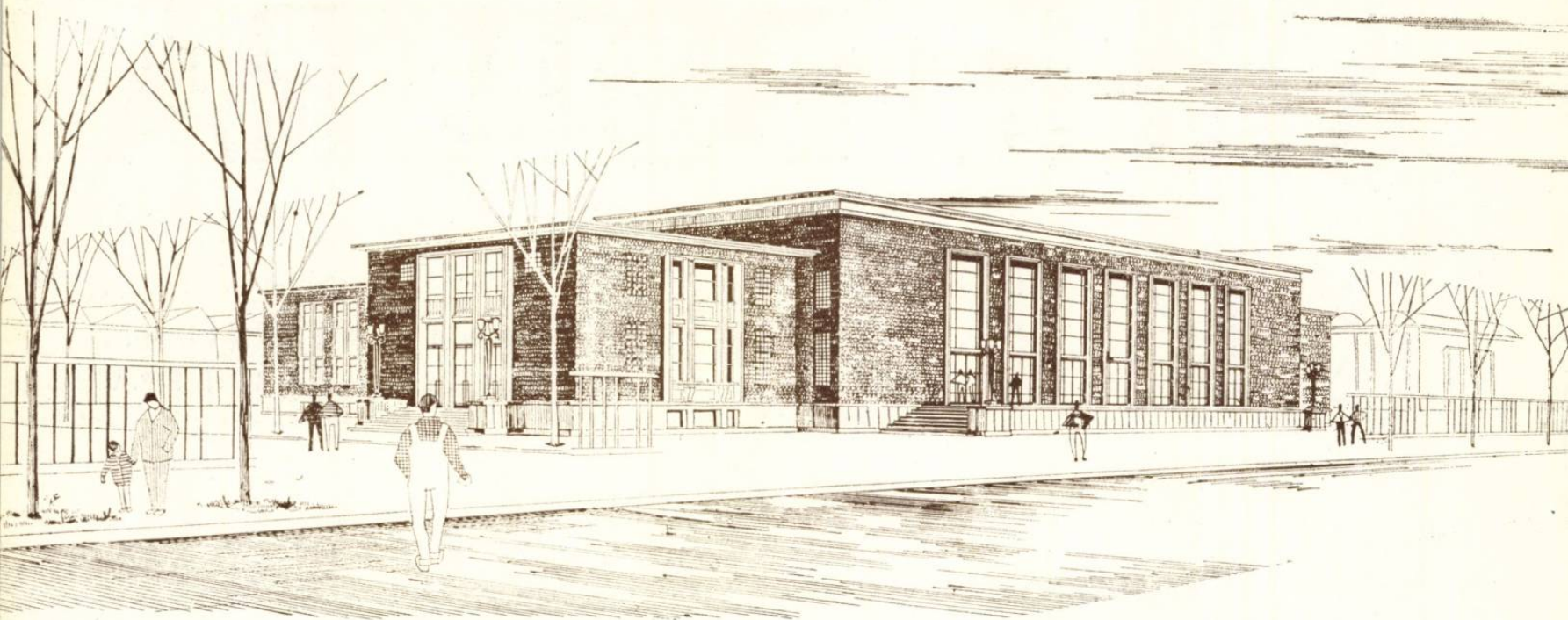
C R O N I C A

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN
R.P.R. 32

INFORMAȚII U.I.A. 32

1958 4

ANUL VI Nr. 4 (47)
APRIIE 1958

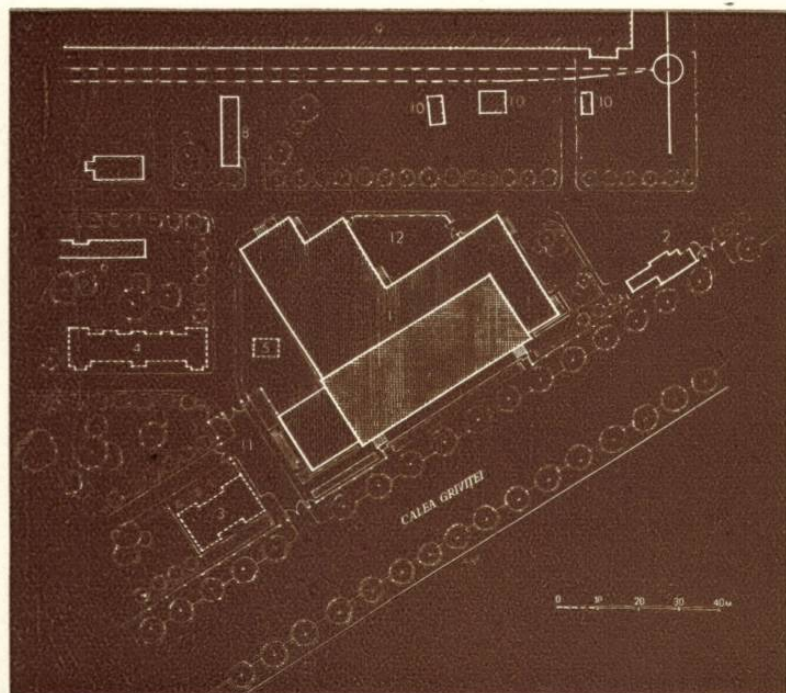
construcții social-culturale

CANTINA ATELIERELOR C.F.R. «GRIVIȚA ROȘIE»

Proiectanți, arhitecți Cornel Vitez,
Atanase Popescu, ing. Dan Ghiocel
Institutul de proiectări
căi ferate (I. P. C. F.)

PLAN DE SITUAȚIE

1. Cantină — 2. Poartă — 3—4—5. Clădiri supuse
demolării în viitor — 6. Seră — 7. Centrală de
încălzire — 8. W.C.-uri — 9. Hale de reparații
10. Ateliere — 11. Spațiu de comandă a accesului
în incintă — 12. Curte de serviciu pentru cantină

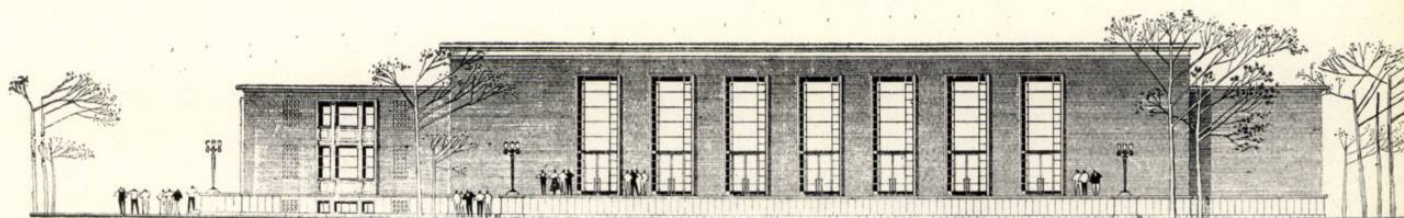
În primăvara anului 1957 a început construirea noii cantine a Atelierele C.F.R. «Grivița Roșie». Cantina este amplasată pe singurul teren încă disponibil din incinta complexului — și acesta destul de mic — denivelat față de calea Griviței și oarecum impropriu: terenul, situat în lungul căii Grivița, în fața halelor de reparat vagoane.

Proiectul prevede construirea unei cantine cu o capacitate de deservire de 3000 mese pe zi, sala de mese putând servi ocazional și pentru adunări sau festivități.

Atât amplasarea și orientarea pe teren, cât și rezolvarea proiectului în sine, ca obiect cu funcțiuni complexe, au pus proiectanților o mulțime de probleme greu de rezolvat și i-au obligat să aleagă, nu soluții ideale, ci pe acelea ce se impuneau prin forța necesităților ca acceptabile.

Clădirea, riguros comandată de mărimea și de forma terenului, cuprinde la subsol depozitele necesare alimentelor pentru toată perioada de iarnă (1 octombrie — 31 martie) socotite la efectivul zilnic de 3000 de consumatori, încăperile frigoriferului, centrala de ventilație, camera aparatelor de încălzire, crematoriul de gunoi, magazia de inventar și w.c.-uri pentru personalul de serviciu. Pentru manipularea alimentelor s-au prevăzut două ascensoare și un coridor larg de circulație. Tot la subsol, în directă legătură cu intrarea consumatorilor, s-au prevăzut o parte din vestiarele și w.c.-rile pe care lipsa de spațiu de la parter le-a impus în acest loc.

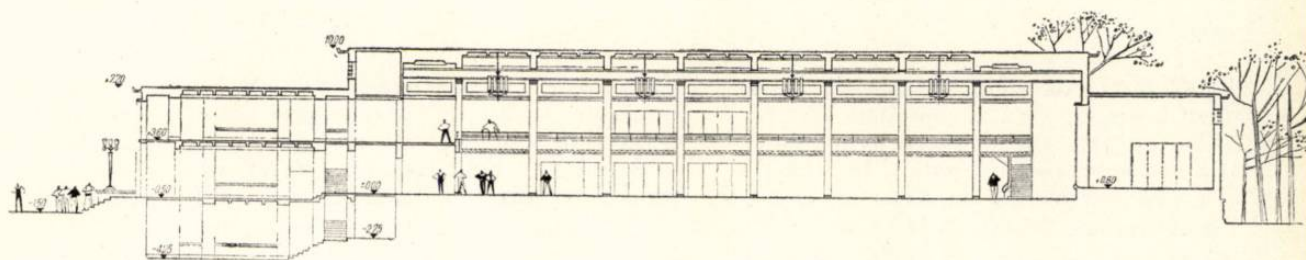
La parter, construcția cuprinde un hol flancat de vestiare la intrarea consumatorilor, scările de acces la balcon,

Fațada spre calea Griviței

Fațada laterală

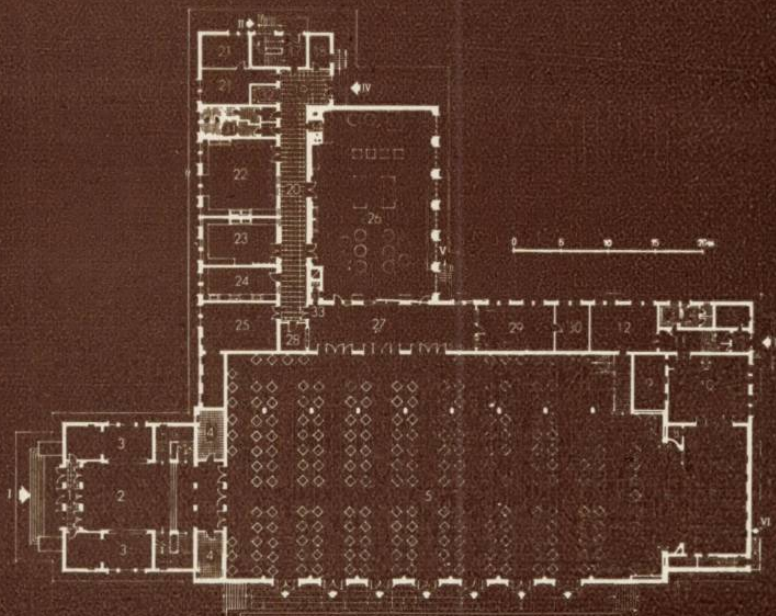
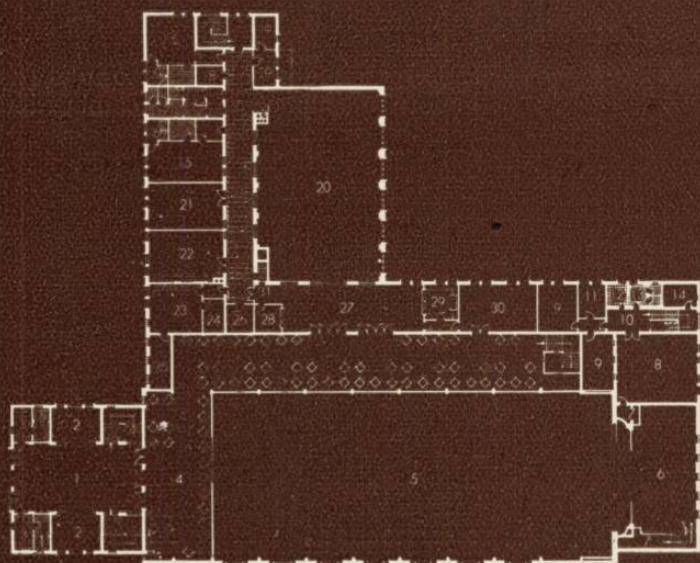
Secțiune longitudinală prin sala de mese

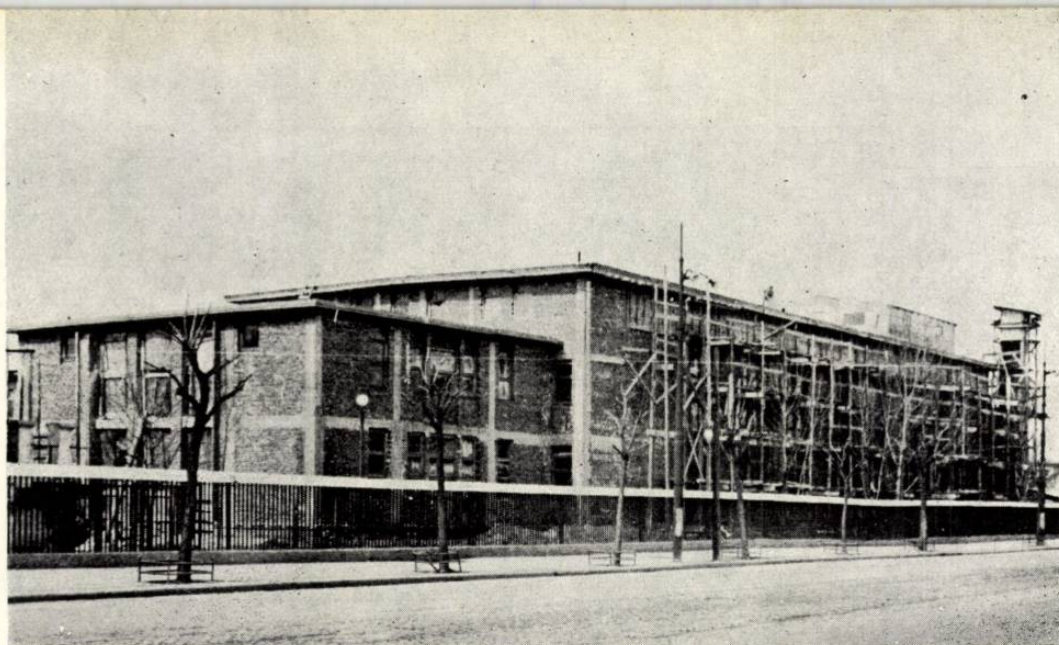
PLAN ET AJ

1. Hol consumatori — 2. Vestiare — 3. Spălătoare și w.c.-uri pentru consumatori — 4. Balcon — 5. Golul sălii de mese — 6. Golul scenei — 7. Balcoane pentru personalul de scenă — 8. Sala de repetiții — 9. Cabine artiști — 10. Hol — 11. Personal tehnic de scenă — 12. Lavabouri — 13. W.C.-uri femei — 14. Depozit material scenă — 15. Vestiare pentru personalul de serviciu — 16. Dușuri — 17. W.C.-uri pentru personalul de serviciu — 18. Camera motorului ascensorului — 19. Birouri pentru administrația cantinei — 20. Golul bucătăriei — 21. Sala de mese și de odihnă pentru personalul de serviciu — 22. Laboratorul de patiserie — 23. Spălătorie mecanică de rufe — 24. Uscătorie de rufe — 25. Călcătorie de rufe — 26. Depozit de rufe curate — 27. Oficiu — 28. Distribuție pline — 29. Spălător de veselă — 30. Bufet rece — 31. Monte-chARGE pentru mîncăruri — 32. Ghenă pentru evacuarea gunoaiului

PLAN PARTER

I. Intrarea consumatorilor — II. Intrarea personalului de serviciu — III. Intrarea personalului de scenă și a artiștilor — IV. Primirea alimentelor — V. Ieșire din subsol — VI. Ieșire de pe scenă
1. Antevestibul — 2. Hol — 3. Vestiare — 4. Spălătoare de mîini — 5. Sala de mese și de spectacole — 6. Avanscenă — 7. Scenă — 8. Electricieni — 9. Depozit de recuzită — 10. Depozit de decoruri — 11. Hol artiști — 12. Așteptare artiști — 13. Lavabouri — 14. W.C.-uri bărbați — 15. Portar — 16. Vestibul de intrare — 17. Casa scării de serviciu — 18. Birou de primirea alimentelor — 19. Hol de primirea alimentelor — 20. Coridor — 21. Birouri pentru administrația cantinei — 22. Preparare legume — 23. Preparare carne — 24. Spălător de vase de bucătărie — 25. Cămar de țe — 26. Bucătărie — 27. Oficiu — 28. Distribuție pline — 29. Spălător de veselă — 30. Depozit de veselă — 31. W.C.-uri și lavabouri pentru personalul de serviciu — 32. Ascensorul mare pentru alimente — 33. Monte-chARGE pentru mîncăruri — 34. Ghenă pentru evacuarea gunoaiului

Vedere de pe șantier

spălătoare de miini și sala de mese (sau festivități), cu o capacitate de cca. 1250 de persoane deodată, având mese de câte 4 persoane (în sală și la balcon). Ea este completată de scena cu câteva dintre anexele absolut indispensabile: depozit de decoruri, recuzită, cabine pentru personalul artistic, w.c.-uri și intrări speciale pentru scenă.

Din sala de mese se poate ieși direct afară printr-o terasă largă pe care dau 7 uși-ferestre monumentale.

Întrirea de serviciu este plasată la un capăt al coridorului larg de circulație, flancat pe una dintre laturi de birourile administrației cantinei, încăperile de prepararea alimentelor și a cărnii, spălătorul de vase, o cămară de zi, precum și w.c.-urile pentru personalul de serviciu, iar pe cealaltă parte, de holul pentru primirea și cîntărirea alimentelor și de bucătărie.

Între sala de mese și bucătărie este plasat oficiul, în directă legătură cu camera de distribuie a pîinii, spălătorul de veselă și depozitul de veselă și tacîmuri.

La etaj, construcția cuprinde holul consumatorilor de la balcon — flancat,

ca la parter, de vestiare și w.c.-uri cu lavabouri — avînd accesul prin cele două scări amintite mai sus. Balconul, unde se va servi masa de regim, se întinde pe întreaga latură lungă a sălii și pe latura opusă scenei, avînd un bufet spațios și un oficiu propriu flancat de încăperile de distribuie a pîinii și spălătorul de veselă. La etaj sînt prevăzute birouri pentru administrație, încăperile sanitare ale personalului, vestiare, dușuri, w.c.-uri, sala de mese și odihnă pentru personal, spălătoria de rufe cu uscătoria-călcătoria, depozitul de rufe și încăperea laboratorului de patiserie. În porțiunea de deasupra anexelor scenei mai sînt plasate câteva încăperi pentru artiști: sală de repetiții, cabine de artiști, personal tehnic de scenă, w.c.-uri etc.

Balconul comunică printr-o scară spațioasă, și direct cu sala. În vederea utilizării sălii și pentru spectacole cinematografice, proiectul prevede deasupra balconului o cabină de proiecții cu anexele ei, accesibilă printr-o scară specială.

Suprafața construită este de cca. 2620 m², iar cea desfășurată, de 5760 m².

Construcția are fundații de beton, zidărie portantă de cărămidă la anexe și schelet de beton armat la sală și scenă, toate planșeele și acoperișul în terasă fiind realizate cu chesoane prefabricate de beton armat. Izolațiile hidrofuge și termice s-au proiectat cu materiale uzuale: carton asfaltat, pînză de cîneapă, suspensii bituminoase, plută (la frigorifer), beton poros (la acoperișuri) etc. Finisajele sînt executate, în general, cu materiale obișnuite: tencueli simple, pardoseli de mozaic, parchet, tîmplărie de brad ș.a., în afară de unele materiale mai prețioase, a căror utilizare se impunea prin natura și destinația încăperilor: pardoseli de gresie la bucătărie, mozaic venețian în sala de mese, marmură la holuri, uși și ferestre metalice la sală și la bucătărie, profile trase cu ipsos la grinzile și casetele tavanelor din holuri și sală, lambriuri etc.

Fațadele sînt tratate într-o arhitectură sobră, adecvată ansamblului industrial al atelierelor «Grivița Roșie» și vor fi executate cu placaj de cărămidă.

Instalațiile clădirii au făcut obiectul unor studii serioase, contribuind în mare măsură la asigurarea unei cît mai bune funcționări a cantinei.

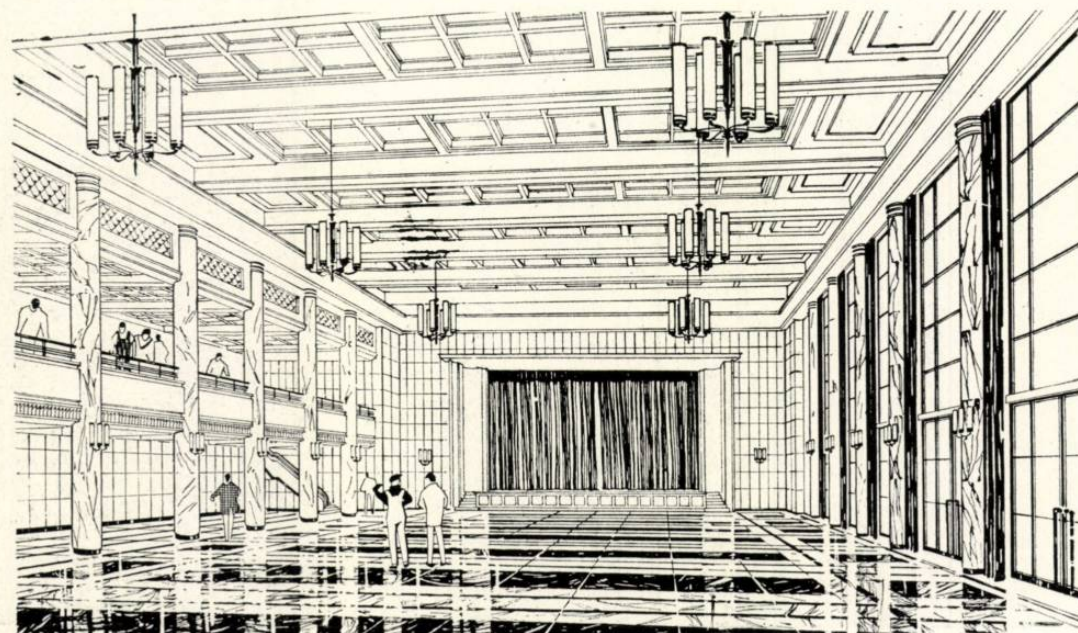
Încălzirea este centrală, cu abur sub joasă presiune furnizat de centrala termică a atelierelor și distribuit la o serie de radiatoare și aeroterme. Instalațiile bucătăriei și ale laboratorului de patiserie, ca și cuptorul crematorului de gunoi, sînt alimentate cu combustibil lichid și gaze naturale.

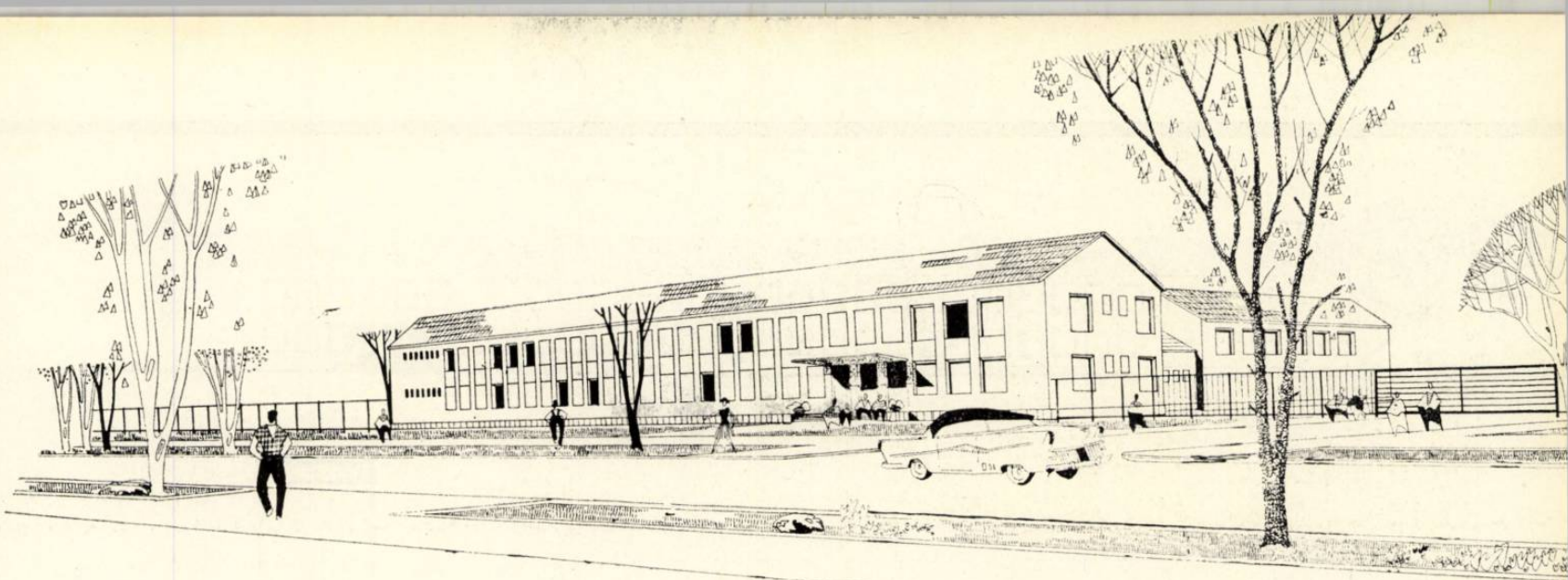
Lumina electrică și prizele de forță electrică sînt alimentate de la un post de transformare propriu al atelierelor.

Bucătăria, spălătoria și frigoriferele sînt prevăzute cu instalații de ventilație mecanice, iar sala de mese, scena și depozitele au o bună aerisire naturală. Alimentarea cu apă potabilă se face, atît din rețeaua orașului, cît și din rețeaua proprie a atelierelor. Canalizarea este racordată direct la colectorul principal de pe calea Griviței. La conducta apelor care provin din bucătărie sînt legate două separatoare de grăsimi. Utilajul bucătăriei va fi executat din oțel inoxidabil.

Arh. CORNEL VITEZ

Perspectiva interioară a sălii de mese și de spectacole

În scopul pregătirii de cadre calificate pentru tâmplărie, conducerea fabricii de mobile « Simo Geza » din Tg. Mureș, una dintre cele mai mari și mai moderne fabrici de acest gen din țară, a luat hotărârea înființării unei școli profesionale.

Proiectarea acestei școli s-a făcut în atelierele I.P.C., pe baza temei primite de la beneficiar, temă ce a fost completată și pusă de acord cu normativele în vigoare.

Terenul ales pentru această construcție a trebuit să satisfacă următoarele condiții, necesare unei școli: să fie în afara incintei întreprinderii; să nu fie situat pe străzi zgomotoase; să fie suficient de mare, astfel încât procentul construit să nu întrecă 20% din suprafață; să aibă o formă cit mai regulată, o pantă cit mai mică și să fie liber pe cel puțin două laturi.

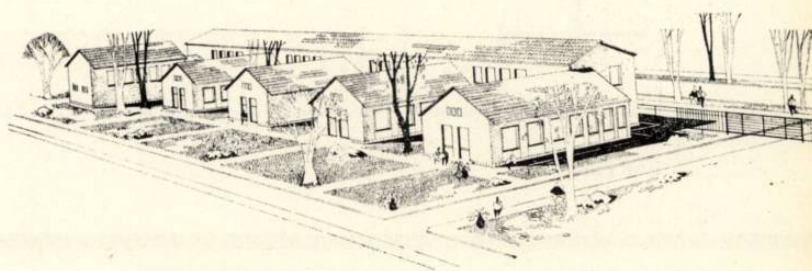
S-a ajuns astfel la alegerea terenului situat la intersecția bulevardului 7 Noiembrie cu str. Bod Peter, regimul de construcție impus prin planul de sistematizare fiind parter-etaj, cu o retragere de 4 m de la alinierea străzii. Acest teren prezintă și avantajul că se află lângă blocurile de locuințe destinate salariaților fabricii, care sînt în curs de execuție. În perimetrul terenului au mai fost incluse o cantină tip de 300/3 și un cămin pentru elevi, care urmează a se executa ulterior. O alee interioară leagă între ele construcțiile, terenurile de sport și spațiile de agrement.

Deoarece programul acestei școli este diferit de programele școlilor obișnuite și fiindcă a fost necesar a se rezolva în ansamblu funcțiuni variate, s-au studiat mai multe variante, spre a se vedea care dintre ele satisface în mai mare măsură cele trei condiții principale: funcționalitatea, economicitatea și plastica. În urma analizării diferitelor soluții s-a ajuns la concluzia că soluția pavilionară prezintă cele mai multe avantaje.

Școala profesională proiectată este prevăzută pentru un număr de 240 de elevi, împărțiți în 3 ani de studii. Ei primesc aci o dublă pregătire: practică și teoretică. Din acest motiv, s-a căutat a se grupa separat sălile

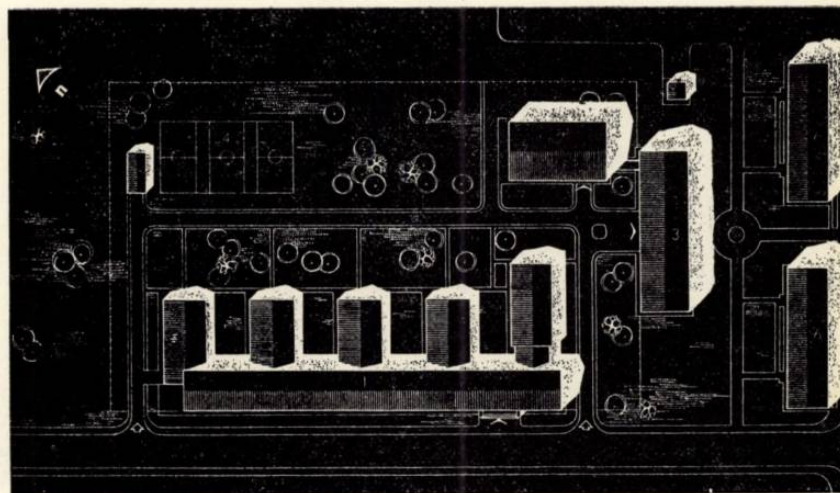
ȘCOALA PROFESIONALĂ «SIMO GEZA» DIN TÎRGU-MUREȘ

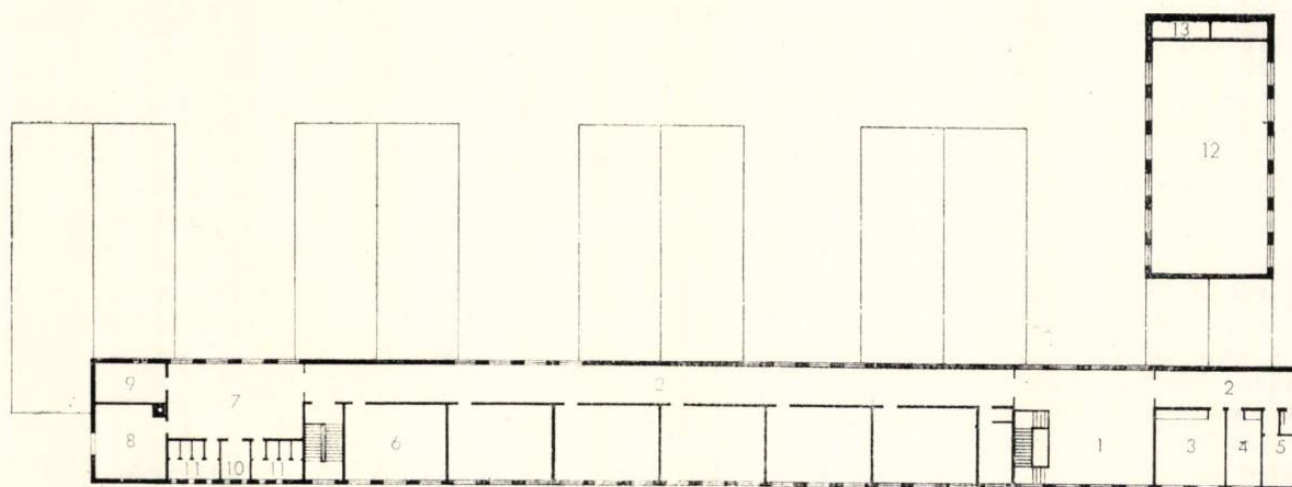
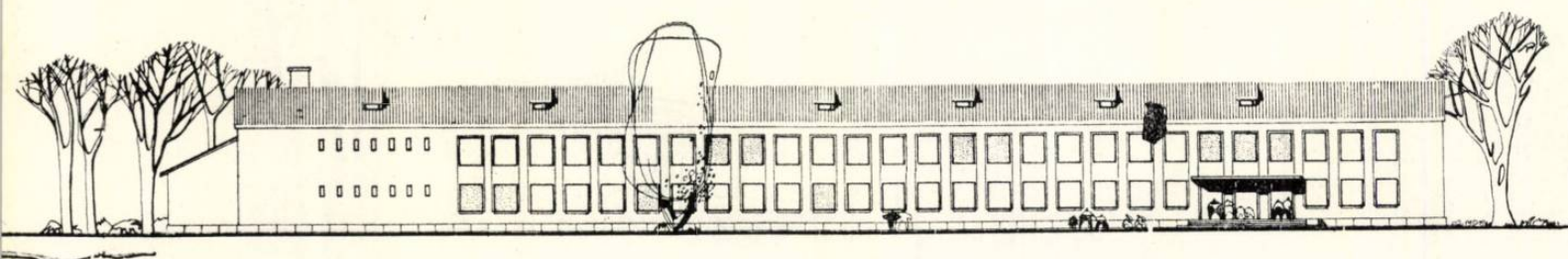
Autori, arhitecții Ion Găleşanu,
Annie Schechner, Constantin Rulea
Șef de atelier, arh. Isac Glückman
Institutul de proiectare
a construcțiilor (I.P.C.)

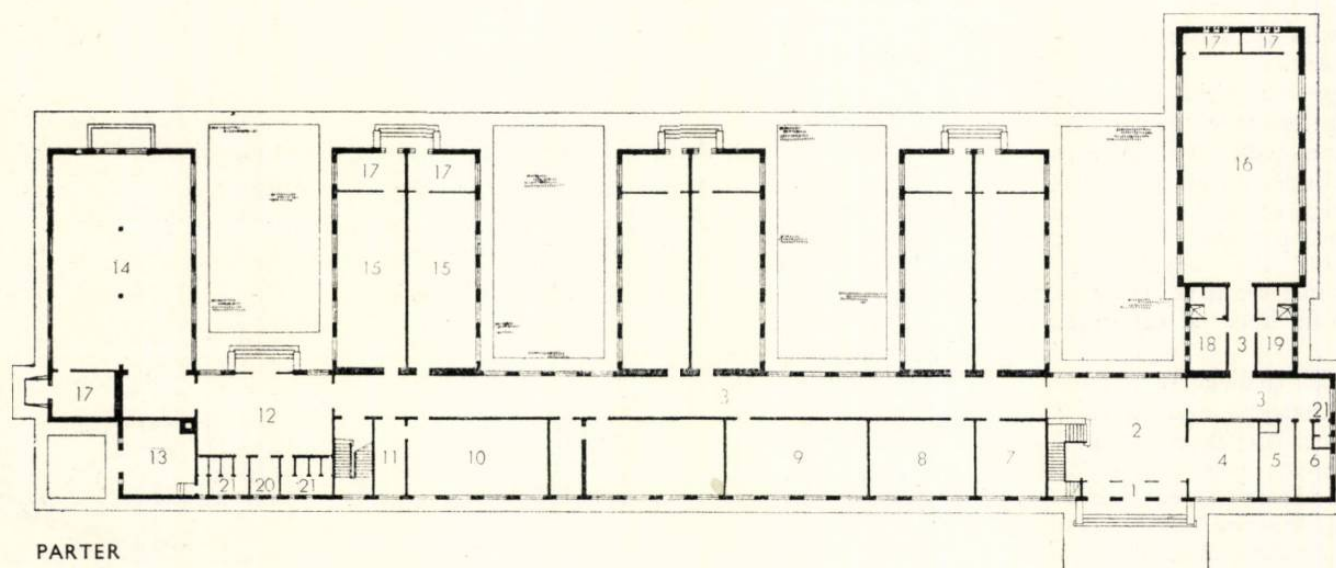
PLAN DE SITUAȚIE

1. Pavilion școală — 2. Cantină — 3. Cămin — 4. Terenuri de sport — 5. Depozit de materiale — 6. Bloc de locuințe — 7. Post de transformare

ETAJ

PARTER

PLAN ETAJ

1. Hol — 2. Culoar — 3. Cămin
4. Secretariat — 5. Director — 6. Clasă
7. Recreatie — 8. Birou — 9. Depozit
materiale — 10. Cameră serviciu
11. Grup sanitar — 12. Gol sală
gimnastică — 13. Gol depozit

PLAN PARTER

1. Windfang — 2. Hol — 3. Culoar
4. Vestiar — 5. Cabinet medical
6. Administrație — 7. Cabinet tehnic
8. Bibliotecă — 9. Sală de desen
10. Laborator — 11. Preparare — 12. Re-
creație — 13. Centrală termică
14. Atelier mecanic — 15. Atelier
16. Sală de gimnastică — 17. Depo-
zit — 18. Vestiar fete — 19. Vestiar
băieți — 20. Cameră de serviciu
21. Grup sanitar

de studiu necesare fiecărei funcțiuni și, separat, birourile necesare administrației.

La intrarea principală, compusă din vestibul, hol și vestiar general (cu autodeservire), se găsesc accesele la toate grupele de învățământ, și anume:

— prin coridorul principal spre sălile învățământului practic: ateliere de tâmplărie manuală, atelier de tâmplărie mecanică, laboratoare, sala de desen etc.;

— pe scara principală, la sălile învățământului teoretic: cele 6 clase, cancelaria, secretariatul, direcțiunea;

— un coridor secundar situat lângă vestiar, duce la sala de gimnastică cu anexele ei (vestiare, spălătoare, depozite) și la birourile administrative.

În acest fel s-a creat posibilitatea ca sala de gimnastică să servească și ca sală de festivități atunci când este nevoie, folosind vestiarul elevilor și grupurile sanitare ale sălii, fără a se trece prin restul școlii.

La amplasarea sălilor de învățământ practic la parter s-a ținut seama de posibilitatea de a comunica cu exteriorul, deoarece atelierele primesc mereu materie primă de la depozitul central

SALĂ DE DESEN

1. Mese de desen cu un singur loc — 2. Taburete reglabile cu spirală — 3. Dulapuri cu despărțituri, cu trei niveluri — 4. Tablă — 5. Chiuvetă — 6. Ladă pentru birții — 7. Masă pentru demonstrații — 8. Scaun pentru profesor — 9. Suport pentru desen (șevalet)

SALĂ DE CURSURI

1. Masă cu două locuri pentru elevi — 2. Scaun sau taburet — 3. Tablă — 4. Masă pentru demonstrații așezată pe podiu — 5. Loc pentru profesori — 6. Chiuvetă — 7. Ladă de birții — 8. Dulap cu despărțituri — 9. Suport pentru ilustrații demonstrative

ATELIER DE TÎMPLĂRIE

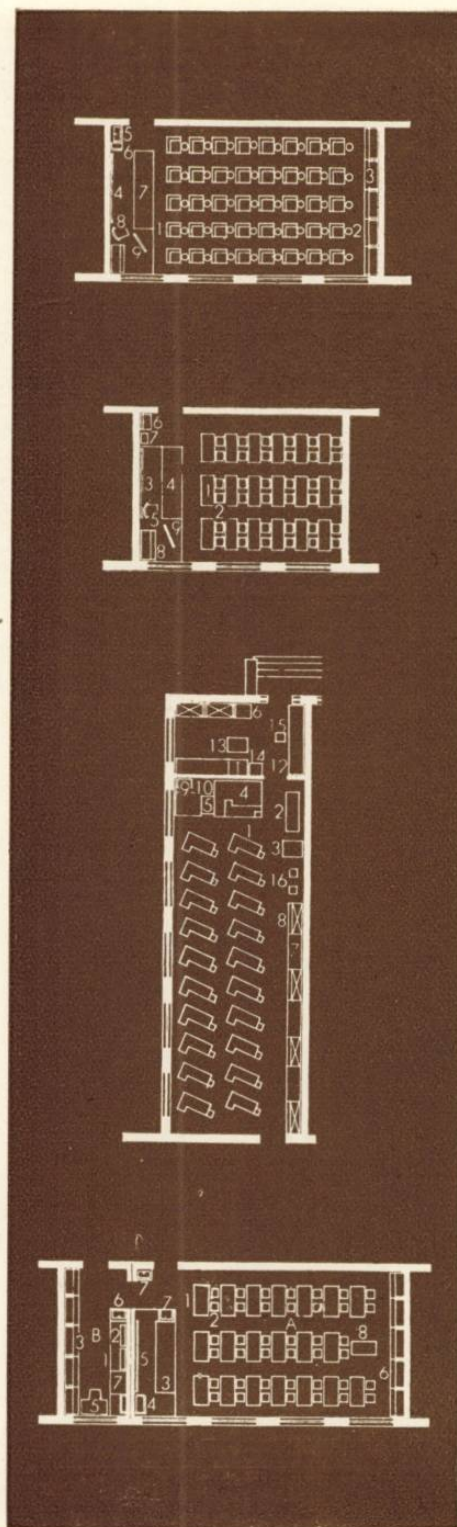
1. Tejbele de ucenici — 2. Strung de lemn — 3. Bormașină — 4. Tablă de clasă cu postament — 5. Tocilă udă — 6. Tocilă uscată — 7. Dulapuri — 8. Dulapuri cu rafturi — 9. Chiuvetă — 10. Masă de montaj — 11. Stelaj pentru scinduri — 12. Masă combinată — 13. Masă de șlefuit cu placa în disc — 14. Plită cu două ochiuri pentru clei — 15. Taburete — 16. Electropilită

A. LABORATOR

1. Masă de laborator pentru doi elevi — 2. Scaune sau taburete — 3. Masă de demonstrații pe un podiu — 4. Tablou de distribuție — 5. Tablă — 6. Dulapuri cu despărțituri, cu trei niveluri — 7. Chiuvetă — 8. Masă pentru aparatul de proiecție

B. CAMERĂ DE PREPARARE A MATERIALULUI DE LABORATOR

1. Masă de lucru pentru laboranți — 2. Stelaj pentru masa de lucru — 3. Dulapuri cu despărțituri, cu trei niveluri — 4. Convertizor — 5. Masă și scaun pentru profesor — 6. Chiuvetă-spălător — 7. Masă de lucru cu menghină

din curte; în plus, s-a dat posibilitatea a se lucra în timpul verii afară, în cele 3 curți interioare; de greutatea unora dintre mașinile-unelte folosite, care cer fundații speciale; și de instalațiile speciale cerute de laboratoare.

Utilarea atelierelor cu mașini și a laboratoarelor cu aparatură s-a făcut după documentație sovietică și după datele primite de la tehnologi. S-a asigurat tuturor atelierelor lumina de lucru din partea stîngă. În modul cum ele au fost cuplate, s-a lăsat posibilitatea ca, în cazul în care ar fi nevoie de hale mai mari să se poată desființa zidul intermediar dintre ele, obținîndu-se o singură încăpere, de dimensiunile actualului atelier de tîmplărie mecanică.

La fiecare dintre cele două niveluri ale construcției se găsesc grupurile sanitare respective amplasate lîngă alveolele de recreație. În aceste alveole s-au prevăzut guri de băut apă, iar la intrarea în atelierul mecanic s-au prevăzut spălătoare.

Construcției nu i s-a putut proiecta subsol, întrucît nivelul apei subterane este foarte ridicat. Din această cauză a fost nevoie ca centrala termică să fie amplasată la parter, în vecinătatea atelierului mecanic, avînd intrare separată direct de afară.

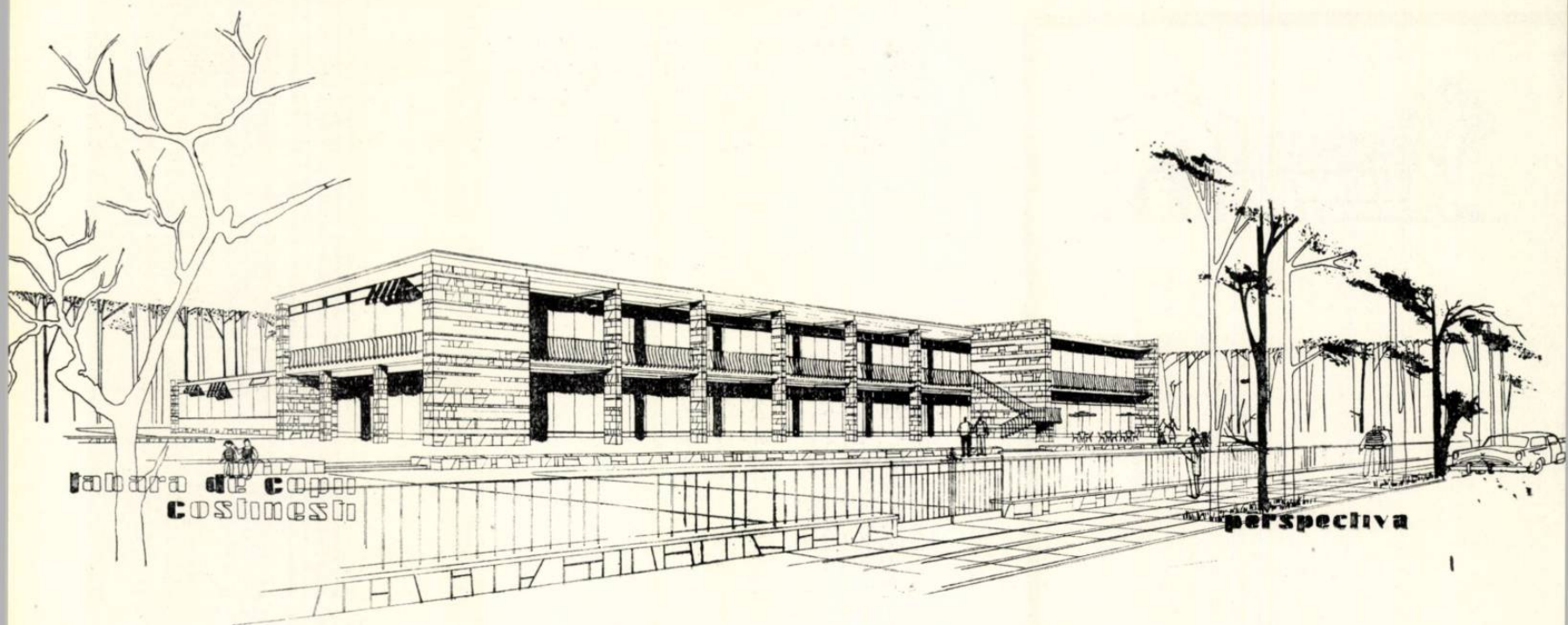
Pavilionul principal are o lungime destul de mare, care ar putea fi criticabilă. Această lungime a creat dificultăți și în ceea ce privește tratarea plastică a fațadelor; ea a rezultat însă din cerințele programului și din forma terenului. Dacă s-ar fi redus această lungime printr-o întoarcere a volumului pe una dintre laturile mici ale terenului, s-ar fi ajuns la o soluție care ar fi prezentat mai multe dezavantaje decît soluția adoptată.

Proiectanții au fost preocupați în aceeași măsură de buna rezolvare a partiului, ca și de realizarea unei compoziții de arhitectură cît mai reușite (raporturi între volume, raporturi între plinuri și goluri, tratarea pe verticală a fațadei principale spre a-i micșora din lungime, circulații clare etc.).

Printr-un studiu amănunțit s-a ajuns la folosirea a numai două tipuri de prefabricate la planșee. În același timp, prin modularea proiectului s-a ajuns la o simplificare a construcției și deci la economie.

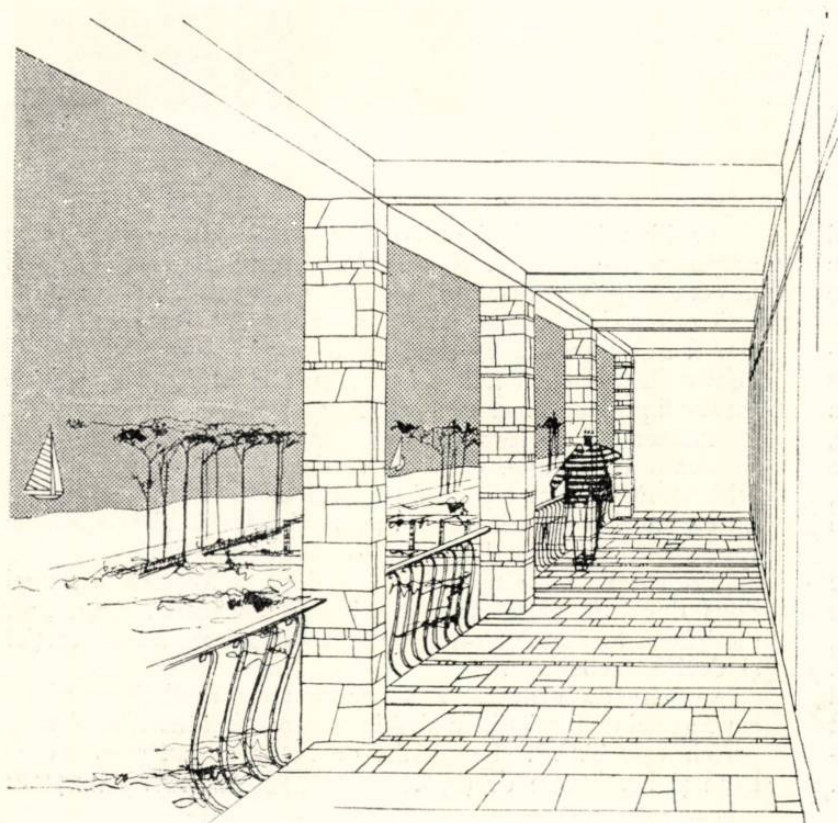
Construcția urmează a se executa pe fundații continue și pe grinzi de fundații, cu zidărie portantă de cărămidă, planșee prefabricate T.C.B. și monolite de beton armat, șarpantă de lemn și învelitoare de țiglă.

Arh. ION GĂLEȘANU

TABĂRĂ DE COPII LA COSTINEȘTI

Autor, arh. Gheorghe Georgescu
Serviciul de proiectare al Ministerului
Sănătății și Prevederilor Sociale

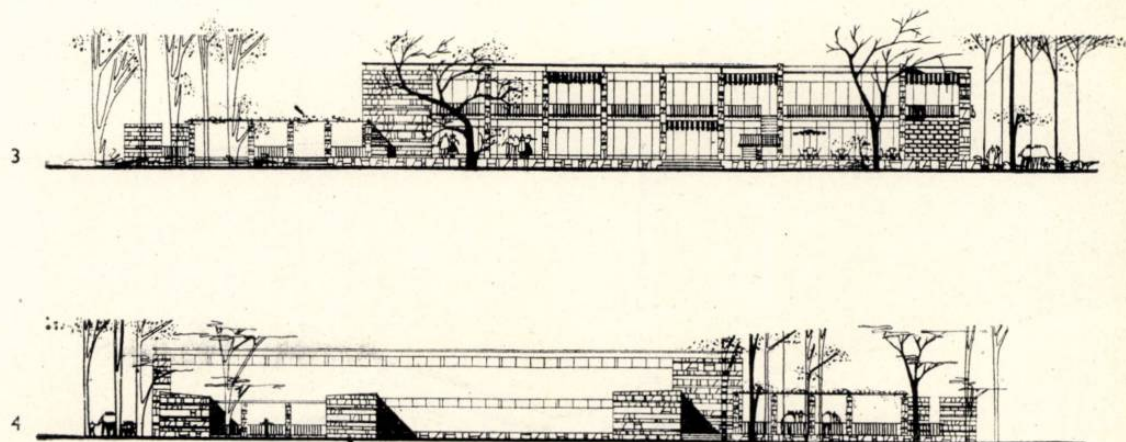
În cursul anului 1957 s-a început în localitatea Costinești construirea unei tabere de copii între 7 și 14 ani. Tabăra va avea o capacitate de cca. 80 de paturi, împreună cu toate serviciile anexe necesare. Această tabără va funcționa numai în timpul verii.

Tema prevedea rezolvarea următoarelor funcțiuni în cadrul acestei tabere: serviciul de primire a copiilor; cazarea copiilor (din totalul de 80 de copii, cca. 40% sînt fete); cazarea personalului medical; cazarea personalului de serviciu (parțial); sala de mese pentru 80 de copii în două serii (cu bucătărie, anexe, spălătorie); administrația (2—3 birouri); clubul, o mică scenă în aer liber, pergole, terase, spații de joc.

Amplasarea taberei a fost aprobată în prealabil de ICSOR și de S.A.S. Constanța, într-o zonă care, în viitorul apropiat, va fi destinată exclusiv taberelor de copii.

Terenul rezervat pentru această construcție se găsește în imediata apropiere a plajei de la Costinești, la cca. 200 m de litoral. De formă aproape pătrată, cu o suprafață destul de mică, de cca. 0,5 ha, terenul a impus o soluție compactă. În această situație, multiplele funcțiuni necesare programului se desfășoară totuși independent. Compoziția are un volum principal pe două niveluri (dormitoare, sala de mese, clubul, bucătăria și anexele) și trei corpuri secundare numai pe parter (infirmeria, spălătorie, administrația și dormitoare pentru personalul de serviciu).

Conform avizului Consiliului tehnico-științific din M.S.P.S. s-a căutat adaptarea proiectelor I.P.C.T.; astfel, s-a luat traveea de două dormitoare cuplate la un grup sanitar (acesta funcționînd izolat pentru fiecare dormitor de 10 paturi, avînd cîte un duș, un w.c., două lavoare și o boxă cu cîte 10 dulăpioare).

1. Perspectivă

2. Perspectivă de pe terasa acoperită

3. Fațada principală

4. Fațada posterioară

5. PLAN ETAJ

1. Dormitor copii — 2. Dormitor educator
3. Vestiar copii — 4. Grup sanitar — 5. Cameră
director — 6. Cameră medic — 7. Cameră contabil
8. Terasă acoperită — 9. Club

6. PLAN PARTER

1. Dormitor copii — 2. Dormitor educator — 3. Vestiar copii — 4. Grup sanitar — 5. Depozit bagaje
6. Dezbrăcare copii — 7. Cabinet medical — 8. Cameră infirmerie — 9. Cameră soră — 10. Sala de mese — 11. Spălător copii — 12. Spălător vase
13. Oficiu — 14. Bucătărie — 15. Preparare
16. Depozit alimente — 17. Depozit rute murdare
18. Spălătorie — 19. Uscătorie — 20. Călcătorie
21. Depozit de rușe curate — 22. Birou administrație — 23. Cameră personal — 24. Scenă în aer liber

Accesul copiilor se face prin intrarea dinspre sud a pavilionului; la parter este un spațiu acoperit și o pergolă care permite noilor sosiți să aștepte vizita medicală și pe timp de ploaie. Din cabinetul medical, ei trec la dușuri, boxa de dezbrăcare, îmbrăcare, lasă geamantanele la depozitul de bagaje și de aici trec în dormitoare (trei dormitoare a câte 10 paturi pentru fete, la parter; pentru băieți, cinci dormitoare a câte 10 paturi la etaj, cu acces pe scara exterioară).

În cazul când copiii sosiți sînt bolnavi, ei trec direct din cabinetul medical în aripa infirmeriei, fără să mai treacă prin dormitoare. Aripa spitalizării posedă două saloane cu câte trei paturi, o cameră pentru soră, un grup sanitar și o boxă cu un pat pentru izolare, cu acces direct din exterior.

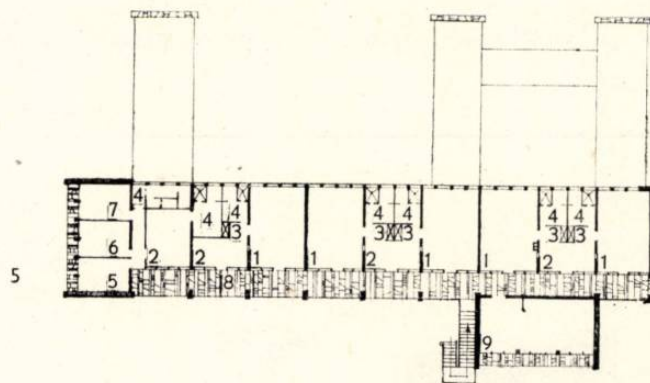
Înainte de a ajunge la sala de mese, copiii trec prin spălătorul comun; sala de mese este orientată spre mare. Pereții din piatră de Dobrogea rămîn aparenti pe ambele fețe, contribuind la aspectul plăcut al interiorului. Clubul a fost amplasat la etaj, peste sala de mese, avînd de asemenea orientarea spre mare, cu un întreg perete de sticlă.

La etaj sînt amenajate dormitoarele pentru doi profesori, director, contabil și medic, cu un grup sanitar independent. Legătura între parter și etaj se face cu ajutorul unei scări exterioare.

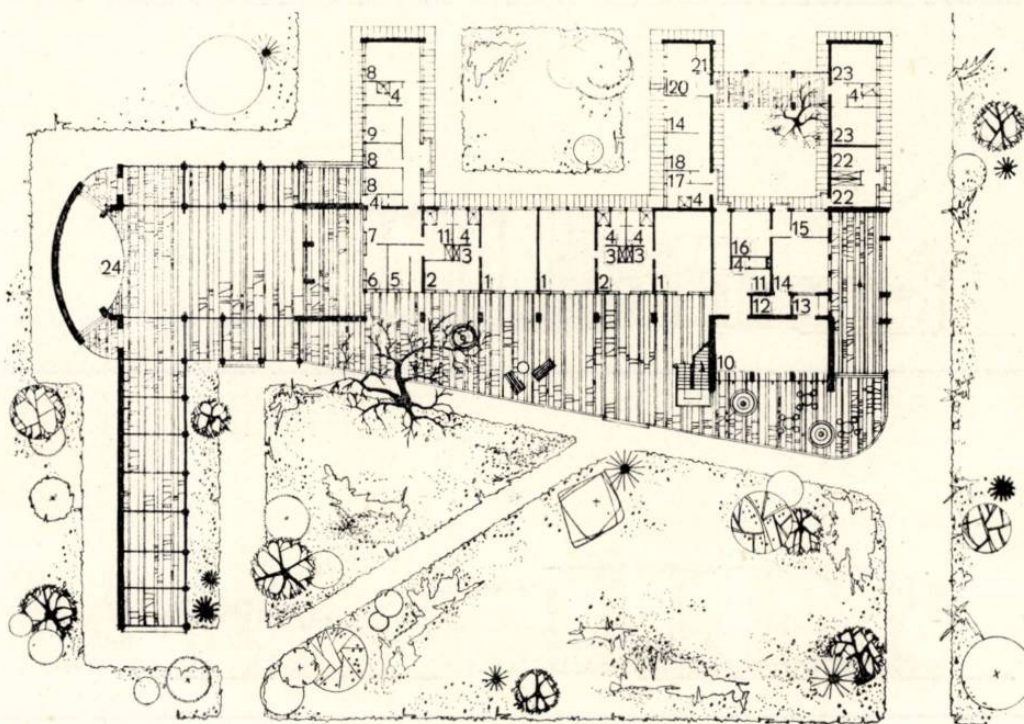
Aprovizionarea cu alimente se face prin curtea de serviciu, care este delimitată de aripile spălătoriei și administrației; de aci ele ajung în depozitul de alimente, trec la preparare și apoi în bucătărie.

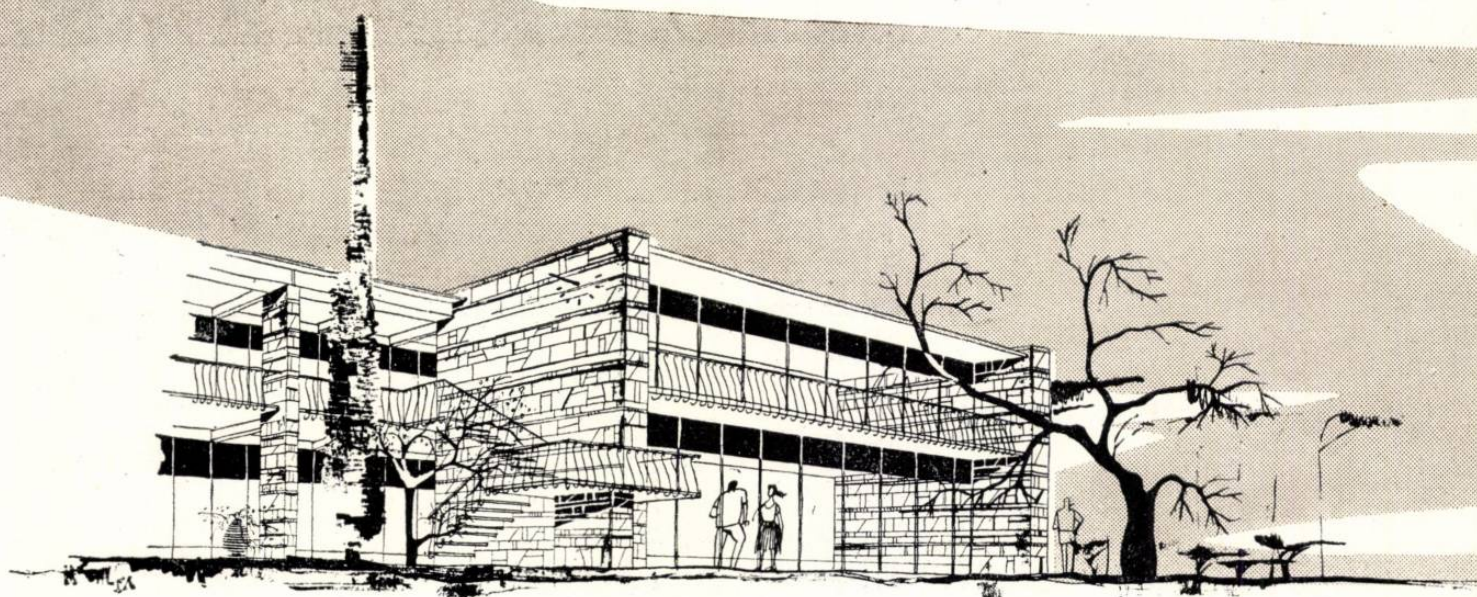
Oficiul de unde se servește pîinea și cafeaua are legătură directă cu sala de mese, cu bucătăria și cu spălătorul de vase.

Grupul anexelor este format din cele două aripi care delimitează curtea de

6

Perspectivă

serviciu; într-una se găsește vestiarul, dușurile personalului, spălătoria, uscătoria, călătoria și depozitele de rufe, iar în cealaltă, două birouri pentru director și contabil și două camere pentru personalul de serviciu sau pentru paznic în timpul iernii.

La direcție și contabilitate, intrarea

se face direct din exterior; contabilul, care înregistrează și primirea alimentelor, are și un acces direct în curtea de serviciu. Spre est și sud, construcția este înconjurată de terase și pergole care servesc, fie pentru luarea mesei în aer liber, fie ca adăpost contra arșiței și ploilor; în același timp a fost

amenajată o mică scenă neacoperită, pe un fundal de piatră, pentru serbări date de copii.

Volumul principal (dormitoarele copiilor, sala de mese și clubul) este orientat spre est, spre mare, bucătăria și corpul administrativ, spre nord, iar dormitorul directorului, al contabilului, al medicului, precum și întreaga aripă a infirmeriei, spre sud.

Sistemul constructiv: fundațiile sînt de beton armat, zidăria portantă de cărămidă placată cu piatră, stîlpii cu miez de beton armat plasați cu piatră, iar grinzile de beton armat monolit. Deschiderile grinzilor sînt de 4,60 și 3,60 m; planșeele sînt de beton armat monolit.

Instalația de alimentare cu apă a fost proiectată în faza provizorie cu posibilități de branșare din sursă locală (puț cu pompă și rezervor) și în faza finală, prin încadrarea în proiectul de sistematizare a alimentării cu apă a stațiunilor de pe litoral.

Provizoriu, evacuarea apelor uzate se va rezolva local, prin amenajarea unei fose septice și a unor drenuri de infiltrație subterană. În viitorul apropiat, clădirea va fi racordată la colectorul principal pentru evacuarea apelor uzate de pe întreg litoralul.

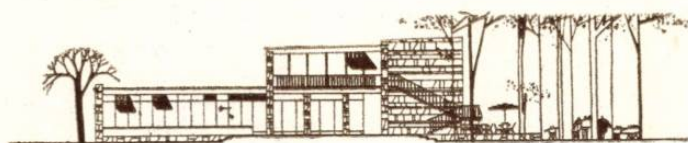
Instalația electrică a fost proiectată pentru posibilitatea legării de rețeaua aeriană exterioară existentă. Deoarece rețeaua exterioară nu a fost dată încă în funcțiune, alimentarea cu energie electrică se va face provizoriu de la un grup electrogen.

În ceea ce privește plastica fațadelor, s-a creat un cadru simplu, deschis, aerat, ușor. Suprafețele de sticlă domină în fațada principală orientată spre mare și sînt întrerupte din loc în loc de stîlpii de piatră viu colorată. S-a prevăzut un finisaj rezistent și ușor de întreținut.

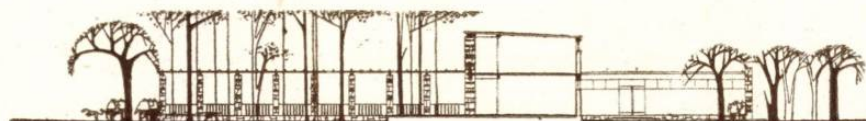
Lucrarea se află în curs de execuție.

Fațada laterală dinspre nord

Fațada laterală dinspre sud

Secțiune transversală

Acest nou bloc de locuințe va fi construit pe un teren ocupat cîndva de circul «Palladium» și folosit azi ca teren de sport, aflat la intersecția a trei artere importante: b-dul 6 Martie, b-dul B.P. Hasdeu și splaiul Independenței. Astfel situat, noul imobil va forma elementul de capăt al suitei de blocuri de pe b-dul 6 Martie, care se desfășoară de aici spre podul Elefterie.

În amplasarea blocului s-a ținut seamă de prevederea schiței Planului general de sistematizare a Capitalei de a se lărgi b-dul B.P. Hasdeu de la 16 la 26 m, pentru asigurarea unei largi degajări spre stadionul Republicii. Noul bloc va constitui punctul de pornire al bulevardului astfel lărgit.

Toate aceste considerente au dus la un foarte atent studiu al volumelor, care trebuie să susțină o importantă perspectivă frontală și totuși să se încadreze armonios în ritmul blocurilor de pe b-dul 6 Martie. S-a ajuns astfel la un plan în formă de «H», cu două aripi care determină fronturile spre b-dul 6 Martie și splaiul Independenței, avînd P + 6 etaje, și cu o parte centrală suprainălțată cu un etaj.

BLOC DE LOCUINȚE PE BULEVARDUL 6 MARTIE BUCUREȘTI

Autori, arhitecții Carol Crișan, arh. Andrei Kirschner
Institutul Proiect-București

La parter, construcția va cuprinde un bufet-cofetărie sau un mare magazin alimentar care închide retragerea spre b-dul B.P. Hasdeu; un alt magazin, mai mic, probabil o parfumerie, va ocupa parterul spre b-dul 6 Martie.

Clădirea fiind în general simetrică, accesul locatarilor se face din b-dul 6 Martie și splaiul Independenței. La parter se află cite un hol spațios (cu scara și liftul), loja portarului și un depozit de cărucioare și biciclete.

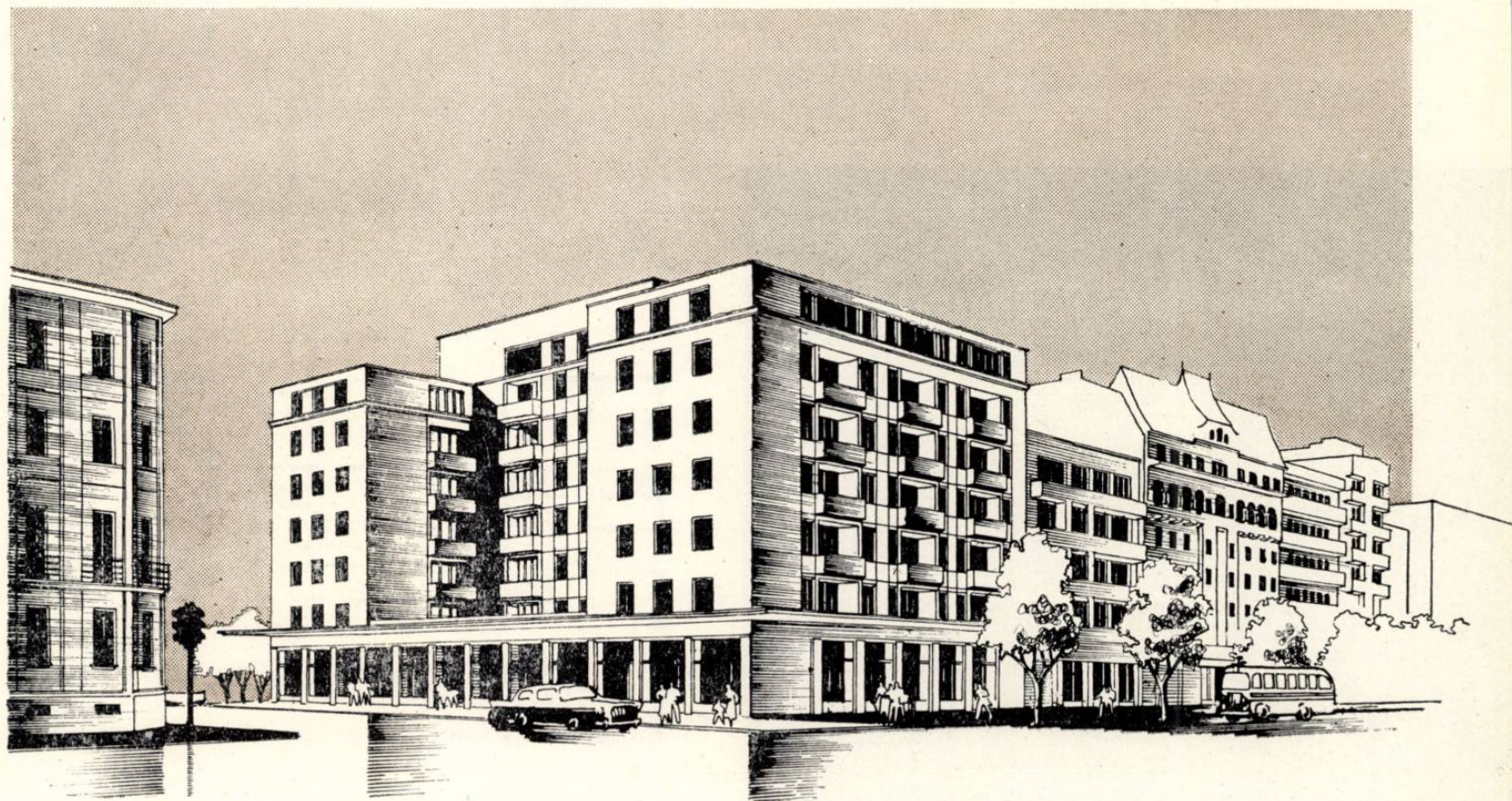
Urmează 6, respectiv 7 niveluri cu apartamente care cuprind în total 90 de apartamente, dintre care 64 cu 2 camere, 12 cu 3 camere și 12 cu o cameră.

Apartamentele sînt grupate cite 7 la o scară și sînt distribuite în jurul unui hol, fără a recurge la coridor.

Din totalul apartamentelor, 70% au cite o cameră de zi de 15,5 m² și o cameră comandată, dormitorul, de 11 m²; toate camerele de zi au cite o loggie în

Desfășurarea porțiunii din b-dul 6 Martie cu blocul proiectat

1

față. Apartamentul se completează cu un vestibul, bucatărie cu un mic oficiu și cămară și o baie accesibilă din ambele camere printr-un degajament.

Apartamentele cu 3 camere, reprezentind 15% din numărul apartamentelor, au două dormitoare comandate prin camera de zi, iar apartamentele cu o cameră au fiecare câte o loggie și o nișă de dormit.

La dimensionarea camerelor s-a căutat, pe cit posibil, apropierea de norma de 8 m² de locatar, socotindu-se cite 3 locatari pentru apartamentul cu 2 camere, 5 locatari pentru apartamentul cu 3 camere și 2 locatari pentru apartamentul de o cameră.

De aici a rezultat;

— la apartamentul cu 2 camere — suprafață locuibilă 26,9 m² și suprafață construită 64,1 m²;

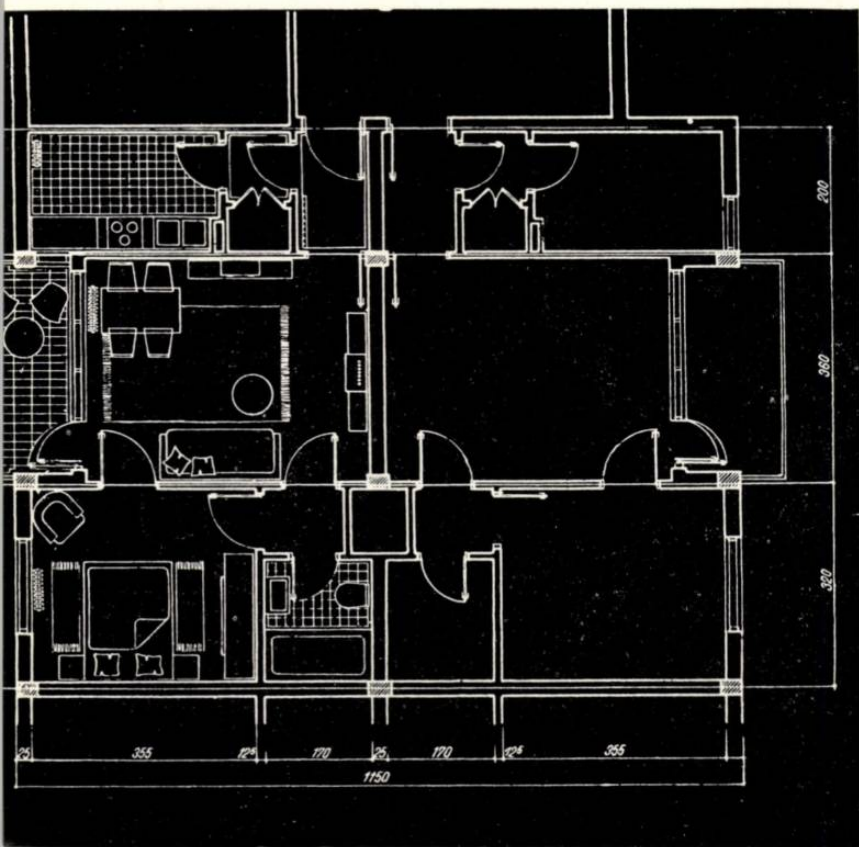
— la apartamentul cu 3 camere — suprafață locuibilă 37,2 m² și suprafață construită 73,9 m²;

— la apartamentul cu o cameră — suprafață locuibilă 20,8 m² și suprafață construită 55,9 m².

Blocul avind trei fronturi vizibile, s-a acordat o mare atenție studiului fațadelor. Cornișa b-dului 6 Martie fiind neunitară și variind între P + 4 și P + 7 etaje, s-a căutat o împărțire cu registre și retrageri care să se lege, pe cit posibil, de blocurile vecine. S-a încercat de asemenea ca prin variația elementelor de loggii și ferestre, noul bloc să se încadreze în arhitectura de locuințe care domină frontul masiv construit al b-dului 6 Martie.

Arh. ANDREI KIRSCHNER

2

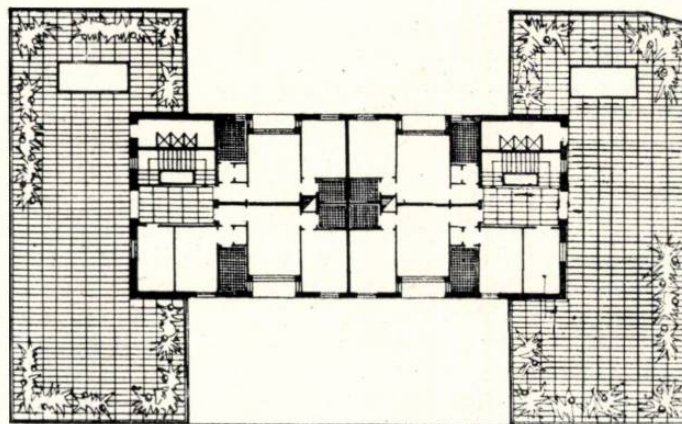
1. Fațada de pe b-dul B.P.Hasden

2. Detaliu de apartamente

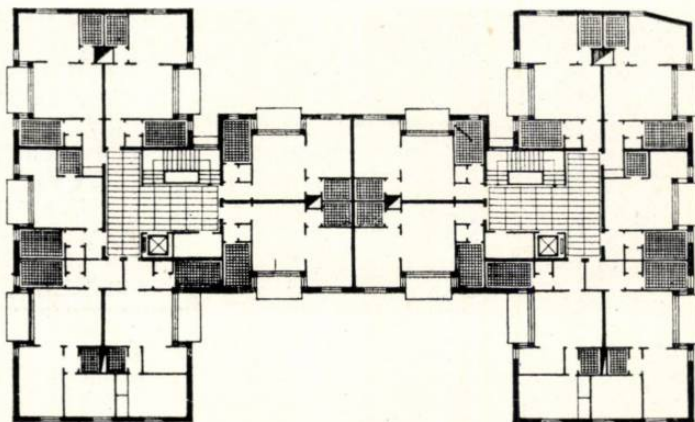
3. Plan etaj VII

4. Plan etaj curent

5. Plan parter

3

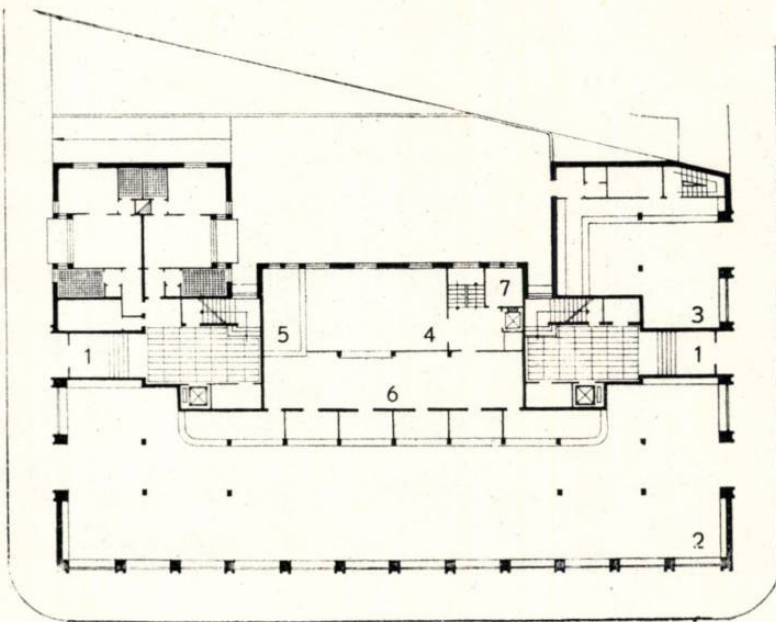
4

PARTER

1. Vestibul de intrare — 2. Bufet-cofetărie — 3. Magazin

4. Bucătărie — 5. Spălător — 6. Oficiu — 7. Birou

5

Tipizarea construcțiilor industriale a căpătat o dezvoltare tot mai mare în U.R.S.S. și în țările de democrație populară. Materialul prezentat cu ocazia Expoziției internaționale de proiectare tip dovedește acest lucru și-l exemplifică prin numărul mare de construcții realizate.

Tipizarea construcțiilor industriale se axează pe următoarele aspecte principale:

1. sistematizarea complexelor industriale în vederea unificării secțiunilor (gabaritelor) și a sistemelor constructive adoptate;

2. unificarea și tipizarea parametrilor geometrici (gabarite cu deschideri, înălțimi, travee) și a sarcinilor respective pe pod rulant sau de planșee, pentru construcțiile cu unu sau mai multe niveluri;

3. tipizarea elementelor de structură ale construcțiilor industriale în soluții cu prefabricate de beton armat sau beton precomprimat, în soluții cu betoane turnate monolit, în soluții mixte (prefabricate și beton monolit) sau în soluții cu metal profilat;

4. întocmirea de secțiuni tip sau tronsoane tip pentru complexe sau grupuri de complexe industriale, cu rezolvarea completă a părții de construcție;

5. întocmirea de obiecte tip cu elemente tip sau cu elemente specifice obiectului.

Trecerea în revistă de mai jos arată modul cum sînt rezolvate aceste aspecte în țările participante.

Menționăm că tipizarea construcțiilor industriale în R.P.R., așa cum a apărut în cadrul expoziției, nu este prezentată în acest articol, aspectele ei principale fiind larg dezvoltate în cadrul unor articole publicate în numerele trecute ale revistei.

În U.R.S.S., tipizarea construcțiilor industriale este foarte dezvoltată și cuprinde toate aspectele menționate mai sus.

Accentul cade, paralel cu tipizarea elementelor de structură, pe sistematizarea și unificarea parametrilor geometrici (gabarite și sarcini), stabilindu-se o rețea de bază:

— pentru halele cu un nivel: deschideri de 6,00, 9,00, 12,00, 15,00, 18,00, 24,00, 30,00 și 36,00 m, cu travee unice de 6,00 și 12,00 m, înălțimea depinzînd de specificul industriei, în mod obișnuit din 2,00 în 2,00 m de la 6,00 la 14,00 m (înălțime liberă sau față de calea de rulare), cu poduri rulante de 5—30 t sarcină de ridicare;

— pentru halele cu mai multe niveluri predomină rețeaua de 6,00 m deschidere, travee unică de 6,00 m, înălțimi de 4,80 și 6,00 m; numărul deschiderilor alăturate variază de la caz la caz.

Pe aceste rețele sînt dezvoltate secțiunile tip.

Tot pentru aceste rețele sînt dezvoltate elementele tipizate (cu cataloagele respective) pentru soluțiile cu prefabricate (fig. 6).

1

Fig. 1 — Plăci cu dublă curbă pentru acoperiș (R.P. Polonă)

proiectarea tip

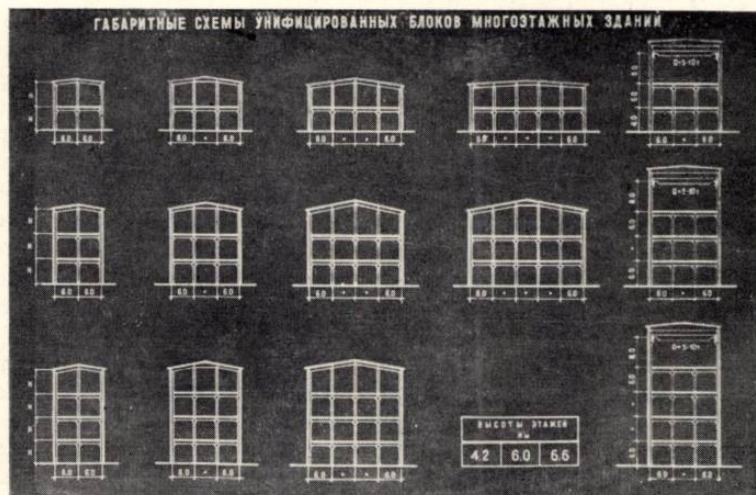
EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ DE PROIECTARE TIP (II)

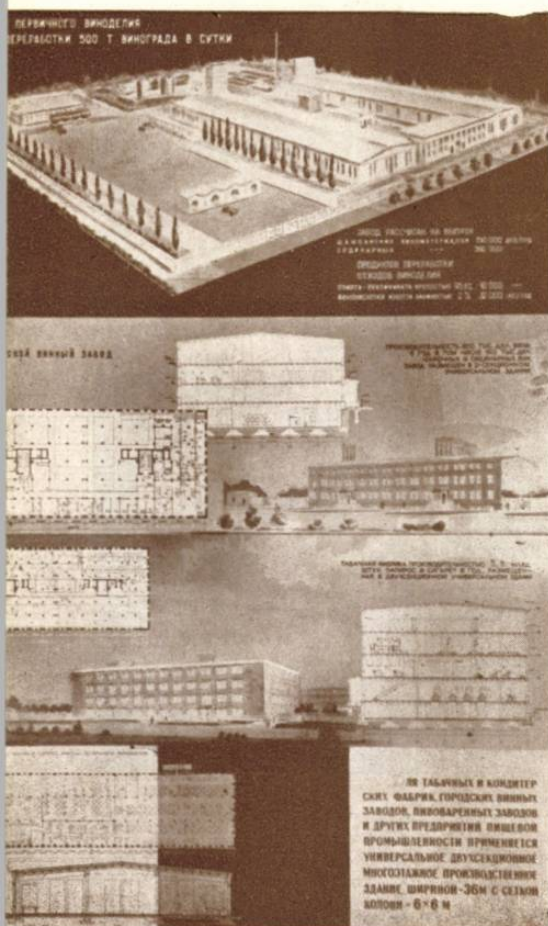
Ing. Isac Finkelstein, ing. Dinu Grigoriu

TIPIZAREA CONSTRUCȚIILOR INDUSTRIALE

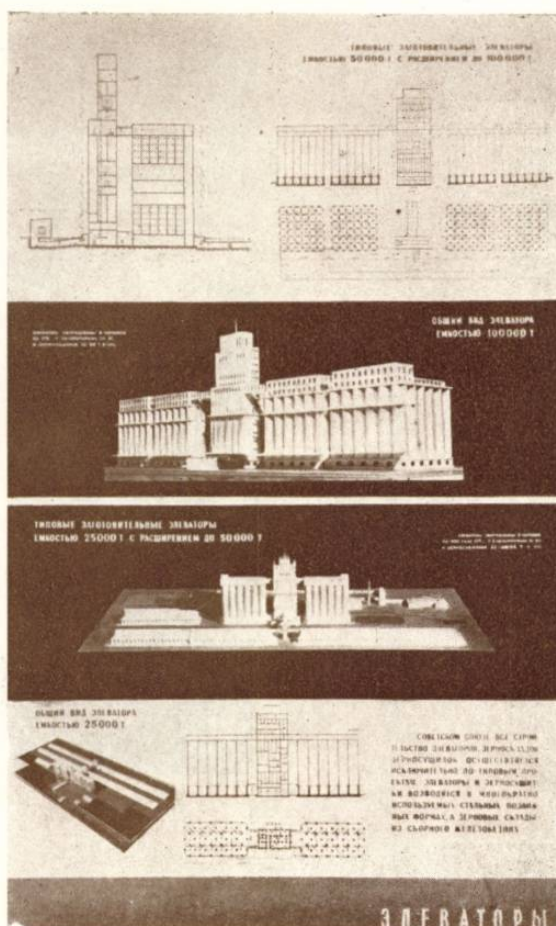
2

Fig. 2 — Schema secțiunilor tip de bază realizate cu elemente prefabricate (U.R.S.S.)

3

4

Se prezintă astfel, pentru halele cu un nivel, elementele principale de structură, ca arce, ferme, grinzi, grinzi cu goluri, stilpi; elementele secundare, ca: chesoane, pane și plăci (de notat utilizarea numai a chesoanelor de acoperiș cu dimensiuni de $1,50 \times 6,00$ m); căi de rulare interioare și exterioare etc. Luminatoarele sînt de tip lanternou, cu cadrul principal alcătuit din două elemente prefabricate; fețele laterale, din panouri cu șprosură verticale.

Pentru pereți se prevăd panouri prefabricate cu termoizolație; de notat că proiectarea fațadelor laterale se face pe bază de modul de 60 cm pentru fereastră, 20 cm pentru atic, cu parapet de 120 cm.

Pentru halele cu mai multe niveluri sînt tipizați: stilpii, grinzele, chesoanele prefabricate. Stilpii au înălțimi pe mai multe niveluri (la înălțimi foarte mari sînt fracționați în lungimi corespunzătoare cu 2—3 niveluri).

Un foarte mare număr de construcții, complexe sau combinate industriale sînt executate pe baza unei sistematizări în vederea folosirii de secțiuni și elemente tip, precum și de obiecte tip; aceste construcții exemplifică aplicarea tipizării pe scară largă în toate sectoarele importante ale industriei.

Astfel, în industria chimică s-a făcut sistematizarea diferitelor complexe industriale, realizându-se un număr redus de tipuri de bază, în total 50 de secțiuni tip, pentru hale universale, cu unul sau

mai multe niveluri. Cu acestea se acoperă toate necesitățile, o aceeași secțiune putînd servi la secții diferite de fabricație (fig. 2).

Se dă un exemplu de aplicare a sistematizării și realizării cu secțiuni tip și elemente tip prefabricate a unui combinat chimic conținînd hale cu unul și mai multe niveluri (o fabrică pentru culori de anilină).

Se dă, de asemenea, tot ca exemplu o uzină cocso-chimică cu clădiri etajate, cu secțiuni și tronsoane tip cu o rețea de $6,00 \times 6,00$ m și cu silozuri tip.

În industria constructoare de mașini au fost sistematizate, în condiții similare, diferite complexe, realizându-se în total 75 de secțiuni tip (parter și etajate).

Ca exemplificare se indică: un complex din industria constructoare de mașini și o uzină constructoare de mașini-unelte, ambele realizate din clădiri universale (avînd la bază secțiunile tip) și elementele tip prefabricate (grinzi cu inimă plină, macaze, luminatoarele). De notat este faptul că la unele clădiri etajate apare și secțiunea $7 + 3 + 7$ m. Tot ca exemplificare se dă și un combinat metalurgic vest-siberian realizat cu secțiuni și tronsoane tipizate și structură metalică.

În industria minieră, o serie de complexe sînt realizate cu corpurile principale din secțiuni tip, cu elemente de structură tipizate prefabricate; apoi, cu o serie de obiecte tip, ca: buncăre tip,

turnuri de răcire tip, construcții sociale și administrative tip.

În industria alimentară, numeroase combinate cu destinații diferite sînt realizate cu secțiuni tip, ca, de exemplu: un combinat de vin—alcool de 600 milioane dal vin, combinate de piine, conserve, bere, tutun, carne etc., toate realizate din clădiri etajate universale, formate din două tipuri de secțiuni (cu rețeaua de $6,00 \times 6,00$ m), cu prefabricate tip (fig. 3).

O dezvoltare largă a căpătat tipizarea obiectelor realizate cu elemente prefabricate tip sau cu elemente specifice obiectului. Au fost tipizate cea mai mare parte a obiectelor anexe din diverse industrii: rezervoare, castele de apă, silozuri, buncăre etc. Dintre acestea au fost date ca exemplu: silozuri de colectare complete, de 25 000, 50 000 și 100 000 t (fig. 4), magazii de cereale din elemente prefabricate, uscătorii de cereale, castele de apă din elemente prefabricate, o fabrică tip de prefabricate cu o producție de 185 000 m³ anual (există și variante pentru alte capacități); baze de producție ale trusurilor de construcție, avînd obiecte tip: silozuri de ciment, fabrici de betoane și mortare, instalații pentru stins varul, construcții feroviare (reușindu-se, în 1956, să se execute 80% din lucrări după proiecte tip, folosind pe scară largă prefabricatele), peroane pentru cale ferată — din elemente prefabricate, stilpi prefabricați și precomprimați pentru linii electrice, poduri pentru cale ferată, din elemente prefabricate tip din beton armat sau beton precomprimat.

R. P. Polonă. Tipizarea clădirilor industriale este axată în special pe construcțiile cu un singur nivel.

Pentru gabarite s-a admis o rețea aproape identică cu cea din U.R.S.S., deschideri de 6,00, 9,00, 12,00, 15,00, 18,00, 21,00, 24,00 și 30,00 m și travee unice de 6,00 și 12,00 m. De menționat este că deschiderea de 21,00 m are o frecvență foarte redusă.

Pentru structuri au fost tipizate acoperișurile propriu-zise, în soluții cu prefabricate din beton armat și beton precomprimat, mixte (beton monolit și prefabricate) și monolit turnat cu procedee industrializate, dîndu-se cataloage de elemente și detalii.

Soluțiile tip cu prefabricate din beton armat și beton precomprimat utilizează pentru elementele secundare chesoane tip de $1,50 \times 6,00$ m sau grătare cu plăci termoizolante din beton celular. Pentru elementele principale s-au realizat:

— ferme cu sau fără luminator, pentru deschideri de 12,00 și 18,00 m (fermele cu luminator sînt realizate din două jumătăți îmbinate pe șantier, iar cadrul luminatorului face parte din structura fermei);

— arce din panouri prefabricate (fără diagonale), asamblate prin precomprimare, pentru deschideri de 18,00 și 24,00 m;

— arce cu diagonale prefabricate, asamblate prin sudură, cu tirant pre-

comprimat (deschideri de 24,00 și de 30,00 m);

— grinzi precomprimate cu ancorarea prin adeziune, pentru deschideri de 15,00 m.

Soluțiile mixte, din prefabricate cu monolitizări, constau din arce cu tirant realizate din segmente prefabricate care se montează pe eșafodaje de susținere în lungul halei, așezate în dreptul sferturilor și la mijlocul arcului. Se acoperă deschiderile de 18,00 și 24,00 m.

Segmentele sînt realizate:

— din grătare prefabricate peste care se așază plăci termoizolante de beton celular;

— din plăci cu dublă curbura, ondulate (fig. 1).

Soluțiile cu învelitori subțiri autoportante, turnate monolit pe cofraje mobile, glisante sau demontabile, de inventar, au o foarte mare dezvoltare. Se mai utilizează soluții cu cilindri de raze diferite pe travee succesive, lumina pătrunzînd prin spațiul dintre arc și tirant; deschiderile sînt de 18,00 și 24,00 m, iar traveele tip de 6,00 și 12,00 m.

Cu privire la obiectele tip se constată de asemenea o dezvoltare apreciabilă a acestora, printre care se pot enumera ca principale:

- rezervoare din elemente curbe (chesoane) tip asamblate prin precomprimare;
- magazine tip (rețea 6,00 × 6,00 m), magazine în ciupercă;
- stilpi electrici;
- buncăre.

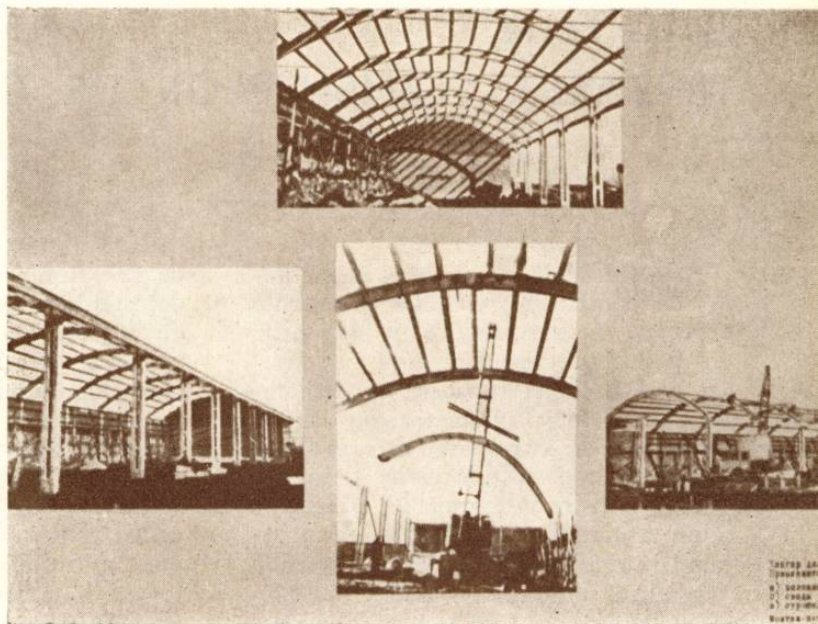
Tipizarea construcțiilor industriale în celelalte țări de democrație populară. Acest aspect, deși dezvoltat în țări ca R.D. Germană și R. Cehoslovacă, nu a avut o prezentare corespunzătoare. Se poate menționa, însă, tipizarea pe scară largă a elementelor secundare de acoperiș (chesoane de 1,50 × 6,00 m) în R.P. Ungară sau a învelitorilor prefabricate cu dublă curbura, rezemînd pe arce, în R.P. Bulgaria (sistem Doganoff). De asemenea apar o serie de obiecte tip, de exemplu castele de apă și remize în R. P. Ungară.

Din materialele prezentate la expoziție rezultă că în vederea tipizării construcțiilor industriale s-au folosit rețele de bază de gabarite, cu travee unice. Diversele complexe industriale au fost sistematizate pe aceste rețele, întocmindu-se secțiuni tip; au fost tipizate, de asemenea, o serie de obiecte.

Structurile sînt realizate cu elemente tipizate din nomenclatoarele și cataloagele respective pentru construcții industriale, elementele fiind aplicate rețelilor de bază și permițînd interșanjabilitatea lor în funcție de sistemul de construcție ales.

Ca material se utilizează, pentru structuri, betonul armat prefabricat, betonul prefabricat precomprimat, betonul turnat monolit cu procedee industrializate. Se folosesc, de asemenea, betoane ușoare celulare.

Realizările prezentate în expoziție arată valabilitatea tipizării construcțiilor industriale.

5

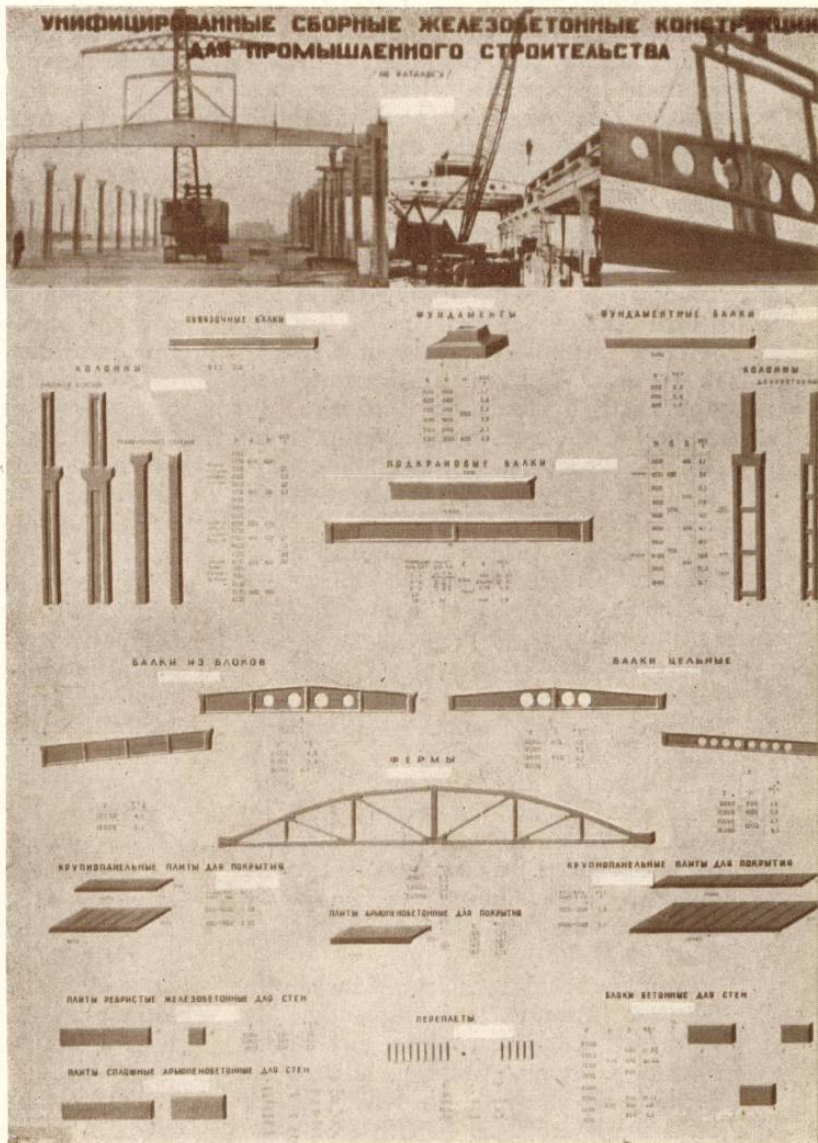
Fig. 3 — Fabrici de vin-alcool, tutun etc. realizate din clădiri etajate universale (U.R.S.S.)

Fig. 4 — Silozuri de colectare complete, de 25 000, 50 000 și 100 000 t (U.R.S.S.)

Fig. 5 — Remize pentru combaine executate din trei tipuri de elemente (R.P. Bulgaria)

Fig. 6 — Elemente prefabricate pentru construcții industriale (U.R.S.S.)

6

TIPIZAREA ELEMENTELOR DE CONSTRUCȚIE

Actualul stadiu al tipizării elementelor de construcție, reflectat în recenta expoziție a construcțiilor tip din țările de democrație populară, este caracterizat prin tendința reducerii sortimentelor, astfel încât caracteristicile lor să poată satisface într-o largă măsură trame variate în construcțiile civile și să asigure o folosire interșanjabilă a elementelor structurilor scheletelor de rezistență la clădirile cu caracter industrial.

Mărirea gradului de utilizare a elementelor tipizate este legată de proiectarea tip a secțiunilor și obiectelor care pot fi alcătuite cu aceste secțiuni, remarcându-se în această direcție că progresele cele mai însemnate au fost realizate, cum era și firesc, acolo unde volumele de construcții sunt mai importante, unde gradul de mecanizare și industrializare s-a dezvoltat mai intens.

Relația aceasta a fost scoasă în evidență de expoziție, unde țările cu largi posibilități au prezentat, nu numai o complexă varietate a elementelor tipizate, dar și o evoluție calitativă superioară, reflectată, atât în indicii tehnico-economici obținuți, cât și în condițiile de confecționare și montaj.

Una dintre cele mai mari varietăți de tipuri o prezentau elementele constitutive ale *planșelor prefabricate* ale clădirilor civile care sunt în același timp și cele mai răspândite în țările participante la expoziție.

Nivelul actual al tehnicii prefabricării și montării face ca fișile cu goluri rotunde sau ovale (fig. 7, rîndul 2), pentru deschideri mai mari, armate obișnuit sau folosind precomprimarea, cu o gamă largă de dimensiuni (în raport cu posibilitățile mecanice de montaj) să fie cele mai des întîlnite în țările de democrație populară, cu excepția R. P. Bulgaria, R.P.D. Coreeană și R. P. Chineză.

În aceeași proporție, aproape, se întîlnesc planșele alcătuite din grinzi și corpuri de umplutură, forma acestora variind mult, ca și materialele din care sînt confecționate.

Din restul tipurilor de planșee prefabricate se remarcă chesoanele întoarse [U.R.S.S. (fig. 7, rîndul 3 dreapta), R.P. Romină, R.P. Ungară, R.P. Bulgaria etc.] fișile cu fante verticale (R.P. Polonă) sau cele din elemente precomprimare, utilizate pe o scară mai restrînsă, uneori numai în stadiu de experimentare (R.P. Polonă, R.P. Romină, U.R.S.S.).

Aproape toate tipurile de planșee prefabricate întîlnite sînt diferențiate în raport cu mica sau marea mecanizare folosită la montaj, limitele greutateilor variind, de exemplu, în R.P. Ungară, de la 0,5 la 1,5 t, iar în U.R.S.S., între 1 și 3 t. În mai toate țările, elementele

de planșeu prevăd 2—3 tipuri de armare, corespunzătoare unor tot atîtea trepte de încărcare de calcul, iar în unele cazuri această încărcare include pentru elementul curent un spor de 75—125 kg/m² pentru pereții despărțitori din materiale ușoare.

Este de remarcă că susținerea unor asemenea pereți, în cazul planșelor din grinzi și corpuri de umplutură, se asigură prin dublarea sau triplarea grinzilor în locurile respective sau printr-o grindă suplimentară (R.P. Ungară) peste nivelul normal al planșelor.

Mai toate țările reprezentate în expoziție utilizează elementele de *șarpante prefabricate*, care sînt însă tipizate numai în unele dintre ele (R. D. Germană, R.P. Ungară, R.P. Polonă). Astfel de elemente sînt, în general, proiectate pentru învelitori de țiglă așezate pe șipci de lemn, acoperișul fiind în special cu două pante și, mai rar, cu patru pante. De asemenea este de remarcă că în unele țări se folosește îmbinarea elementelor prin buloane (R. Cehoslovacă, R. P. Polonă, R.P. Ungară).

Adesea se semnalează tendința eliminării învelitorilor de țiglă și a elementelor de șarpantă, prin alcătuirea acoperișului din chesoane gata izolate hidrofug cu carton asfaltat (R.P. Polonă) sau cu vopsele speciale (U.R.S.S., R. Cehoslovacă) sau experimental, cu fișii ondulate, de asemenea izolate (R. Cehoslovacă și U.R.S.S.).

Constituie, desigur, o rămînire în urmă faptul că nu sînt folosite la șarpante elemente prefabricate din beton precomprimat.

În cea mai mare parte, țările de democrație populară folosesc elemente de *scări prefabricate* ai căror parametri geometrici de trepte, rampe și casa scării variază considerabil.

În alcătuirea rampelor se întîlnesc numeroase sisteme constructive, remarcându-se trepte încastrate (R.D. Germană, R.P. Polonă), vanguri și trepte (R.P. Ungară, R.P. Polonă, R. Cehoslovacă), panouri cu placă masivă (R.P. Ungară, R.P. Polonă, R. Cehoslovacă), panouri cu vanguri în jos [U.R.S.S. (fig. 7, rîndul 4), R.P. Polonă, R. Cehoslovacă] fișii înguste pline (R.D. Germană, R.P. Ungară) sau cu goluri (R.D. Germană).

Unele variații constructive prezintă și podestele scărilor, care sînt rezolvate, fie cu elemente curente ale planșelor, fie cu plăci speciale rezemate pe grinda de podest și zidul exterior (R.P. Polonă) fie, cu chesoane [R.P. Polonă și U.R.S.S. (fig. 7 rîndul 4)] folosite și la acoperirea casei scării.

Dintre modurile de finisare ale treptelor se desprind ca cele mai uzuale: treptele gata finisate de la turnare, în

cazul treptelor izolate; plăcuțe de mozaic (3 cm grosime) aplicate în fabrică la panourile de scări (U.R.S.S.) sau plăcuțe de mozaic montate la fața locului pe fișii (R.D. Germană, R.P. Ungară) sau pe treptele panourilor (R.P. Polonă și U.R.S.S.). În ultimul timp, în R.D.G. se folosesc finisaje din materiale plastice sau cauciuc.

Numărul mare de tipuri de *buian-drugi* se caracterizează prin aceea că dimensiunile secțiunii lor sînt modulate după modulul zidăriei de cărămidă întrebuintată în fiecare țară. Această secțiune este, în majoritatea cazurilor, dreptunghiulară, uneori prezentînd goluri pentru ușurarea greutății (R.D. Germană, R. Cehoslovacă). Alteori, secțiunea se prezintă în formă de L, elementele fiind așezate în formă de jgheab umplut cu zidărie sau beton din deșeuri ceramice, pentru a asigura și reducerea posibilității de condensare (R.P. Polonă). În același scop se prevăd căptușeli din straturi izolatoare la bui ndrugi cu secțiune dreptunghiulară (R.D. Germană, R. Cehoslovacă). Ca lungime, buiandrugi au lungime maximă după țări, între 2,60 și 2,85 m.

În privința tipizării elementelor de zidărie, pe calea prefabricării acestor elemente, expoziția prezenta executarea pe scară largă a clădirilor din *blocuri mari* în U. R. S. S., R. D. Germană și R. P. Polonă și în mai mică măsură în celelalte țări socialiste. În U. R. S. S. și R. D. Germană există cataloage pentru blocuri mari confecționate, în general, din betoane ușoare cu greutate volumetrică cuprinsă între 1000 și 1600 kg/m³ (pentru zidurile exterioare) și 1200—1800 kg/m³ (la zidurile interioare). Se folosesc îmbinări în 2, 3 și 4 asize din blocuri pline sau cu goluri, care servesc uneori și ca ventilații sau coșuri. În R.D. Germană se execută clădiri și din blocuri medii (12 asize pe nivel) și blocuri mari prezidite din blocuri mici, după cum în R. Cehoslovacă predomină blocurile prezidite din cărămidă. În R.P.D. Coreeană s-au folosit, atît blocuri din beton de zgură (tip sovietic), cît și blocuri prezidite din cărămidă. În general, golurile din blocurile exterioare sînt mărginite de ancadrame prefabricate dintr-o singură bucată și, mai rar, din elemente asamblate la montaj. Se remarcă folosirea de blocuri speciale pentru subsoluri avînd înălțimea relativ mică (58 cm) și goluri în formă de fante (U.R.S.S.) sau blocuri speciale (schemă în 3 asize egale) în R.P. Polonă. De asemenea, se utilizează (U.R.S.S.) blocuri mari de fundații tipizate prefabricate din beton greu, folosite, atît la clădirile din blocuri mari, cît și la alte sisteme constructive (fig. 7, rîndul 1).

Realizarea clădirilor din *panouri mari* cunoaște o oarecare dezvoltare în U.R.S.S., R. Cehoslovacă și R.D. Germană, fiind în stadiul experimental în R.P. Ungară, R.P. Polonă, R.P. Bulgaria. Dat fiind stadiul de dezvoltare a acestor construcții, se remarcă însă o ezitare în alcătuirea panourilor ca mărime (pe o travee în U.R.S.S. și

R. Cehoslovacă sau pe jumătate de travee în R.P. Ungară și R.P.D. Coreeană), ca număr de straturi în grosimea panourilor și ca sisteme de îmbinare între ele. Se constată încă un număr prea mare de tipuri de panouri la o clădire, datorită schemelor secțiunilor și alegerii portanței zidurilor (longitudinale sau transversale). De asemenea, se remarcă armarea cu cite două plase sudate a panourilor, cum și mărginirea acestora, ca și a golurilor, cu carcase sudate.

În ceea ce privește clădirile industriale, expoziția a pus mai puțin în evidență caracterul de tipizare a elementelor folosite, cu excepția U.R.S.S., care și în acest domeniu prezintă un însemnat avans, având cataloage de produse și elemente de construcție unificate (fig. 6), conținând atât prefabricatele executate în fabrici, cât și pe cele preturnate pe șantier. Astfel de cataloage, numai pentru elemente executate în fabrici, au prezentat și alte țări participante (R. D. Germană, R. P. Ungară, R. P. Polonă).

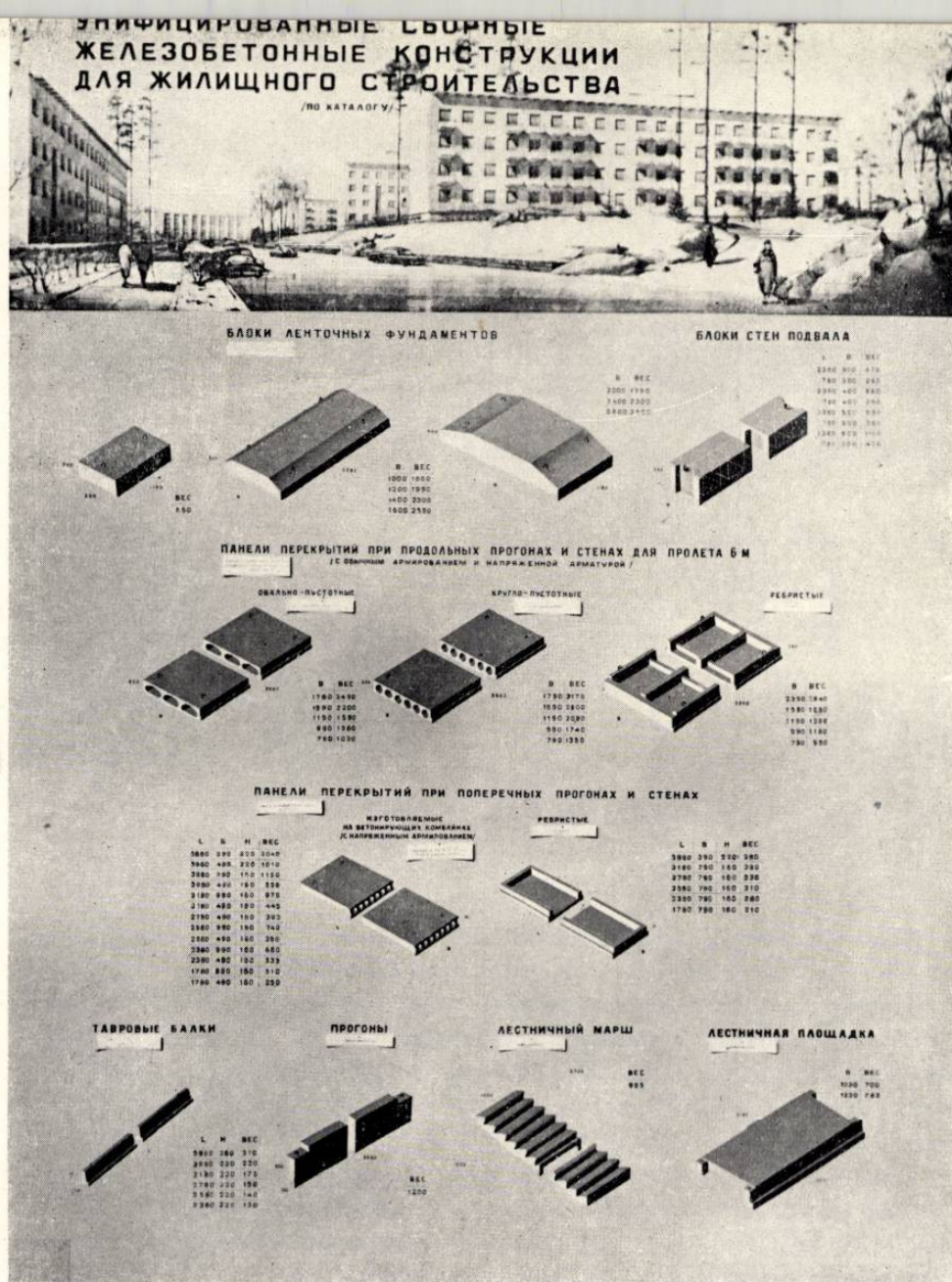
Din materialul expoziției nu se poate trage o concluzie comparativă asupra sortimentului și datelor tehnice ale prefabricatelor, mai ales că tipurile de elemente folosite se deosebesc mult între ele de la țară la țară. Se pot remarca, însă, unele elemente deosebite ca performanță, fără a se putea observa detaliile constructive.

Astfel, în U. R. S. S. se execută în întregime din elemente prefabricate, platformele de călători în stațiile de mare trafic, plăcile de acoperiș ajungând pînă la greutatea de 5,1 t și avînd dimensiuni de 12,00 x 3,00 m. De asemenea, se execută grinzi pentru poduri de șosea din beton precomprimat după sistemul Korovkin, cablurile avînd un capăt înglobat în beton și unul liber.

R. P. Polonă a prezentat tot fără suficiente detalii: ferme cu zăbrele din beton precomprimat, cu deschideri de 42,00 m; acoperișuri de hale pentru deschideri de 12,00, 18,00 și 24,00 m, din grătare curbe de beton armat, peste care se așază plăci de beton celular autoclavizat; silozuri din prefabricate grele; plăci cu dublă curbă, cu deschideri de 27,00 m (fig. 1); ferme pentru clădiri agricole alcătuite din cite 10 elemente (6 tipuri) de beton precomprimat cu coarde, fără a se putea distinge modul de îmbinare a elementelor; stâlpi pentru rețele electrice din beton precomprimat cu coarde, cu zăbrele diagonale, evitînd influența nefavorabilă a torsiunii.

R. Cehoslovacă a expus ferme cu zăbrele de 18,00 și 20,00 m deschidere din beton precomprimat; stâlpi pentru rețele aeriene din beton precomprimat cu coarde, care, față de stâlpii din R. P. Română, prezintă o reducere importantă de beton și oțel. De asemenea, garduri industriale tip cu înălțimea de 2,00, 2,50 și 3,00 m și distanța între stâlpi de 3,00 m.

R.P. Bulgaria a prezentat, cu caracter experimental, un acoperiș cu dublă

Elemente prefabricate pentru construcții civile (U.R.S.S.)

curbură, executat din cite patru piese prefabricate sau schelete de remize pentru combaine de 14 m deschidere, alcătuite din trei elemente: stâlpi, arce, pane (fig. 5).

În ceea ce privește industrializarea producției de elemente prefabricate este de remarcat că în U. R. S. S., fabricile, atelierele, poligoanele, standurile, se execută pe bază de proiecte tip care cuprind o întreagă gamă, cu producția de la 50 la 200 milioane ruble anual. De asemenea, există proiecte tip de piste de precomprimare a elementelor liniare de mare serie, cu capacități variînd între 8000 și 16000 m³ pe an.

Expoziția a arătat, în ansamblul ei, tendința generală de a folosi sortimente reduse de prefabricate tipizate, interșanjabile, executate în fabrici și ateliere specializate.

Aplicarea proiectelor tip se află în centrul atenției constructorilor din țările de democrație populară și a fost ilustrată în unele cazuri prin cifre.

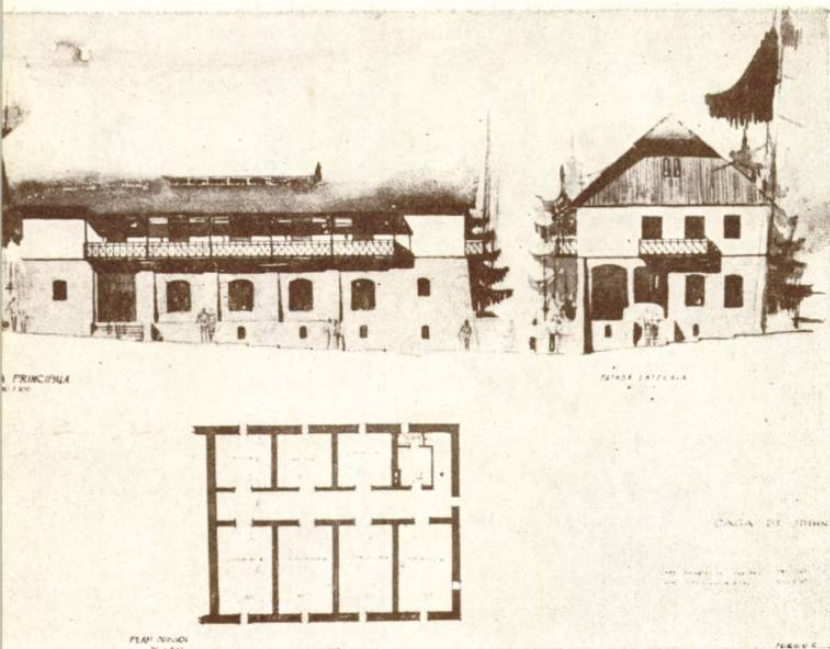
Astfel, în R. D. Germană, această aplicare variază pe specific de investi-

ție între minimum 8% și maximum 75% din volumul acestor investiții.

În R. P. Ungară, anul 1956 a marcat execuția integrală din piese prefabricate confecționate în serie, în cadrul unei organizații care a cuprins toată țara, a tuturor remizelor de mașini și a șoproanelor agricole.

Cele mai importante salturi în timp le-a făcut însă U. R. S. S., unde proiectarea tip a trecut de la 40 de milioane de ruble în 1951 la 418 milioane de ruble în 1956, iar aplicarea proiectelor tip față de volumul investițiilor pe specific, a evoluat foarte accentuat.

Privită prin prisma expoziției, activitatea de tipizare a elementelor de construcții în R. P. R. apare suficient de evoluată și bine proporționată în raport cu volumul investițiilor ce se realizează. Se poate spune că această activitate se situează la loc de cîntec pe scara valorilor comparative, ea fiind axată pe o muncă susținută de cunoaștere a progreselor din țările prietene și pe aplicarea acestor progrese la specificul tehnico-economic propriu-zis.

O casă de odihnă — Sarcină de proiectare Iurov Cosma, elev anul III — Șef de atelier, arb. Victor Agent

De la începuturile sale, activitatea din domeniul arhitecturii din țara noastră a scos în evidență necesitatea existenței a cel puțin două categorii de specialiști: cadrele cu pregătire superioară, arhitecții absolvenți sau diplomați ai unei instituții de învățământ superior, și cadrele cu pregătire medie, care în decursul timpurilor au căpătat diferite titluri: conducători desenatori, conducători arhitecți, tehnicieni arhitecți etc.

Sfârșitul veacului trecut marchează momente de frământări continue pentru afirmarea arhitecturii în țara noastră, atât din punctul de vedere al proiectării, cât și din punctul de vedere al realizărilor concrete din domeniul construcțiilor.

Problema pregătirii cadrelor de nivel mediu apare inițial sub aspectul necesității de a se pregăti meseriași cu menirea să promoveze noile tehnici de construcție.

În 1873 ia ființă la București «Societatea unirea constructorilor români», care își propune, printre altele, și răspîndirea învățămîntului tehnic al construcțiilor. În acest scop, societatea înființează în 1874 o școală de construcții. Durata cursurilor este de 5 ani și are perioade de școlarizare de 6 luni pentru latura teoretică a meseriei, restul anilor școlari fiind rezervați practicii pe șantier. Deși organizată pentru însușirea unor meserii practice de construcții (zidari, dulgheri, tâmplari, tinichigii, sculptori în lemn și piatră, lăcătuși, vopsitori etc.), există totuși preocuparea unei fundamentări teoretice a cunoștințelor practice, predîndu-se discipline, ca: elemente de construcție, ordine de arhitectură, desen ornamental, matematică, geometrie, devize etc.

Din 1893 și pînă în 1936 funcționează pe lângă Academia de arhitectură o secție de conducători desenatori. Scopul acestei școli era să formeze cadrele din subordinea arhitectului: pe șantier, conducătorii de lucrări și în atelierul de arhitectură, desenatorii. În mod special, aceștia urmau să ocupe funcțiile bugetare în orașele și comunele din țara noastră care asigurau un oarecare control și îndrumare în construcții.

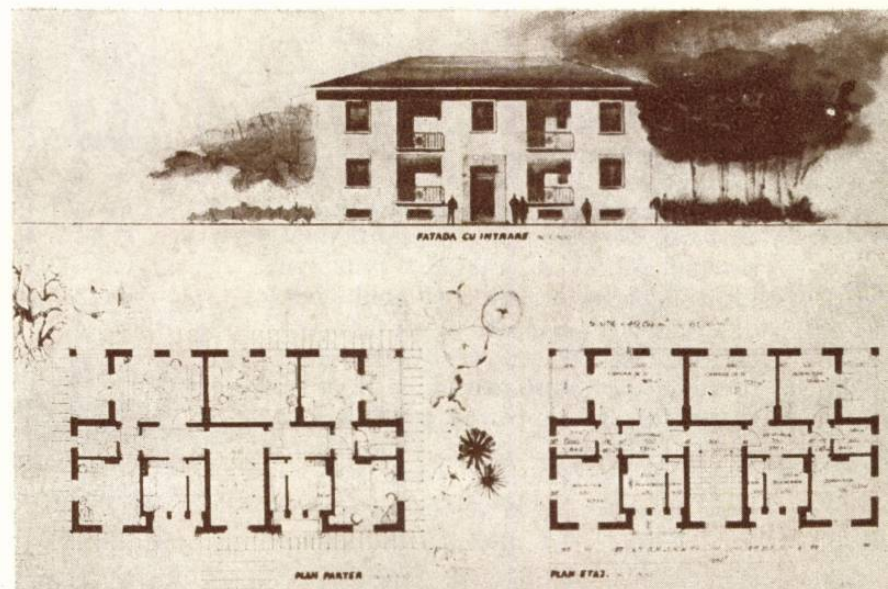
În întreg acest interval, pregătirea cadrelor de conducători cunoaște fluctuații de profil și de durată de școlarizare, în funcție de organul care tutează școala.

În perioada 1936—1944, școala de conducători se transformă în «Liceu de construcții civile și edilitare» cu trei cicluri de școlarizare. Astfel, pe lângă cele două cicluri obișnuite de cîte 4 ani, inferior și superior, funcționează și o școală specială

Arh. Friederich Cojocaru

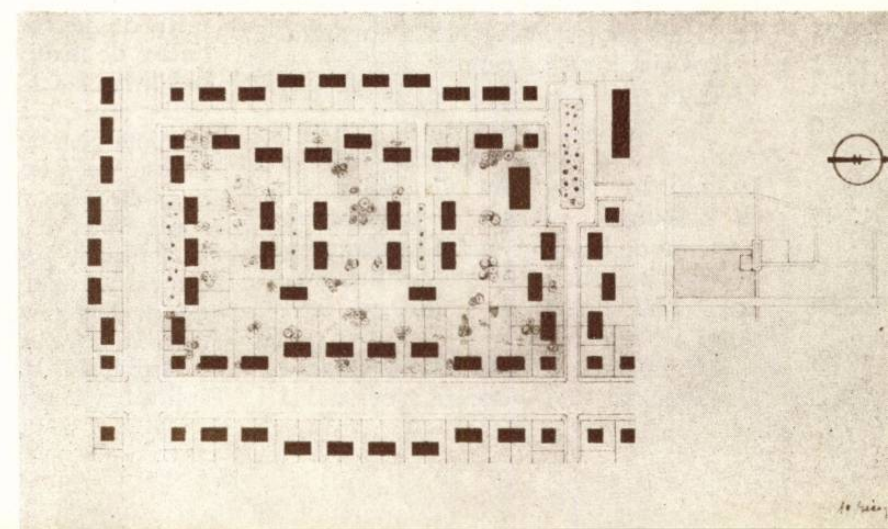
Director al Grupului școlilor tehnice de arhitectură

ÎNVĂȚĂMÎNTUL TEHNIC DE ARHITECTURĂ

Bloc de locuințe — Sarcină de proiectare Mateescu Eugenia, elevă anul III — Șef de atelier, arb. Leon Garcia

Un cvartal de locuințe — Proiect de urbanism Lebedeanu Elisabeta, elevă anul II Șef de atelier, arb. Georgeta Cibiulescu

tehnică de construcții civile și edilitare cu o durată de 3 ani, care formează subingineri de construcții civile și edilitare. Aceasta din urmă poate fi frecventată de absolvenții liceelor industriale, care, după absolvire, pot continua studiile în învățământul superior de arhitectură în anumite condiții.

După 23 August 1944, în perioada marilor transformări revoluționare economice și politice din țara noastră, pe baza reformei învățământului din 1948, iau ființă școlile medii tehnice.

Școala medie tehnică de arhitectură, înființată în 1948, își recrutează elevii dintre absolvenții școlilor elementare de 7 ani. Durata de școlarizare se fixează la 4 ani, urmînd ca după terminarea școlii, absolvenții să primească titlul de tehnician arhitect.

Învățământul mediu tehnic a adus o contribuție importantă în dezvoltarea economiei țării noastre, pregătind, în perioade relativ scurte de școlarizare, cadrele medii necesare tuturor sectoarelor economiei naționale. Pe lângă laturile sale pozitive, acest învățământ a manifestat și unele lipsuri. În ceea ce privește învățământul mediu tehnic de arhitectură, acestea se împlteau cu cele provenite din faptul că sub tutela Ministerului Construcțiilor, în cadrul aceleiași școli, funcționau ani de studii cu clase paralele de construcții, de drumuri și poduri și de arhitectură. Această situație a determinat, în plus, existența unor lipsuri specifice învățământului de arhitectură; profilul școlii nu asigura pe deplin specializarea absolvenților potrivit cerințelor sectorului de arhitectură.

Sub acest raport, studiul planului de învățământ al școlii scoate la iveală o serie de lipsuri principale. Astfel:

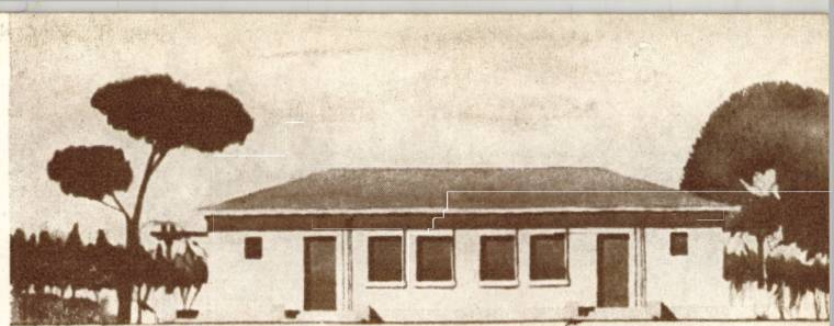
1. Deși sarcina concretă a școlii era precizată prin însăși denumirea ei — școală medie tehnică de arhitectură — planurile de învățământ aveau caracterul unei aglomerări întîmplătoare de discipline. Caracterul amorf al învățământului se concretiza, atît prin aglomerarea numerică a disciplinelor — 29 de discipline (inclusiv cele de cultură generală) — cît și prin conținutul programelor analitice.

2. Orientarea către teoretizarea problemelor tehnice este a doua lipsă esențială a fostelor școli medii tehnice și implicit a celei de arhitectură. Rezultatul direct al acestor lipsuri era greutatea utilizării în producție a absolvenților școlii, care în majoritatea cazurilor erau sub nivelul desenatorilor conștiințioși din institutele de proiectare, atît ca pregătire tehnică, cît și ca pregătire în domeniul desenului.

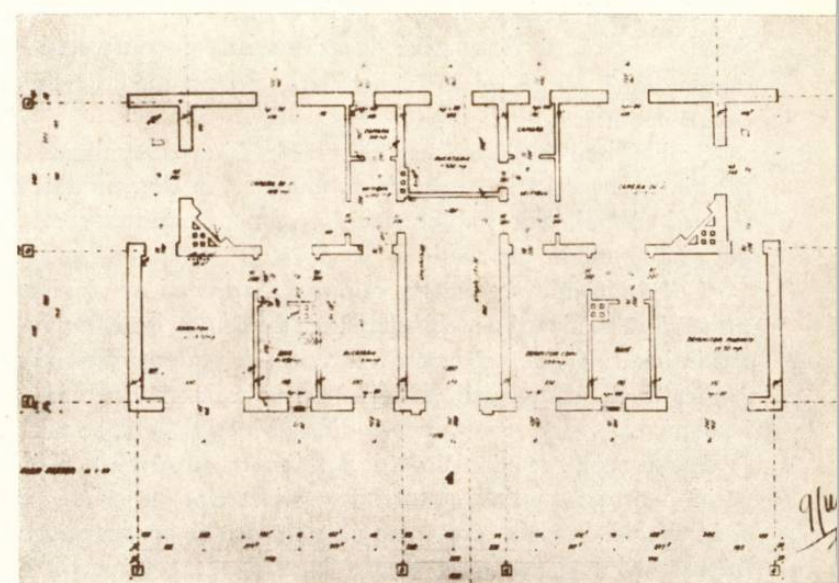
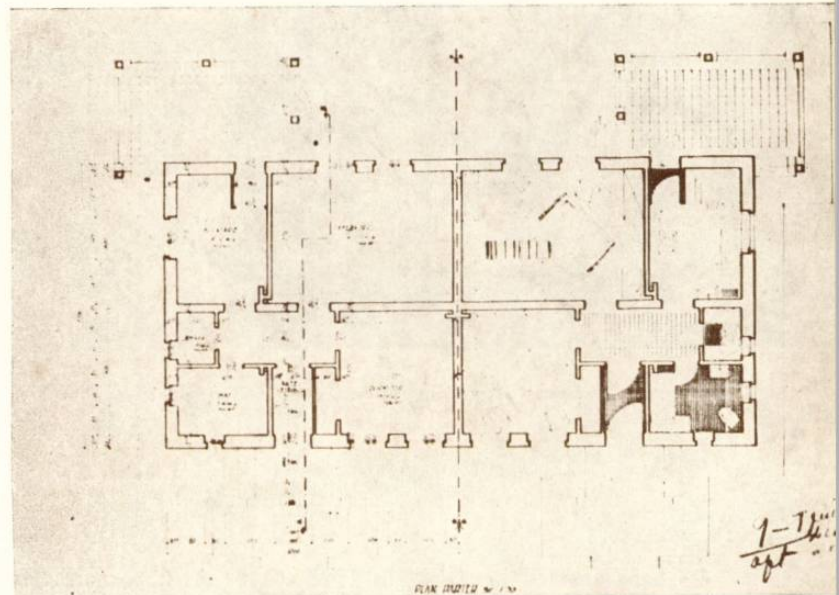
3. Recrutarea elevilor se făcea din rîndul absolvenților a 7 clase elementare, adică aproximativ la vîrsta de 14 ani. Școala medie tehnică avea drept scop ca elevii, o dată cu completarea cunoștințelor de cultură generală, să-și însușească (și aceasta numai în decurs de 4 ani) și cunoștințele teoretice și practice ale unei profesii tehnice; astfel, problemelor dificile de educație și cultură generală li se alăturau cele, nu mai puțin dificile, ale tehnicii. Puterea de înțelegere, de pătrundere și însușire a problemelor teoretice era depășită de abstracțiile necesare explicării teoretice a diferitelor fenomene din construcții. Rezultatele erau, cu rare excepții, cele normale a fi obținute în aceste condiții: un învățământ superficial și absolvenți slab pregătiți.

Sezîsînd în profunzimea lor lipsurile învățământului mediu tehnic, Hotărîrile C. C. al P. M. R. și ale Consiliului de Miniștri al R. P. R. nr. 91/1955 și 1434/1956 privind organizarea învățământului profesional și tehnic, trasează noul drum al învățământului profesional și tehnic în R. P. R.

Prin aceste hotărîri iau ființă, printre altele, și școlile tehnice pentru pregătirea personalului tehnic, cu durata de școlarizare între 2 și 4 ani, care își recrutează elevii din rîndul absolvenților școlilor medii de 11 clase.

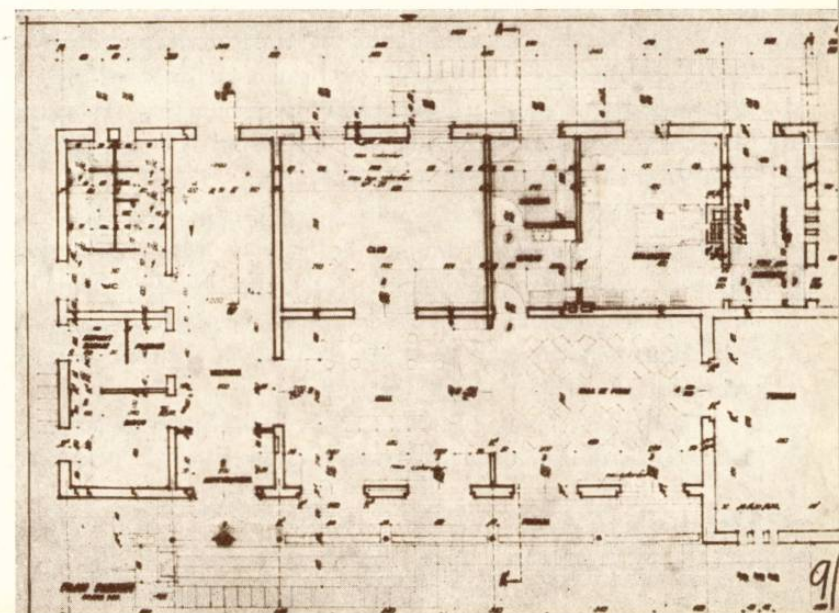

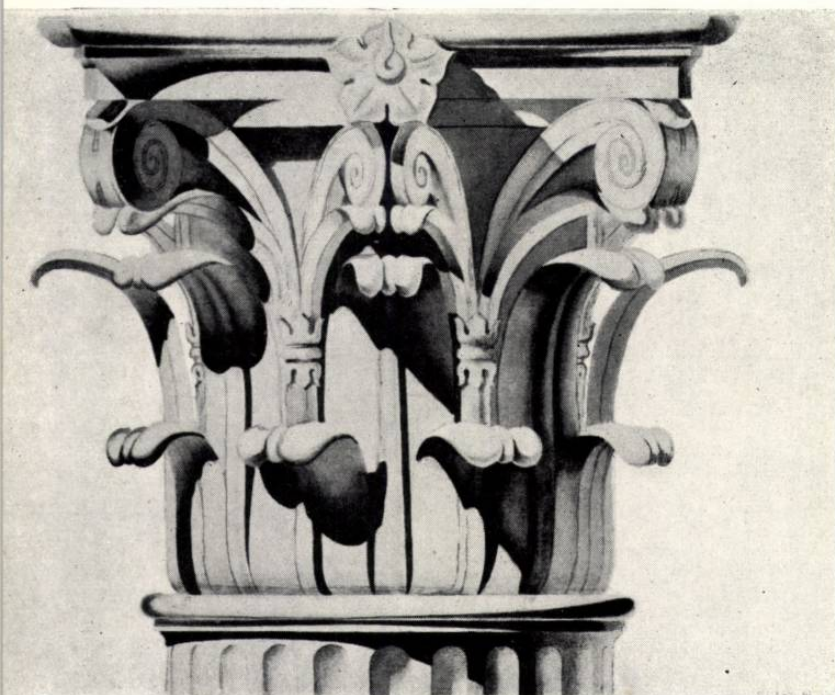
Locuințe unifamiliale cuplate — Sarcină de proiectare Miclea George, elev anul II
Șef de atelier, arb. Ion Roșu

Bloc de locuințe cu două apartamente la scară — Proiect tehnic Crăciun Mibaela,
elev anul III — Șef de atelier, arb. Friederich Cojocaru

Casă de odihnă — Proiect tehnic Cristescu Radu, elev anul III — Șef de atelier,
arb. George Trifu

Capitel corintic — Desen Coben Iancu, elev anul I — Atelier prof. Andrei Niculescu

Pe baza acestor hotăriri, în 1955, C. S. A. C. organizează «Grupul școlilor tehnice de arhitectură» în cadrul căruia funcționează Școala tehnică de arhitectură cu durata de 3 ani, Școala tehnică de desenatori de arhitectură și construcții cu durata de 1 an și, pînă la lichidare, Școala medie tehnică de arhitectură.

Școlile nou înființate capătă profile bine determinate în funcție de necesitățile reale ale producției din domeniul arhitecturii. Astfel, sînt stabilite locul și funcțiile cadrelor medii de arhitectură în producție:

1. Tehnicienii de înaltă calificare, arhitecți și ingineri, urmează să fie ajutați de tehnicienii de arhitectură, care vor lucra, atît în institutele de proiectare centrale sau regionale, cît și pe șantierele de construcții și în întreprinderile de locuințe și localuri, elaborînd și conducînd diferite lucrări de specialitate.

Elevii școlii de tehnicieni de arhitectură urmează a fi pregătiți pentru a ajuta la întocmirea proiectelor de arhitectură și în special la elaborarea planșelor de detalii constructive, a măsurătorilor și devizelor pentru lucrările de construcții. De asemenea, vor fi în măsură să întocmească proiecte pentru mici construcții civile, agricole sau industriale, mici parcelări sau amenajări, să urmărească respectarea prevederilor din planurile generale de sistematizare, să întocmească mici ridicări topografice și relevee complete și să urmărească respectarea prevederilor de îngrijire a monumentelor de arhitectură.

2. Desenatorii de arhitectură și construcții vor lucra în toate organizațiile și serviciile de proiectare de construcții și sistematizare, precum și la secțiunile de arhitectură și sistematizare ale sfaturilor populare. De asemenea, ei vor putea fi folosiți și de întreprinderile de execuție.

În cadrul școlii, elevii vor dobîndi cunoștințe și-și vor însuși toate procedeele tehnice folosite în prezentarea desenului de construcție, arhitectură, rezistență, instalații, a proiectelor de sistematizare etc. De asemenea, absolvenții școlii vor fi în măsură să execute releveele, schițele și desenele necesare lucrărilor de șantier, atașamentelor etc.

Planurile de învățămînt ale acestor școli, discutate cu reprezentanți ai diferitelor departamente și institute de proiectare,

lichidează în bună parte lipsurile fostului învățămînt mediu tehnic de arhitectură.

Ele cuprind doar discipline de specialitate.

Disciplinele predate în noile școli tehnice de arhitectură, așa cum reiese și din tabelele alăturate, au un accentuat caracter practic. Latura teoretică a problemelor este dezvoltată în măsura necesității de a înțelege cele mai curente probleme practice pe care viitorii tehnicieni le vor avea de rezolvat, acestea din urmă fiind însă dezvoltate, atît ca timp de studiu, cît și ca diversitate.

Considerăm justă o atare poziție față de învățămîntul tehnic de arhitectură, deoarece, raportînd totalul de cunoștințe necesare și răspunderea pe care viitorii tehnicieni o vor avea în producție, la timpul de studii acordat prin plan (3 ani, din care un semestru este ocupat de proiectul de diplomă și de practica de proiectare) acest timp apare insuficient pentru realizarea scopului propus.

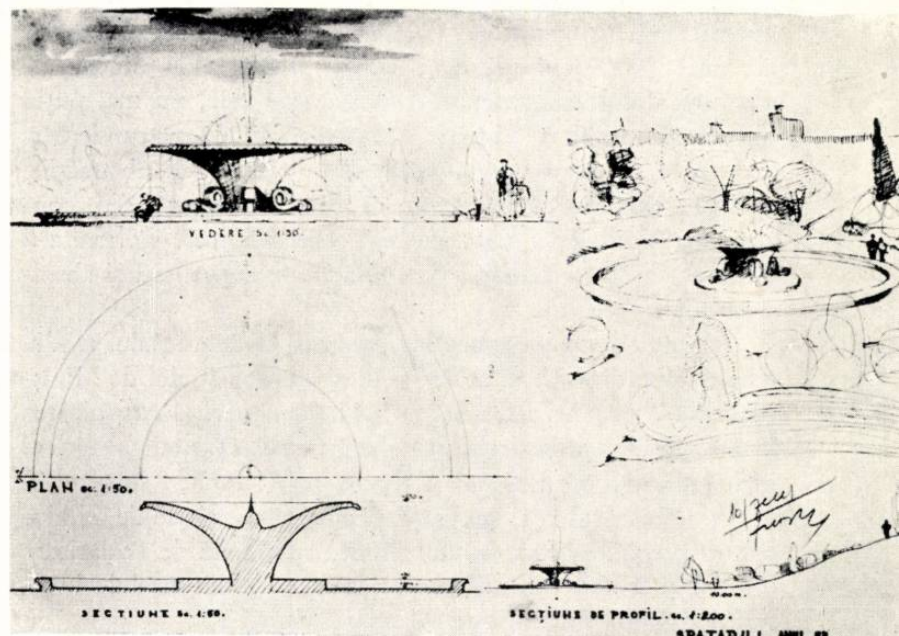
Caracterul practic al învățămîntului tehnic de arhitectură se mai vedește și prin planificarea în răstimpul a două vacanțe dintre primii doi ani de studii, precum și în semestrul al doilea al anului al 3-lea, a cîte 5 perioade de practică:

practica topografică,	2 săptămîni, anul I
practica de construcții — de roșu	6 săptămîni, anul I
practica de releveu	2 săptămîni, anul II
practica de construcții — finisaje	6 săptămîni, anul II
practica de proiectare	10 săptămîni, anul III

ȘCOALA DE DESENATORI DE ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII (1 an)

Disciplina	Ore de curs	Ore de aplicații practice
Desen liber	—	120
Desen tehnic	—	540
Geometrie descriptivă și aplicațiile ei	60	60
Construcții și instalații	120	60
Total ore	180	780

O fîntînă decorativă — Schiță de schiță, Spătaru Ion, elev anul III — Șef de atelier, arb. Mihai Ricci

Pentru desenatorii de arhitectură și construcții s-a prevăzut o perioadă de practică de 8 săptămâni în institute de proiectare.

Rezultatele obținute în primii doi ani de activitate în școlile tehnice de arhitectură ne îndreptătesc să afirmăm că munca entuziastă a corpului didactic va fi încununată de succes.

Munca de proiectare și urmărire a construcțiilor în institute sau pe șantier reunește pe arhitect cu tehnicianul arhitect. Desigur că pregătirea fiecăruia necesită preocupări diferite. Esențial însă este că acestea nu sînt cu totul diferite, ba chiar putem spune, fără a greși, că procesul de pregătire are numeroase laturi comune, care se aseamănă ca domeniu, dar diferă ca profunzime. Organizarea noilor școli tehnice de arhitectură a ridicat din nou problema reunirii învățămîntului superior cu cel mediu de arhitectură.

Reluarea tradiției în domeniul învățămîntului de arhitectură, cînd conductorii arhitecți erau școlarizați de Academia de arhitectură, îmbunătățită în sensul respectării stricte a profilurilor stabilite, ar crea avantaje reciproce, atît în timpul, cît și după perioadele de școlarizare. Aceasta ar duce la o cunoaștere reciprocă a viitorilor absolvenți, la folosirea avantajoasă a spațiului și utilajelor existente în cele două instituții de învățămînt și, ceea ce este desigur mai important, la unirea eforturilor pentru găsirea unei linii unitare în învățămîntul de arhitectură.

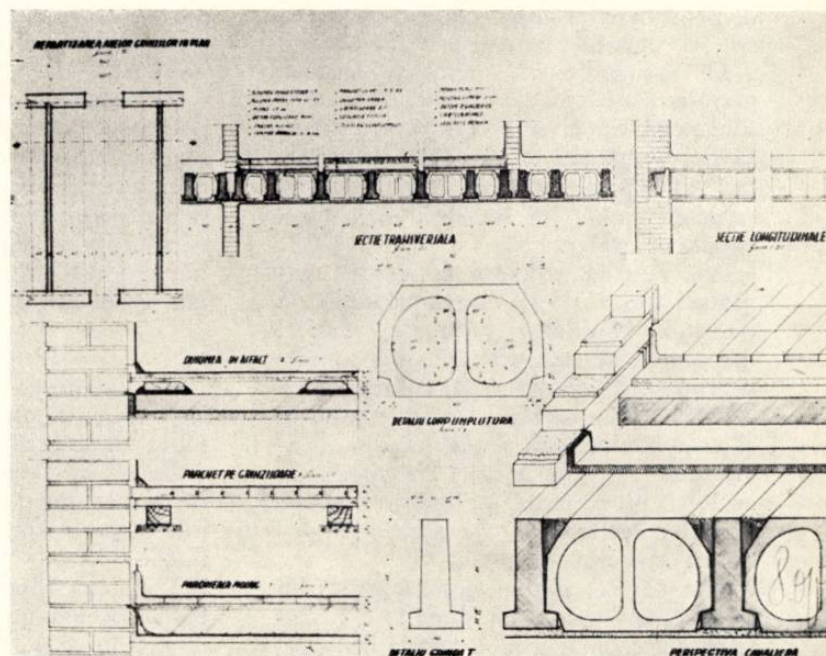

Stradă în Cluj — Acuarelă Zamfirescu Vladimir, elev anul III
Atelier prof. Andrei Niculescu

ȘCOALA DE TEHNICIENI DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM (3 ani)

Disciplina	Ore de curs		Ore de aplicații practice	
	Cunoștințe tehnice generale	Cunoștințe de arhitectură și urbanism	Cunoștințe tehnice generale	Cunoștințe de arhitectură și urbanism
Desen, acuarelă, modelaj	—	—	—	254
Desen tehnic	—	—	—	114
Geometria descriptivă și aplicațiile ei	87	—	72	—
Mecanică, rezistență, statica construcțiilor	102	—	172	—
Topografie	68	—	34	—
Construcții și instalații	223	—	259	—
Organizarea șantierului, devize	104	—	33	—
Noțiuni de teoria arhitecturii, programe și norme de proiectare	—	102	—	—
Istoria arhitecturii	—	204	—	—
Urbanism și tehnică edilitară	—	108	—	64
Clădiri agricole și industriale	—	36	—	72
Proiecte de arhitectură	—	—	—	706
Fotografia de arhitectură	—	—	—	36
Total ore pentru întregul ciclu de școlarizare	584	450	570	1 250
	1 034		1 820	

Detalii de planșeu cu elemente prefabricate. Matei Gheorghe, elev anul III — Șef de atelier, arb. Gheorghe Popescu-Negreanu

arhitectura populară

Arh. Mircea Possa, arh. Paul Mihalik

POIANA SIBIULUI, O UNITATE DE ARHITECTURĂ EXPRESIE A UNEI UNITĂȚI DE VIAȚĂ

Ca și celelalte forme de artă populară, arhitectura satelor noastre se diferențiază pe zone mai mult sau mai puțin întinse, influențată de structurile sufletești ale colectivităților care o creează și de felul lor de trai.

Elementele de plan ale locuinței și gospodăriei țărănești, răspunzând unor necesități de trai aproape asemănătoare, se transformă mai puțin pe întinsul țării, decît formele exterioare și detaliile decorative care le îmbracă. Acestea din urmă sînt elementele variabile care se diferențiază teritorial, deoarece ele exprimă concepția despre frumos a omului, deosebită de la o regiune la alta. Ele depind de economia și condițiile naturale specifice locului, de influențele suferite și de diversitatea materialelor întrebuințate.

Astfel, formele definite prin proporții caracteristice, prin tratarea deosebită a volumelor, prin alegerea unor anumite procedee de decorație, devin expresia arhitectonică a unor stiluri proprii, care se conturează separîndu-se pe unități teritoriale, etnografice, și se modulează în interiorul lor.

În consecință, pentru o înțelegere deplină a arhitecturii populare ca realizare artistică, ea nu trebuie ruptă de oamenii care au creat-o și nici de locurile și peisajul în care se integrează.

De asemenea, în studiul arhitecturii populare credem că trebuie ca analiza diferitelor tipuri de case sau gospodării să fie completată cu aceea a compoziției întregii așezări, care la rîndul său reprezintă o latură specifică a geniului creator popular.

Așa cum gospodăria constituie răspunsul original al constructorului la diferitele probleme puse de terenul disponibil, de necesitățile sale materiale de trai și, în același timp, concretizează simțul său personal despre echilibrul și armonia formei și a detaliului, dezvoltarea întregii așezări răspunde la aceleași probleme, amplificate însă pe planul colectivității care alcătuiește întregul sat.

Din păcate, puține sînt așezările din țara noastră care să fi ajuns la o maturitate de compoziție a vetrei în sine,

care să egaleze sau cel puțin să se apropie de măiestria atinsă în realizarea casei de locuit. Însă, cu toată această discrepantă dintre casă și sat, cu siguranță că o analiză, pe unități etnografice, a metodelor și formelor de compoziție ale vetrelor de sat ar duce la concluzii prețioase în domeniul arhitecturii populare din țara noastră.

Acestea sînt principiile ce ne-au călăuzit în călătoria de studii pe care am întreprins-o, în vara anului 1956, la Poiana Sibiului, cu gîndul de a cerceta arhitectura acestui sat, una dintre cele mai izbutite și complete realizări ale meșterilor de artă populară din țară.

În articolul de față am căutat să prezentăm cîteva aspecte ale studiului asupra locurilor și vieții mîrginimii, care vor înlesni înțelegerea realizărilor și a procesului de creație desfășurat de generațiile care au clădit Poiana Sibiului, dîndu-i un aspect deosebit de unitate arhitecturală.

Pătrunzînd în Ardeal pe valea Oltului, drumul care se îndreaptă prin Sibiu către Sebeș ocolește munții Cîndrelului, în văile și pe plaiurile cărora oierii mîrgineni, în calea lor către pășunile de pe culmi, și-au așezat de veacuri satele.

Populația romînească, îndeosebi păstori, stabilită pe vechiul hotar austro-ungar din sudul Transilvaniei, adică pe

primele coaste ale munților Făgărașului, Cîndrelului și Sebeșului, este cunoscută în Ardeal sub numele general de «mărginime». Cu timpul, această noțiune s-a restrîns, referindu-se în special la locuitorii din munții Cîndrelului, ei înșiși păstrînd și mîndrindu-se cu numele de «mărgineni», spre deosebire de ceilalți, care sînt cunoscuți acum mai mult ca «mocani» sau «bîrsani».

Unele dintre satele mîrginimii datează dinaintea colonizării săsești.

Altele, printre care se numără și Poiana Sibiului, au luat ființă mai tîrziu, după colonizarea săsească, prin retragerea localnicilor către munți.

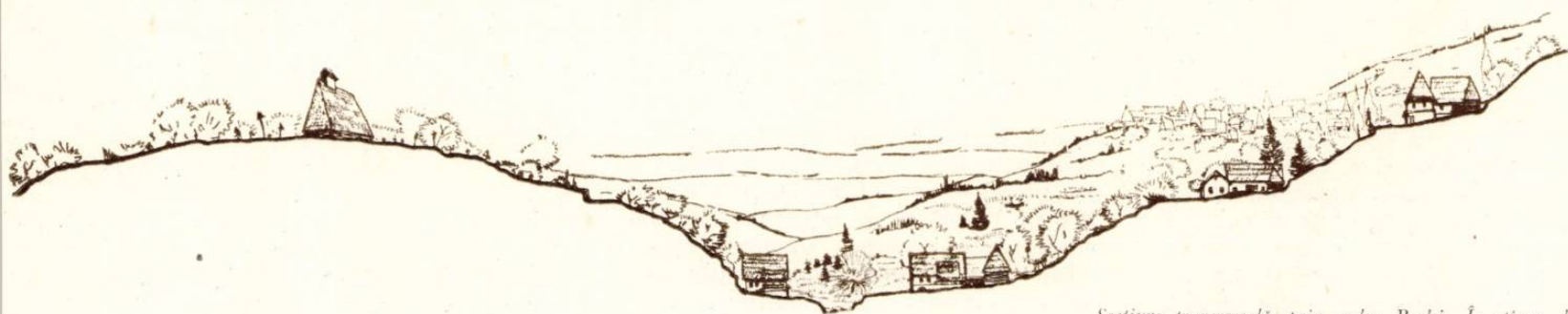
Fiînd oameni de munte, mîrginenii s-au îndeletnicit cu lemnăritul, creșterea vitelor și mai ales cu oieritul.

Tot datorită așezării lor geografice, ei au păstrat permanent contactul, atît cu Țara Romînească, unde își duceau oile la pășunat, cît și cu Ardealul, în special cu cetatea Sibiului și cu așezările bogate și bine organizate din scaunele săsești ale Tîlmaciului și Miercurei.

Principalele lor trăsături psihologice, foarte bine conturate, sînt independența de gîndire și acțiune, adică inițiativa și spiritul de organizare. Ele s-au răsfrînt asupra tuturor aspectelor de viață, imprimînd caracterul de unitate întregului grup mîrginean. Această unitate poate fi urmărită în desfășurarea activității lor economice, în obiceiuri, port și folclor,

Panorama Poienii Sibiului văzută de pe vârful Pietriceana

Secțiune transversală prin valea Radei. În stînga, biserica veche de pe «Dealul»; în dreapta, grupul de case de pe «Cîrnu». Se disting două dintre tipurile principale de ulițe: uliță de vale și cea de coastă

precum și în arhitectura satelor din marginime.

În urma dezvoltării pe care a luat-o, oieritul a devenit principala ocupație și izvorul prosperității lor. Turmele înmulțindu-se, și pășunile din munții apropiați devenind insuficiente, păstorii mărgineni au început un lung șir de călătorii. Ei și-au minat oile prin imperiu, mergînd pînă în Boemia sau, trecînd granița vecină satelor lor, au coborît prin munții Țării Românești către Dunăre, pînă în Dobrogea și Bulgaria, ajungînd cu turmele, prin stepa ucraineană, chiar pînă în Crimeia.

— «Bărbații noștri au colindat țara și lumea întreagă, și ce-au agonisit ne-au adus nouă ca să le împodobim gospodăria și satul»... ne spunea o bătrînă din Poiana.

Cînd am plecat din Sibiu spre Poiana, vremea era închisă și nu îmbia la drum. Nori negri, sinelii, se rostogoleau grei dinspre munții Cindrelului, vineți la orizont, și coborau peste oraș, zdrențuindu-se printre turlle și clopotnițe.

Autobusul pornește din vechea piață de la porțile cetății. În cîteva minute, orașul își desfășoară sub ochii noștri ultimele sute de metri de fațade, grădini și piețe, pentru ca deodată să apară orizontul întins al țării Sibiului.

Dinspre dealurile care-l închid către dreapta, holdele tălăzuiesc pînă la primele trepte ale munților Cindrelului,

ce se clădesc împădurite la stînga noastră. Cerul, coborît de stratul gros al norilor, accentuează impresia orizontală a peisajului de dincolo de oraș, peste care dăinuie amenințarea de negură a furtunii munților.

La Săliște părăsim șoseaua națională pentru a pătrunde pe drumul ce urcă spre Poiana Sibiului.

Țîrgul Săliștei pare astăzi gol. Vechiul centru cultural și comercial al marginimii moțae în liniștea prevestitoare a furtunii, cu obloanele ferestrelor trase și porțile înalte ferecate. În piața largă, cu iarba crescută printre pietrele netezite de noroadale Țîrgurilor ținute aci de sute de ani, și pe strada principală, gospodăriile închise, tipice satelor din munții aceștia, au fațadele verzi, trandafirii sau albastru deschis, împodobite cu timpane și stucaturi amintind arhitectura barocă a marelui oraș din apropiere, cu care săliștenii au avut atîtea legături.

În schimb, părăsim Țîrgul pe ulițe înguste, ulițe de țară, cu case mai mărunte, tot deosebit colorate, dar pe fațadele cărora se remarcă sobrietatea ornamentală tradițională marginimii.

În satele Galeș și Tilișca, aproape unite de Săliște, se accentuează prima impresie de unitate a fronturilor de stradă. Ea se datorește folosirii cu precădere a tipului de gospodărie închisă, apropiat de cel al satelor săsești de la cîmpie, care prezintă către stradă

fațadele laterale ale locuințelor, porțile de intrare în curte și fațadele dependințelor paralele cu locuința. Această succesiune regulată creează ritmica specifică satelor săsești și celor românești influențate de ele.

Deosebirea fundamentală față de arhitectura așezărilor săsești o constituie însă plastica diferită, care reiese din folosirea altor materiale de construcție, lemn și șită în locul cărămizii și al țiglei, și mai ales din echilibrul proporțiilor, sobrietatea decorației și armonia culorilor. Astfel intervenția hotărîtoare a meșterilor și locuitorilor autohtoni a creat stilul românesc al satelor de aci.

Această unitate de stil însă, nu constituie un canon rigid, ca cel care pare să domine satele săsești, ci încadrează o independență de tratare a detaliului ce determină caracterul propriu fiecărei așezări.

Sub cerul plumburiu trecem prin Tilișca, cu casele clădite din birne aparente și învelite cu acoperișuri înalte de șită, sat de lemn, înnegrit de vremuri. Din loc în loc apare pata de culoare intensă a cîte unui soclu sau fațade tencuite și vopsite în ultramarin. În piața de răscruce, peste casele negre și adăpostul de troiță din zidărie pictată, încep să cadă rar stropii grei ai ploii care s-a abătut peste pădurile din vale.

Ieșind din Tilișca, drumul urcă domol, pe firul Văii Luncii, pe care-l lăsăm

1

2

treptat din ce în ce mai jos, înecat în vegetația sălbatică a versanților.

În Rod, din cauza îngustimii văii și a reliefului frământat, drumul coboară și urcă, șerpuind printre casele îngheșuite. Sub ochii noștri se desfășoară perspective surprinzătoare prin apariții neașteptate, sub unghiuri ciudate, a cîte unei gospodării, a fragmentelor de fronturi sau de peisaj încununate de ivirea bisericii cu turn ascuțit, dominînd cimitirul și casele aciuite în jur.

Dintr-o destrămare a norilor, ultimele raze piezișe ale soarelui trec înalt peste sat și, dincolo de Valea Luncii, aprind în lung culmile împădurite. Sub această lumină difuză, în care nuanțele se estompează, fațadele caselor de lemn tencuite și vopsite, spre deosebire de cele din Tilișca, împlinesc peisajul cu pete de culoare pastelate.

Rod este ultimul sat de vale întlnit pe firul Văii Luncii. Poiana Sibiului și Jina, prin care șoseaua trece înainte de a coborî în Valea Sebeșului, sînt mari sate de culme.

Lăsînd în urmă satul Rod, peisajul se deschide, vegetația înaltă se rărește, apar pășuni îmbrăcînd coastele și culmile de care ne apropiem. Înainte de a intra în Poiana, șoseaua se transformă într-un drum de cornișă. În dreapta, printre trunchiurile rărite ale fagilor se ivește, îndepărtat și învăluit în ceața înserării, podișul Secașelor.

La o cotitură, un bot de deal înaintează, închizînd treptat priveliștea către vale, ca într-o schimbare de decor. Întunecat, el se desenează pe cer, conturînd în contralumină profilul ferăstruit al acoperișurilor ascuțite de pe Capul Dealului.

Acest șir de acoperișuri izolate pe creasta avîntată ca o peninsulă peste adîncul văilor este prima imagine a Poienii Sibiului.

Ca și în satele de pe Valea Luncii prin care am trecut, în Poiana, străzile au fronturi neîntrerupte, în care fața-

dele caselor și porțile înalte se succed asemănătoare, cu dimensiuni și proporții apropiate, dar în care culorile, detaliile de decorație ale fațadelor și alternarea unor materiale diferite pentru pilele porților intervin individualizînd fiecare gospodărie și înlăturînd monotonia.

Străzile se adună coborînd în « Vadu », piața nouă din mijlocul satului, în care la 1836, s-a ridicat biserica cea mare a cărei turlă axează perspectivele tuturor acestor străzi. Piața însă, este dominată dinspre o latură de culmea rotundă, împădurită cu brazi deși, a Ghilghiului.

A doua zi, ocolînd Ghilghiul și urcînd pe vîrfurile Petricea, din spatele său, toate impresiile și imaginile fragmentate, culese din clipa în care au apărut primele case de pe Capul Dealului și pînă la intrarea în piața Vadului, se leagă, se completează și capătă întregul lor înțeles.

De la o înălțime de 974 m, de pe Petricea, privirea trece pe deasupra satului, chemată de nemărginirea spațiului pe hotarul căruia a fost clădită Poiana.

În zare se profilează șters munții Rodnei cu vîrfurile Pietrosul, dinspre care alte culmi se apropie de masivul Apusenilor, care închide, către vest, orizontul. La poalele munților, în lumina aburită a dimineții, se aștern, ca pe o hartă vie, pete multicolore și sclipitoare care sînt holdele, pădurile și, mai aproape, satele dinspre Mureș și din podișul Secașelor. În sfîrșit, sub Petricea, foarte aproape, la o altitudine de 850—900 m, se desfășoară panorama arcuită a Poienii.

Satul ocupă bazinul de culegere al văii Radei, care brăzdează o primă platformă a munților Cindrelului. Această platformă, destul de fragmentată, este închisă către sud de cîteva culmi mai înalte (Ciuha 1064 m, Petricea 974 m), vatra fiind aci așezată pe « delnițe » cu

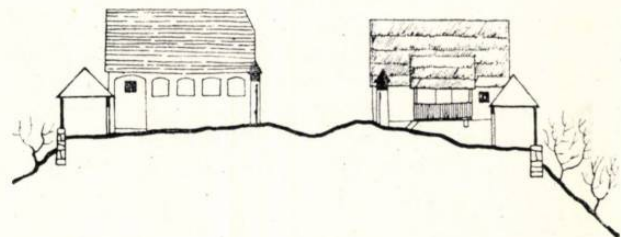
ondulări mai line (Vlașinul, Handorul, Dealu etc.) și în văile care se unesc în piața din Vadu pentru a forma valea Radei.

În mijlocul satului, între Petricea și piața Vadului, se înalță culmea împădurită a Ghilghiului (940 m).

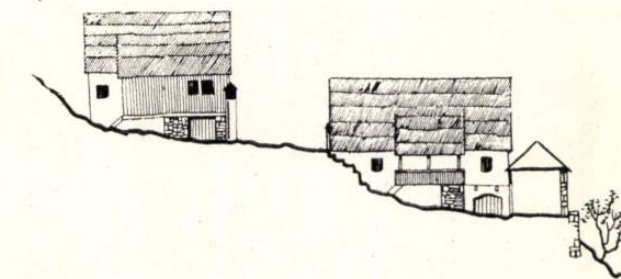
Privită de pe Petricea, în contrast cu uniformitatea de culoare a pășunilor de pe dealurile din jur și cu nuanțele estompate de depărtare ale peisajului din vale, de dincolo de sat, vatra se identifică cu verdele viu al grădinilor de pomi, în care șirurile acoperișurilor desenează lămurit traseul străzilor înguste punînd în evidență structura atît de particulară a Poienii.

Dintre cele optsprezece sate ale mării, de la Boița de pe malul Oltului, la Jina răsfrîtată pe munții care domină valea Sebeșului, Poiana Sibiului este așe-

3

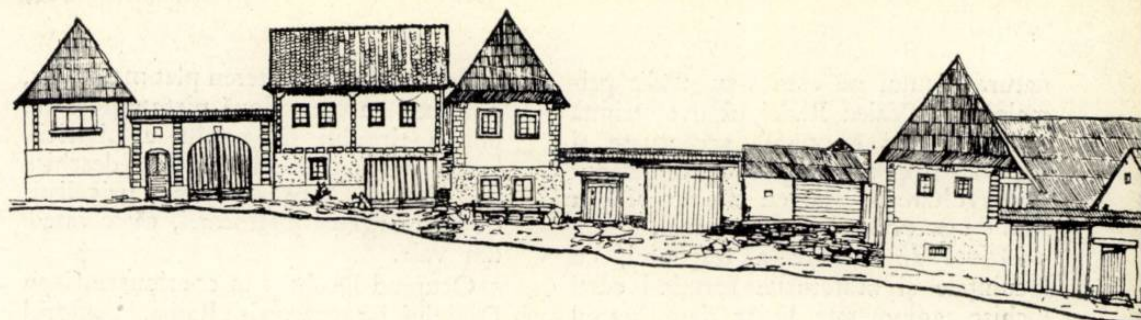

4

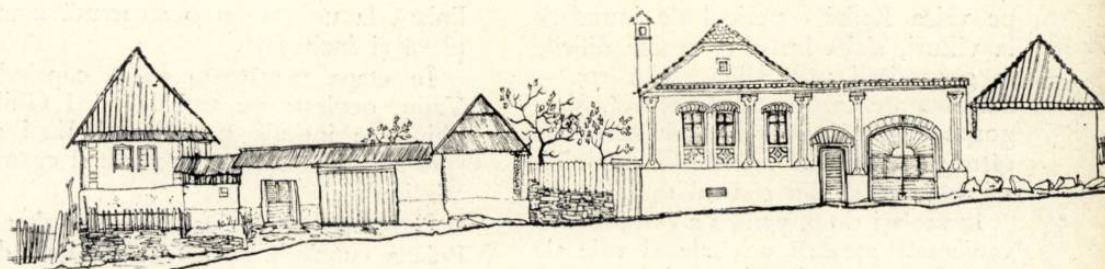
5

1. Curți înconjurate de clădirile gospodăriilor; în spate, pe deal, urcă grădinile
2. Șir de gospodării de-a lungul unei ulițe
3. Uliță de creastă
4. Uliță de coastă
5. Uliță de vale
6. Front de uliță pe Dealu
7. Front de uliță pe Vlașin
8. Încrucișare de ulițe pe Dealu. Se observă folosirea zidului de sprijin
9. Casă veche ascunsă în frunzișul văii Radei

6

7

zarea în care pare că s-au cristalizat caracterul și calitățile creatoare ale marginianului, devenind una dintre cele mai reprezentative așezări din părțile acestea și unul dintre cele mai interesante sate din țară.

Dezvoltarea Poienei este legată de istoricul său, care are trăsături comune cu cel al așezărilor din întreaga marginime.

În secolul al XVI-lea, în urma înrăutățirii situației lor sociale și economice, viitorii poenari au părăsit așezarea lor din cîmpie, retrăgîndu-se treptat spre munte. Ei s-au stabilit definitiv în mijlocul pădurilor care acopereau pe vremuri munții, Cindrelului, primele case fiind clădite pe valea îngustă și ascunsă a Radei.

După cum o dovedesc resturi de pluguri găsite aci, locuitorii satului, numit atunci Valea Mare, au încercat să-și continue la munte viața de agri-

cultori. Dar, după cum era firesc, ei au trebuit să se adapteze noilor condiții și au trecut la o economie de munte: oieritul.

Această schimbare totală a modului de viață nu a atras însă, cum ar fi fost de așteptat, modificări esențiale în compunerea gospodăriei sau în structura noului sat ce avea să se dezvolte aci.

Cele mai multe dintre elementele gospodăriei pe care o aveau ca agricultori au corespuns și noilor nevoi, adaptîndu-se în special prin modificarea proporțiilor și a diferitelor spații utilitare și pierzînd doar cotarca de porumb (pătulul).

Deci, părăsind viața de agricultor, poienarul nu a părăsit tipul de gospodărie închisă, cunoscut de el în satele săsești de la cîmpie. Ea îi oferă siguranța avutului în lungul timp în care, fiind plecat cu oile, gospodăria rămîne

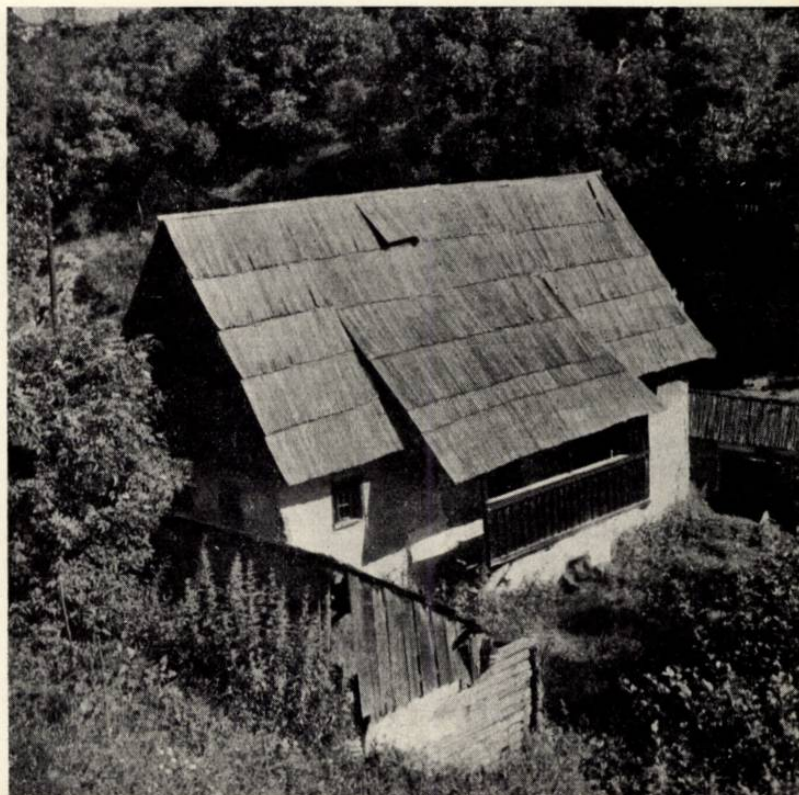
în seama bătrînilor, precum și avantajele staulului închis pe toate laturile, în care obișnuiește să-și adăpostească turmele la munte.

Totodată, obligat la economisirea spațiului din cauza suprafeței foarte mici a moșiei noului sat (azi vatra ocupă aproape a zecea parte din moșie), el nu părăsește nici structura adunată, cu gospodării aglomerate, structură specifică satelor săsești de la cîmpie. În felul acesta, spre deosebire de majoritatea satelor de munte, risipite sau răsfrate, cu structuri dezordonate, Poiana Sibiului, prin rezolvări logice, perfect adaptate tuturor condițiilor, prezintă, în ansamblu și în detaliu, unitate de structură și compoziție, valorile cele mai de seamă ale arhitecturii sale.

O condiție care a contribuit la crearea unei tradiții ce a stat la baza dezvoltării structurale a satului este însăși

8

9

natura locului pe care s-au clădit primele case. Valea Radei, foarte strîmtă între versanți cu pante accentuate și uneori abrupte, a impus de la început o dezvoltare liniară, cu cîte un singur rînd de gospodării pe fiecare mal.

Modul de folosire a terenului, cu locuințele și acareturile formînd curți închise, aglomerate liniar de-a lungul drumului și cu grădinile respective ridicîndu-se pe coastele din spate, s-a generalizat, devenind sistemul tipic, aplicat în toate etapele de extindere a satului.

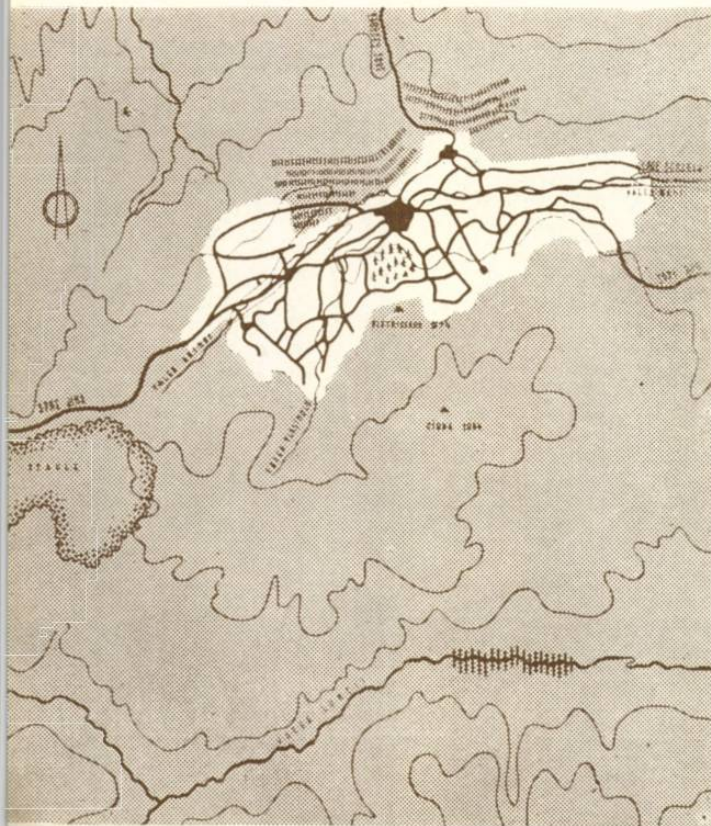
Cu toate dezavantajele amplasării de pe valea Radei — pericol de inundații la viituri, slabă însoțire, accese dificile la gospodării prin albia rîului etc. — măruntă așezare începe să crească. Șirul gospodăriilor înaintează în amonte văii către vadul de sub culmea Ghilghiuului, viitoarea piață din centrul satului.

În același timp, pentru a evita inconvenientele așezării pe vale și cele ale unei vetre prea lungi, satul începe să se întindă treptat pe delnițele laterale, către sud, pe Handor și mai ales către nord pe Dealu și Capu Dealului, ocupînd cornișa platformei. Pe coastele uneori stîlcoase încep să fie săpate ulițe paralele cu valea, urmărind pe cît posibil curbele de nivel. Pe Dealu se trasează prima uliță de culme, iar textura acestor străzi principale este completată cu ulițe scurte, de legătură, ce urcă pantele pieptiș. Clădirile, ocolind curțile închise, se înlanțuie ori de cîte ori este cu putință pe cele două părți ale drumului, iar grădinile din spatele lor se unesc cu cele ale vecinilor dinspre vale sau din deal.

Pentru a se putea înfăptui astfel dezvoltarea satului au trebuit să se facă săpături masive, să se taie stîncă sau — cu ajutorul zidurilor de sprijin, foarte des întrebuintate — să se realizeze prin umpluturi completarea drumurilor de coastă și locurile mai plane pe care să se poată clădi.

Zonificarea pe folosințe a spațiului din jurul satului

1. Zona grădinilor de legume (curechiști — crumpeniști) — 2. Pădure bătrînă de stejarî întreținută ca loc de petrecere — 3. Plantație de brazi — Parc în mijlocul satului — 4. Zona morilor

Pe Dealu, găsind teren plat mai întins, poienarii au creat două piețe apropiate, una a tîrgului și cealaltă a bisericii, legate printr-o stradă largă și deschise pe cîte o latură asupra priveliștii de pe marginea platformei, către satele din vale.

Ocupînd Dealu și în continuare Capu Dealului, iar peste valea Radei, Handorul și Cîrnul, prin care pătrunde drumul dinspre Rod, Tilișca și Săliște, satele românești din Valea Luncii, a doua etapă de dezvoltare a Poienii se încheie. Prin aceasta s-a ajuns de la o măruntă așezare liniară la un sat cu o structură complexă și încheată.

În etapa următoare vatra cuprinde Vadu, ocolește pe ambele părți Ghilghiuul, se întinde pe drumul Jinei și spre sud de acesta pe coastele și coama Vlașinului.

Într-o ultimă perioadă de dezvoltare, Poiana cuprinde parțial și delnițele de «Pe la arini».

Și în aceste etape, meșterii poienari au aplicat aceleași metode pe care le desăvîrșiseră în valea Radei, pe Handor și Dealu.

Pitorescul așezării în care pare, la prima vedere, că domină o completă libertate de compoziție, impresie sugerată de încadrarea firească în peisaj, se arată la o analiză mai adîncită ca fiind rezultatul folosirii, fără abatere, și al transmiterii de la o generație la alta a cîtorva elemente și principii simple.

Datorită străzilor de vale, de coastă și de culme, cu cele cîteva variante ale lor și cu ulițele de legătură, precum și tipiceii amplasări a gospodăriilor și grădinilor, vatra a căpătat în mod natural, de-a lungul anilor, unitatea de structură și echilibrul de compoziție care de obicei sînt realizate în urma unui proces de gîndire, deci a aplicării unei metode prin proiectare.

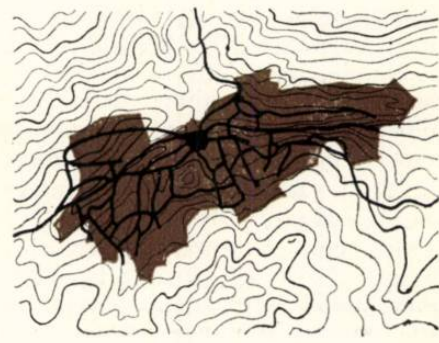
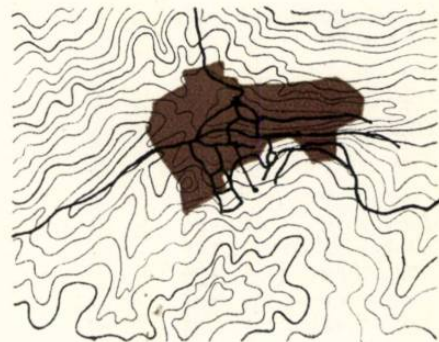
Piața Vadului și-a găsit cea mai fericită amplasare în mijlocul satului, adunînd funcțional circulația către centrul administrativ, comercial și cultural.

Privind harta, piața Vadului apare și geometric centrul de greutate al suprafeței întregii așezări, care se organizează de o parte și de cealaltă, cumpănit, aproape simetric.

Vechile piețe de pe Dealu și cîteva mici piețe de încrucișare, folosite și ca accente de compoziție, adună și dirijează traseele, imprimînd texturii străzilor o ritmică plăcută și caracteristică.

Poiana Sibiului ajunge la împlinirea dezvoltării sale teritoriale la începutul secolului al XX-lea, de cînd nu mai crește în mod simțitor.

Urmează o perioadă în care locuitorii își manifestă grija față de satul lor înzestrîndu-l cu diferite dotări edilitare,

Etapele de dezvoltare a satului

care îl diferențiază și mai mult de celelalte sate de munte (îndiguiri, electrificare, alimentare cu apă).

Toate aceste realizări au fost înfăptuite pentru ca, iarna, cînd ciobanii se reîntorc din lungile lor călătorii, să găsească un cămin primitiv, care să răscumpere viața grea și neajunsurile perindărilor îndepărtate.

Acasă, poienarul poate asculta la radio pe vecinii săi, faimoșii fluierași de la Jina, sau buletinul meteorologic al vremii din cîmpia Dunării, unde îi ierneză turmele.

Atunci, pe albul imaculat al zăpezii, cu ulițele multicolore ce se umplu de forfotă și de chiuitul săniușelor, Poiana trăiește pe fondul de perspective suprapuse spre infinit ale podișului din vale, ca unul din satele dragi penelului lui Breughel bătrînul.

Arh. S. Han — Magomedov

DESPRE ROLUL ARHITECTULUI ÎN TRANSFORMAREA MODULUI DE VIAȚĂ

În fața arhitecților și constructorilor din Uniunea Sovietică stă o problemă de mare răspundere și anume: de a asigura în cel mai scurt timp locuințe confortabile și moderne pentru oamenii muncii din țară. Vorbind despre construcția de locuințe nu trebuie însă ocolită problema felului în care, la proiectarea noilor clădiri de locuit, s-a ținut seama de schimbările sociale petrecute în societatea noastră, de felul în care clădirile de locuit au contribuit la instaurarea unui nou mod de viață, socialist.

Istoria dezvoltării arhitecturii mondiale ne arată că elementele principale în profesiunea de arhitect le-au constituit totdeauna problemele sociale; adică, în construcții, arhitectul a fost întotdeauna și continuă să rămână, în primul rând, un reprezentant al intereselor omului social, ale cărui nevoi le deservește arhitectura.

În creația arhitectului, elementele principale care determină specificul profesiunii sale le constituie în primul rând problemele de organizare a spațiului în care se desfășoară procesele sociale de muncă, trai și cultură. Tocmai aceste sarcini deosebesc profesiunea de arhitect de toate celelalte profesii întâlnite în domeniul construcțiilor; aceste sarcini rămân totdeauna primordiale în creația arhitecturală, deși procesul de diviziune a muncii în construcții continuă.

În condițiile actuale, profesia de arhitect nu poate cuprinde toate aspectele din construcții; de aceea, legătura arhitectului cu practica nu trebuie înțeleasă numai în sensul că arhitectul trebuie să se transforme din proiectant în constructor. Legătura arhitectului cu practica poate fi menținută și se menține și în condițiile diviziunii muncii între arhitecți și inginerii constructori, întrucât fiecare dintre aceste profesii, la nivelul actual de dezvoltare a tehnicii, necesită numeroase cunoștințe speciale.

Dacă recunoaștem că arhitectura are un fond social, trebuie să avem în vedere că acest fond se manifestă neuniform în diferite epoci, în funcție de sarcinile pe care viața le ridică în fața arhitecturii. Această împrejurare își spune cuvântul și în creația arhitecților și influențează sarcinile pe care le pune în fața acestora diferitele epoci. Toate acestea trebuie luate în considerare la aprecierea practicii de însușire a moștenirii trecutului. Chiar și cea mai profundă analiză a principiilor creatoare ale muncii arhitecților din trecut, nu poate feri pe arhitectul de astăzi de greșeli grosolane, deoarece în fața arhitecților de atunci și a arhitecților sovietici, viața a ridicat probleme sociale cu totul diferite și, prin urmare, nu pot exista metode și mijloace asemănătoare de soluționare a acestor probleme (fără a mai vorbi despre nivelul diferit de dezvoltare a tehnicii construcției).

Considerarea problemelor sociale drept probleme principale în creația arhitectului ne duce și la înțelegerea justă a criteriului de apreciere a creației arhitecților noștri, la o justă înțelegere a deosebirii principale dintre arhitectura sovietică și arhitectura țărilor capitaliste.

Dacă problemele sociale sînt cele principale în creația arhitecților, atunci atitudinea față de noile necesități sociale ale omului și ale societății va fi criteriul care va deosebi, în primul rând, arhitectura socialistă de arhitectura capitalistă.

Statul Sovietic s-a îngrijit din primele zile ale existenței sale de condițiile de locuit și de trai ale oamenilor muncii. În decurs de 30 de ani — din 1926 pînă în 1956 — ca urmare a transformării vechii Rusii agrare într-o puternică țară industrială, numărul locuitorilor din orașele noastre a sporit de la 26,3 pînă la 87 milioane oameni (această creștere fiind egală cu întreaga populație a unei țări cum este, de pildă, Anglia). În primii ani, creșterea suprafeței de locuit în oraș a rămas în urma creșterii populației lor. S-a creat o stare încordată în ceea ce privește suprafața locativă, stare care nu putea fi îndreptată decît prin accelerarea ritmului de construcție a locuințelor. Acest ritm a crescut din an în an: în decurs de 10 ani — din 1918 pînă în 1928 — au fost construiți 42,9 milioane m² de suprafață locativă; în următoarele două cincinale, 80,9 milioane m²; din 1938 pînă în prima jumătate a anului 1941 adică în mai puțin de 4 ani s-au construit 42 milioane m²; în anii 1946—1950 s-au construit 102,8 milioane m² (împreună cu refacerile); în anii 1951—1955 s-au construit 151,7 milioane m² și, în sfîrșit, în anul 1956 s-au construit 36 milioane m², iar în anul 1957 aproximativ 50 milioane m² suprafață locativă nouă.

Statul Sovietic alocă din belșug mijloace pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit și de trai ale oamenilor muncii. Printr-o prețuită folosire a lor, aceste cheltuieli ar putea însă da rezultate considerabil mai mari. O vină pentru folosirea nerațională a acestor mijloace o avem și noi, arhitecții. Aici nu este vorba numai despre exagerări în proiectarea și execuția construcțiilor, exagerări pe care poporul le plătește scump. Poporul este în drept să pretindă arhitecților și alte cerințe justificate și să întrebe dacă

aceștia s-au gândit suficient în ultimii ani în timp ce elaborau proiectele de noi orașe, case de locuit și clădiri social-culturale, la felul în care clădirile construite după proiectele lor vor contribui la formarea unui mod de viață nou, socialist.

Din păcate, această problemă socială a reconstrucției modului de viață a ieșit aproape cu desăvîrșire, în ultimii ani, din cîmpul de vedere al arhitecților noștri. Această problemă este adeseori limitată la o sarcină funcțională, uitîndu-se că arhitectura are o uriașă influență asupra formării și transformării modului de viață al societății.

După cum se știe, modul de viață este unul dintre cele mai conservatoare elemente din viața societății, un rol destul de important jucîndu-l în acest caz influența vechilor tipuri de clădiri care pot fixa pentru multă vreme vechile forme de trai. În același timp, răspîndirea noilor tipuri de așezări, de clădiri de locuit și clădiri social-culturale poate grăbi foarte mult apariția și răspîndirea noilor forme de trai socialist.

În lucrarea sa: « Cu privire la problema locuințelor », Engels scria că în societatea capitalistă și în cea socialistă, problema locuințelor se soluționează în mod diferit; că în socialism este nevoie nu numai de o rezolvare cantitativă (locuințe cît mai multe), dar și de o atitudine calitativ diferită față de această problemă. Noi trăim în țara socialismului; cine alții în afară de noi, să rezolve această problemă?

Să ne referim la fapte din istoria arhitecturii sovietice.

În cel de al treilea deceniu al secolului nostru, viața noastră arhitecturală era plină de contradicții care nu se limitau numai la diferitele puncte de vedere față de aspectul pur formal al creației arhitecturale și față de nou-tățile din tehnica de construcție. Arhitecții erau frămîntați și de problemele formării noului mod de viață socialist. În legătură cu aceasta s-au spus în acea vreme multe lucruri eronate, adeseori chiar dăunătoare, dar însuși faptul intervenției active a arhitectului în viață constituia, indiscutabil, un fenomen pozitiv.

În acel deceniu, la noi s-a vorbit mult despre așa numitele case-comune. În deceniul următor însă, această idee a fost anatemizată.

Ce este casa-comună? Ideea de bază a casei-comune constă în aceea de a apropia de viața de zi de zi clubul, cantina, grădinița pentru copii, creșa, sala de lectură și celelalte instituții social-culturale. Prin urmare ideea însăși a casei-comune (denumirea este desigur nu prea reușită) rămîne actuală și pentru vremurile noastre. Nu trebuie însă să confundăm ideea tipului nou de locuință cu formele concrete care au fost propuse în proiectele din anii 1920—1930. În proiectele de atunci găsim numeroase greșeli, lucruri inutile și pur și simplu nereale asupra cărora nu trebuie să închidem ochii. Astfel, lăsînd apartamente separate pentru fiecare familie, numeroși autori de proiecte nu au prevăzut în ele bucătării, considerînd că alimentația va fi în totalitate publică, colectivă. De altfel, această lipsă esențială a caselor-comune a devenit atîtu principal al dușmanilor acestei idei și a contribuit în mare măsură la discreditarea căutărilor ce se făceau pentru găsirea acestui nou tip de locuință.

Ce dovedește această lipsă? Ea dovedește că arhitecții din acea vreme nu se descurcau prea bine în problema traiului familial și anume în ceea ce trebuie raportat la rămășițele trecutului și ceea ce este necesar să rămînă ca parte componentă a oricărei gospodării familiale.

Dacă adoptăm față de problema creării unui nou tip de locuință un punct de vedere principal, vom găsi că ideea de bază emisă în acel deceniu — reunirea într-un singur complex (casă sau cvartal) a locuinței individuale (apartamentul) și a dotărilor comune — a fost și rămîne o idee justă. În această direcție s-au și realizat multe în anii care au urmat, ținîndu-se seama de necesitățile reale ale vieții noastre, dar cele ce s-au realizat nu sînt încă nici pe departe suficiente.

În mai 1930, Comitetul Central al Partidului, în Hotărîrea « Cu privire la munca de reconstrucție a modului de viață », dezvăluind greșelile și denaturările (inclusiv cele ale arhitecților) comise în deceniul al treilea, a subliniat importanța acestei munci, ținînd însă seama de premisele materiale. Partidul recomanda să nu se întocmească proiecte semi-utopice, nefundamentate, pentru transformarea traiului dintr-o dată; el cerea ca atenția principală să se acorde studierii elementelor noi ale traiului, care apăreau în viața noastră de zi de zi, să se contribuie la afirmarea acestora. Partidul nu a negat niciodată importanța problemei de reconstrucție a modului de viață.

Cum se poate însă explica, în acest caz, că acestei importante probleme arhitecții îi acordau an de an o atenție tot mai mică, iar în ultimii 10 ani însăși amintirea muncii de transformare a modului de viață a dispărut cu desăvîrșire din paginile presei de specialitate?

Înfluența condițiilor anormale create în domeniul științelor sociale de către cultul personalității a influențat foarte mult și asupra acelor laturi din practica și știința arhitecturală care sînt legate de problemele sociale. Știința arhitecturii și presa de arhitectură au evitat să pună în mod direct problema și să rezolve problemele sociale, au dat cu totul uitării tezele cunoscute ale clasicilor marxism-leninismului despre necesitatea reconstrucției radicale a modului de viață în condițiile socialismului.

În proiectele de clădiri de locuit nu se ținea seama suficient de procesele legate de modificarea caracterului și componenței familiei urbane și rurale. Practica ne arată că de fapt, la noi, există cel puțin două tipuri de familii: 1) familia în dezvoltare — perechea tînăra cu copii; 2) familia care nu se mai dezvoltă — perechea de soți care au copii mari, care locuiesc separat (fără a mai vorbi despre burlaci etc.).

Pentru fiecare din aceste tipuri de familie trebuie să existe, nu numai tipuri speciale de apartamente, dar și tipuri diferite de clădiri, cuprinzînd dotările publice caracteristice.

Să luăm de exemplu problema ușurării situației femeii în gospodărie. Această problemă devenise «elementul comun» în aproape toate lucrările de arhitectură sovietică. Ce s-a făcut însă în mod practic în acest domeniu? Foarte puțin. Trebuie să ne amintim mai des cuvintele lui V. I. Lenin scrise în anul 1919: «Femeia continuă să rămînă sclava casei, cu toate legile care o eliberează, deoarece ea este înăbușită, strivită, îndobitocită și înjosită de mica gospodărie casnică, care o leagă de bucătărie și de camera copiilor, irosindu-i munca prin metode stupide de neproductive, care merg pînă la îndobitocire, metode mărunte, enervante și abrutizante. Adevărata eliberare a femeii, adevărutul comunism, va începe numai acolo și numai atunci, unde și cînd va începe lupta de masă (condusă de proletariatul care are puterea de stat) împotriva acestei mici gospodării casnice, sau, mai exact, reconstrucția în masă a acesteia și transformarea ei în mare gospodărie socialistă». (V. I. Lenin — Opere, vol. 29, pag. 413).

Lipsa unor materiale statistice care să ofere un tablou clar asupra schimbărilor intervenite în condițiile de trai ale oamenilor sovietici a împiedicat pe arhitecții noștri să-și îndrepte atenția la timp spre cerințele vieții. Însă chiar și fără analiza unor date precise se putea de mult înțelege că în domeniul creării unui tip confortabil de locuință (în sensul larg al acestui cuvînt), lucrurile nu stau prea bine. Este suficient să amintim, de exemplu, cît de îndrîjit și fără rezultat se discută problema necesității de a se modifica amplasarea actuală a cluburilor și a construcțiilor sportive pentru a le face accesibile tuturor.

Nu este un secret pentru nimeni că numeroase cluburi s-au transformat în întreprinderi comerciale, îngreuiate adeseori de un plan financiar umflat, care se realizează în special prin prezentarea unor spectacole de cinematograf. Clubul însă trebuie să fie un loc în care omul să se poată pur și simplu odihni, să citească ziarul, să converseze cu prieteni, să bea un pahar de ceai sau o cană de bere, să joace șah. Acest loc nu trebuie să fie departe de locuința lui; la club omul trebuie să meargă pe jos, și nu să călătorească cu tramvaiul sau cu metroul.

Dacă vom calcula numărul de oameni pe care poate să-l deservească fiecare club, vom vedea clar că nici cei mai talentați conducători de cluburi nu pot să cuprindă nici a cincea parte din populație. Așa dar, paralel cu cluburile trebuie create și alte instituții culturale de masă, de tip nou. De exemplu, în fiecare cvartal să se amenajeze un loc public pentru odihnă sau ceva în genul unei cafenele în care să se poată lua, nu numai un aperitiv, dar și să se poată odihni și distra.

De mult trebuiau create în fiecare cvartal dotări sportive deschise tuturor amatorilor. Nu putem miza numai pe «sportivi care dau rezultate». Desigur că avem nevoie și de campioni, de maeștri ai sportului, dar avem în aceeași măsură obligația să ne îngrijim și de cei care se ocupă cu cultura fizică pentru ei înșiși, pentru a-și menține viociunea și pentru a-și întări sănătatea.

Se poate desigur obiecta de către unii că crearea unor dotări sportive este legată de cheltuieli mari și că în prezent, cînd încă nu este soluționată problema de primă importanță a asigurării oamenilor muncii cu suprafață locativă, nu este vremea să se vorbească despre ele. Această obiecție este justă numai în parte; într-adevăr, cine poate calcula în ruble dauna pe care o aduce societății noastre proasta organizare a timpului liber al elevilor și tineretului; se pot oare calcula pierderile datorite huli-ganismului, chefurilor, datorite stării proaste în care ajung mulți oameni înainte de vreme deoarece nu au posibilitatea practică de a se ocupa cu sportul?

Trebuie analizate amănunțit datele statistice, trebuie studiate amănunțit noile elemente ale modului de viață socialist pentru a adopta o atitudine justă în problema rezolvării noului tip de locuință. Aceasta nu este o problemă academică. De soluționarea ei depinde în mare măsură viitorul societății noastre. La noi încă nu a fost desrădăcinată atitudinea de neîncredere față de tot ceea ce este legat de reconstrucția modului de viață. În legătură cu aceasta nu este inutil să reamintim că la timpul lor numeroși critici afirmau că «agitația» în jurul creării grădinițelor pentru copii și a creșelor este o fantezie, că nici un părinte «cumsecade» nu-și va da copiii pe mîini «străine». Timpul însă a dovedit viabilitatea acestui element nou și cu toate că numărul așezămintelor pentru copii crește an de an, locurile încă nu sînt suficiente.

Se pot auzi și asemenea voci: «modificarea traiului este o problemă subtilă, nu trebuie să ne amestecăm în această chestiune, să lăsăm ca procesul de cristalizare a noului mod de viață să se desfășoare pe cale naturală, de la sine!». Noi trebuie însă să știm să privim în viitor. Știința noastră trebuie, nu numai să explice diferitele etape parcursе de arhitectură, dar să și prevadă dezvoltarea, să privească în viitor, să elaboreze problemele pe care practicienii vor trebui de abia să le soluționeze. În acest caz trebuie căutate soluții noi, cu mai mult curaj.

În fața savanților noștri, care au la dispoziția lor pentru analiză și cercetare un cîmp de activitate atît de mare cum sînt dezvoltarea și nașterea noilor forme de trai ale primei societăți socialiste din lume, se deschid posibilități cu adevărat fără precedent.

Dacă urmărim istoria dezvoltării arhitecturii noastre în cei 40 de ani de putere sovietică, așa cum este ea înfățișată în știința noastră a arhitec-

turii, vom vedea că istoriografia au împărțit-o în numeroase «etape». Astfel, de exemplu, planul leninist de propagandă prin monumente — acest program principal de dezvoltare a artei și arhitecturii noastre, calculat pentru mulți ani — este considerat doar ca una dintre «etape»; lupta pentru instaurarea noului mod de viață constituie de asemenea o «etapă» și cu atît mai mult — o etapă terminată. Acum s-a găsit o nouă etapă — etapa luptei împotriva înfrumusețării cu orice preț, ca și cum lupta împotriva înfrumusețării cu orice preț nu constituie o linie generală de dezvoltare a arhitecturii și pentru viitor, ci numai o campanie trecătoare.

Noi considerăm cu prea multă ușurință drept trecute diferitele etape în dezvoltarea arhitecturii noastre (dintre care și unele cum sînt lupta pentru crearea unui nou tip de locuință și pentru transformarea modului de viață). Faptele însă ne arată că multe dintre problemele puse la timp și în mod just în fața arhitecturii sovietice nu au fost încă complet transpuse în viață.

Vorbînd despre acele aspecte ale traiului care trebuie să dispară ca fiind rămășițe ale burgheziei, se uită adesea că sarcina constă, nu în a impune omului noi aspecte de trai «utopice», ci în aceea ca în condițiile societății noastre libere să dăm posibilitatea să se manifeste tot ceea ce este bun în om, tot ceea ce a fost asuprit, constrîns și adeseori deformat în condițiile societății împărțite în clase.

Greșelile constructiviștilor noștri constau în mare măsură în aceea că cerințele naturale, proprii fiecărui om erau considerate de ei drept rămășițe burgheze, condamnate la o grabnică dispariție. Și astăzi se mai poate auzi că tendința omului de a avea în jurul casei sale o mică grădiniță sau măcar un strat de flori constituie o rămășiță a tendințelor individualiste. Cu cîtiva ani în urmă, în orașele mari, locatarii de la parter au început să-și amenajeze în fața ferestrelor grădinițe. În aceste locuri a crescut o vegetație bogată. Foarte important este că întreagă această vegetație a fost plantată și întreținută fără să se folosească mijloace ale statului, de către locatari. Despre ce «rămășițe» poate fi vorba aici?

Se pune problema dacă nu s-ar putea ca măcar în orașele mai mici să se proiecteze și să se construiască cvartale în așa fel încît fiecare familie să aibă posibilitatea de a-și amenaja o mică grădiniță?

În prezent ne este mult mai ușor decît în primii ani ai puterii sovietice să ne dăm seama care sînt elementele traiului destinate să piară și care sînt cele care se întăresc sau apar din nou. Din păcate, după cum am mai arătat, arhitecții s-au ocupat foarte puțin de aceste probleme în ultimii ani, întrucît în creația arhitecturală se considera că problemele principale sînt cele pur artistice.

Tocmai acest lucru explică și faptul că arhitecții au acordat atenția principală proiectării de clădiri unice și nu construcției de clădiri de locuit și social-culturale de masă.

În ultimul timp, după ce practica arhitecturală a fost supusă unei critici aspre și justificate, la noi a început să se observe tendința de a face din problemele tehnico-economice problemele principale în creația arhitecturii, aspectul social rămînînd din nou în afara cîmpului de vedere al arhitecților noștri. Desigur că nici această situație nu poate fi considerată ca justă. Numai considerînd drept principale în creația arhitecturii problemele sociale legate de noua organizare a traiului oamenilor sovietici, vom putea îndrepta forțele principale ale arhitecților pe linia creării de clădiri de locuit și social-culturale de masă.

Adeseori discuțiile despre inovație se reduc la cerința de a crea noi elemente de construcție sau noi forme arhitecturale; în acest caz se uită că adevărata inovație o constituie amestecul activ în viață, crearea unor tipuri de locuință și de așezări principale noi.

Desigur că în soluționarea problemei locuințelor ne interesează, nu numai latura cantitativă, dar și aspectul calitativ. Nu este suficient să creăm doar «suprafață de locuit», trebuie să ne gîndim și la calitatea locuinței pe care o oferim oamenilor noștri. Clădirile de locuit pe care le construim acum vor dura ani îndelungați și vor determina prin aceasta formele de trai ale poporului nostru. Asta înseamnă că chestiunea nu se rezumă la cei mai favorabili indici K_1 sau K_2 , ci la modul de viață care trebuie să existe în orașele noastre și în casele noastre de locuit. Deseori însă, ocupîndu-ne de proiectarea clădirilor de locuit tip, noi uităm de tipul de casă de locuit, deși tocmai cu aceasta trebuie să ne începem căutările și munca. Adeseori, dintr-o mulțime de variante ale unui proiect de locuință, noi alegem una oarecare, ghidîndu-ne în primul rînd după indicii tehnico-economici. Nu ar fi însă mai just să începem cu căutarea tipului de casă care să corespundă cerințelor noului mod de viață socialist și numai după aceea să căutăm varianta cea mai favorabilă din punct de vedere tehnico-economic, elaborînd pe baza ei proiectul-tip?

Din acest punct de vedere noi considerăm că concursul desfășurat în 1956 pentru elaborarea proiectelor de case de locuit, nu a fost organizat în mod just. Ar fi fost mai rațional ca un astfel de concurs să se desfășoare fără existența unui program rigid și fără tendința de a se obține dintr-o dată un proiect tip definitiv, ci să se organizeze un concurs de idei pentru un nou tip de casă de locuit și numai după aceea, după evaluarea principală a proiectelor și alegerea celor mai acceptabile dintre ele, să se dea posibilitate autorilor să-și completeze proiectele sau să se desfășoare o a doua fază a concursului, în conformitate cu un program bine stabilit.

În concursul care a avut loc, atenția principală a participanților a fost îndreptată spre soluționarea problemelor tehnico-economice, astfel încît arhitecții nu au putut să-și manifeste posibilitățile lor creatoare în problema căutării de noi tipuri de case de locuit.

În încheiere am vrea să subliniem importanța pe care o are pentru știința noastră a arhitecturii stabilirea și prelucrarea unor probleme pe care în viitorul apropiat le vom avea de rezolvat în mod practic. În legătură cu aceasta trebuie pusă în mod foarte ascuțit problema necesității de experimentare în proiectarea și execuția construcțiilor, problema verificării în practică a concluziilor științei arhitecturale. Economia noastră socialistă, planificată, oferă posibilități largi pentru experimentare, dar aceste posibilități nu sînt folosite de arhitecți în măsura necesară.

1. Bloc de locuințe, Cambridge, Massachusetts — 1950
Arhitecți, Kennedy, Koch, DeMars, Rapson și Brown
2. Bloc de locuințe, Chicago, Illinois — 1951
Arhitect, Ludwig Mies van der Rohe
3. Casa Lever, New-York City, New-York — 1952
Arhitecți, Skidmore, Owings și Merrill
4. Locuință pentru Warren Tremain, Montecito, California — 1949
Arhitect, Richard J. Neutra

3

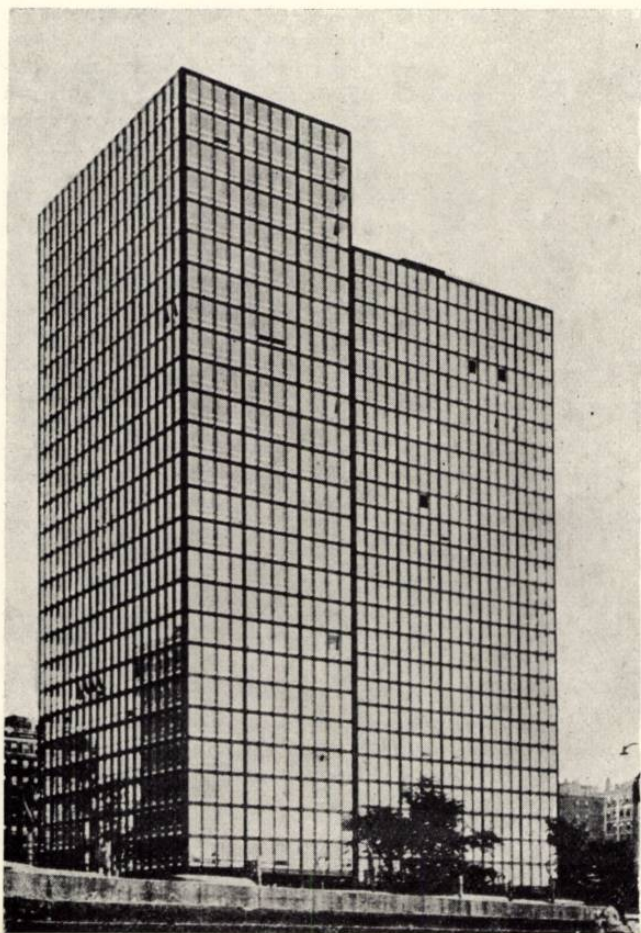
EXPOZIȚIA «ARHITECTURA CONTEMPORANĂ DIN S.U.A.»

Între 21 ianuarie și 10 februarie, în sala Dalles a fost deschisă expoziția «Arhitectura contemporană din Statele Unite ale Americii» organizată de Institutul Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea și Uniunea Arhitecților din Republica Populară Română.

Materialele prezentate în această expoziție reprezintă unele realizări ale arhitecturii din Statele Unite ale Americii de după cel de al doilea război mondial. Aceste materiale ilustrează două categorii de construcții și anume:

a) construcțiile mai importante realizate în perioada 1945—1952; fotografiile acestor clădiri au fost selecționate de către Muzeul de artă modernă din New-York;

b) o serie de construcții ale căror proiecte au fost distinse în anii 1956—1957 cu premiile decernate de Institutul de arhitectură din S.U.A.

2

4

EXPOZIȚIA DE ACUARELE, DESENE ȘI FOTOGRAFII EXECUTATE DE ARHITECȚI ÎN ANUL 1957 – Lucrări premiate

În vederea expunerii publice a lucrărilor artistice (acuarele, desene și fotografii) realizate de arhitecți în cursul anului 1957, Uniunea Arhitecților din R.P.R. a organizat la Casa Arhitectului o expoziție în luna februarie a.c.

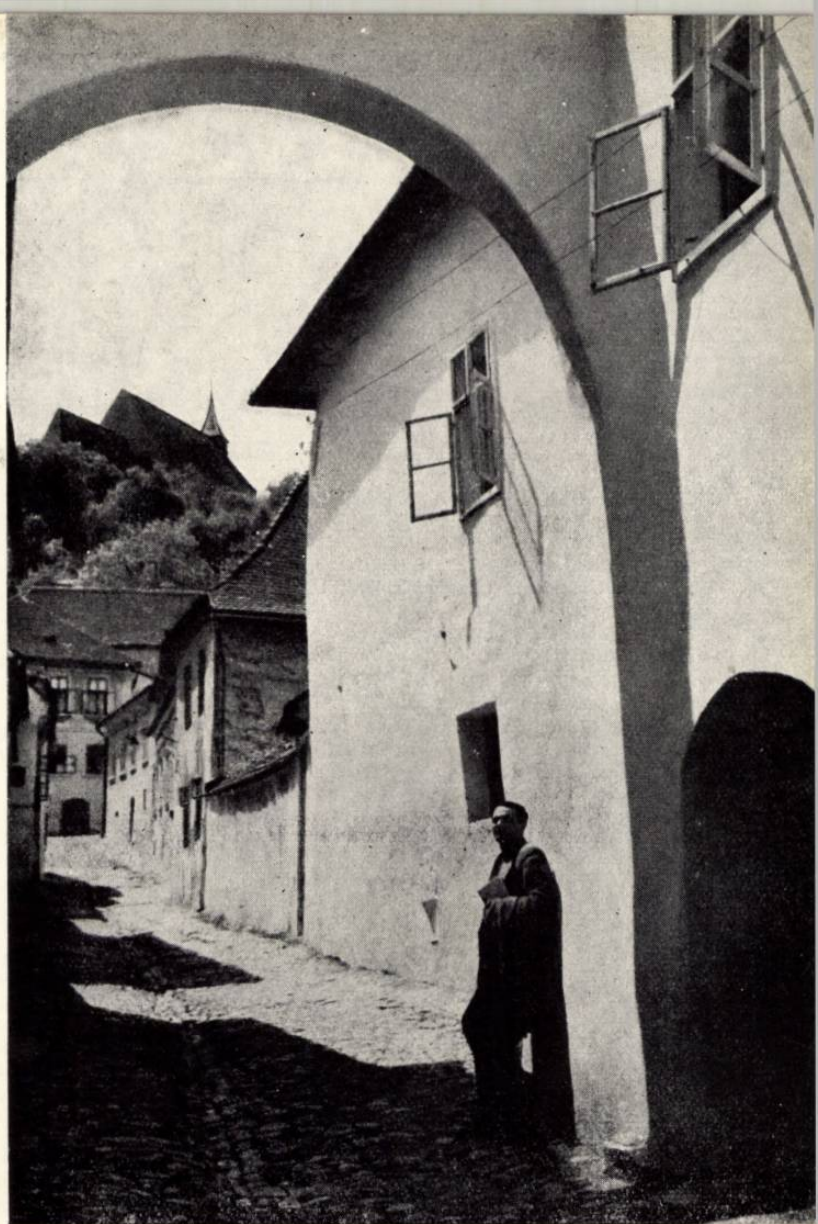
Lucrările trebuiau să aibă tematică arhitecturală, din țară și din străinătate, să nu mai fi fost expuse la altă expoziție și să fie realizate după natură.

Au putut să participe arhitecți, membri și candidați ai Uniunii Arhitecților din R.P.R.

Materialele prezentate au fost selecționate de un juriu, care a respins pe cele ce nu corespundeau prevederilor temei-program, precum și pe cele al căror nivel artistic nu corespundea cerințelor expoziției.

Pentru stimularea activității arhitecților în acest domeniu, juriul a acordat celor mai bune lucrări o serie de premii în bani. Au fost distinse cu premii și mențiuni lucrările de acuarelă și desen ale arhitecților: Cristian Ionescu, Laurențiu Vasilescu, Radu Cosma, Dan Ioanovici, Renzo Cărașu, Anton Dîmboianu, Bogdan Gheorghiu, Ignace Șerban, Nicolae Vlădescu, Liliana Dinescu, Virginia Jipa, Willy Juster, Dumitru Papaconstantin, Mircea Anania, Adrian Gheorghiu, Constantin Jugurică, Liviu Popa, Mircea Possa, Jean Rosenberg, Lutfi Șefki, Dragoș Morărescu, Albert Naiman, Iohan Grad, Constantin Rulea, Constantin Voiciulescu. La fotografii s-au acordat premii și mențiuni arhitecților: Daniel Farb, Solari Aron Grimberg, Jean Rosenberg, Emil Călinescu, Isac Glückman, Heinrich Marcus, Noldy Marcus, Teodor Oteteleşanu, Dan Cristescu, Henriette Hardt, Marcel Melicson, Silvia Timotin Păun, Victor Alexiu, Roxana Bernstein, Paul Mihăilescu, Andrei Pănoiu, Vladimir Protopopescu și Aurel Tofan.

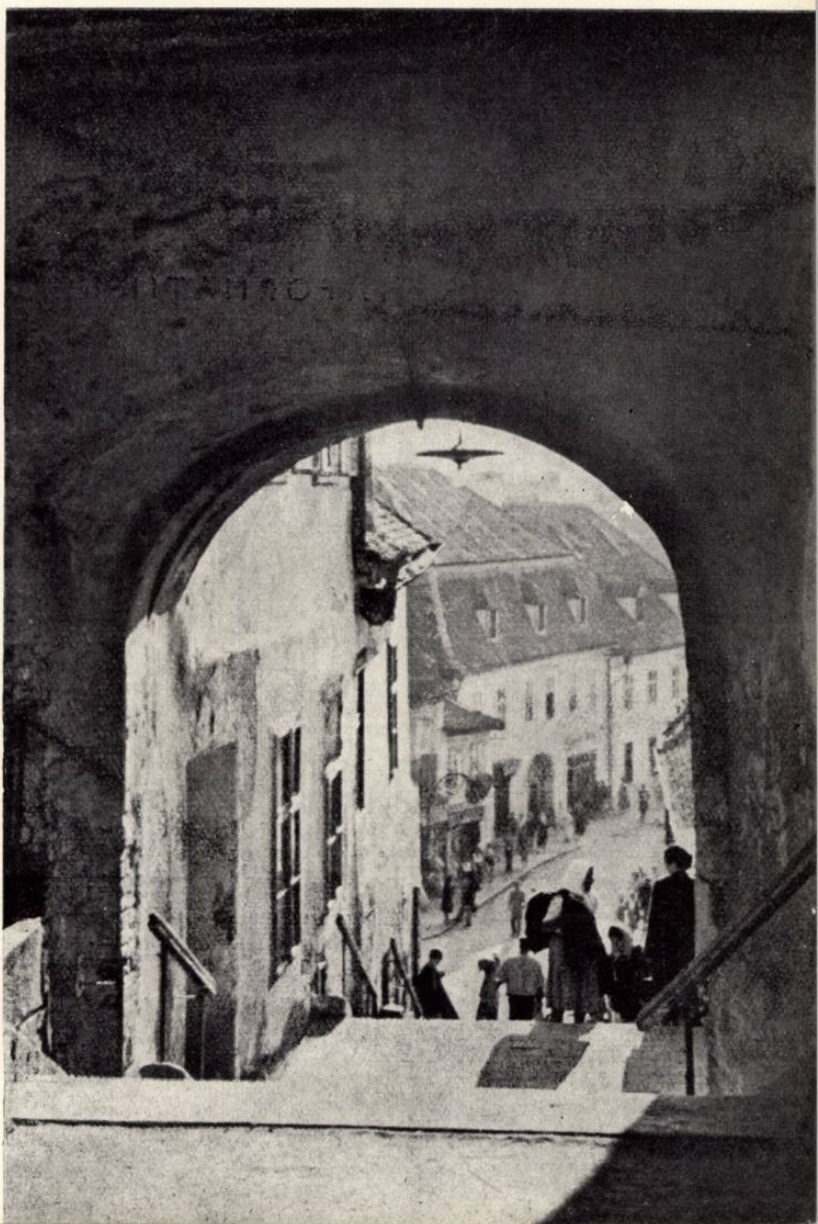
- 1 — RĂȘINARI
Acuarelă, arb. Dan Ioanovici
- 2 — CASĂ VECHĂ DIN CÎMPULUNG-MUSCEL
Acuarelă, arb. Bogdan Gheorghe
- 3 — CULĂ DIN CURȚIȘOARA
Acuarelă, arb. Laurențiu Vasilescu
- 4 — INTERIOR
Tempera, arb. Cristian Ionescu
- 5 — SIGHIȘOARA — STRADĂ PITOREASCĂ
Foto, arb. Jean Rosenberg
- 6 — SIBIU — ASPECT
Foto, arb. Daniel Farb

5

4

6

DIN ACTIVITATEA U.A.

ȘEDINȚA PLENARĂ A COMITETULUI DE CONDUCERE AL U.A.

În ziua de 11 martie a.c. a avut loc ședința plenară a comitetului de conducere al Uniunii Arhitecților din R.P.R.

Comitetul a luat în discuție și a aprobat criteriile de primire în uniune a persoanelor care nu au titlul de arhitect, în conformitate cu aliniatul al doilea din articolul 2 al statutului U.A. care prevede că: «În mod excepțional, pot fi membri ai U.A., persoane fără titlu de arhitect, dar care depun o activitate susținută și meritorie în domeniul creației sau al muncii științifice arhitecturale». Comitetul a subliniat că primirea acestor persoane în uniune are un caracter excepțional și se referă numai la persoanele care depun o activitate în domeniul arhitecturii, într-o latură sau alta a profesiei. Primirea acestor persoane în uniune se face pe baza unei cereri individuale.

În continuare, comitetul a ascultat expunerea asupra revistei «Arhitectura R.P.R.» luând în discuție diferite probleme ce se degajează din conținutul și modul de prezentare al revistei. Apreciindu-se ca pozitivă activitatea revistei, al cărei conținut se îmbunătățește treptat, membrii comitetului au arătat unele lipsuri care mai persistă și au făcut propuneri corespunzătoare. Biroul U.A. a fost însărcinat să elaboreze un plan de măsuri pentru îmbunătățirea revistei, în conformitate cu discuțiile din ședință.

DISCUȚII DE CREAȚIE — În zilele de 25 și 27 februarie a avut loc la Casa Arhitectului, discuția de creație «Problemele economiei și tehnicii noi în construcții».

Această discuție face parte din acțiunile inițiate de comitetul de conducere al Uniunii Arhitecților pentru pregătirea plenarei a V-a a U.A. consacrată discuției «Orientării creației arhitecturale în R.P.R.».

La ședințe a participat un mare număr de arhitecți și ingineri care au ridicat numeroase probleme și au făcut propuneri urmărind reducerea prețului de cost, realizarea de economii prin proiectare, introducerea tehnicii noi în construcții, îmbunătățirea activității în sectoarele materialelor de construcție, execuției, prefabricării etc.

CONFERINȚE — Începând din luna martie, la Casa Arhitectului se organizează în colaborare cu Societatea pentru răspîndirea științei și culturii, conferințe și prezentări de diapositive cu subiecte de arhitectură, pentru marele public și pentru cei care se interesează de problemele arhitecturii. Conferințele au loc în fiecare miercuri.

Ciclul de conferințe a fost deschis de prof. arh. Grigore Ionescu, care în ziua de 5 martie a ținut conferința cu subiectul: «Ce sînt monumentele istorice și cum se păstrează ele».

DIN ACTIVITATEA CERCURILOR U.A.

În ziua de 18 februarie a.c. a avut loc ședința lunară a birourilor de cerc U.A. din orașul București. Din partea biroului Uniunii au fost prezentate «Instrucțiunile cu privire la activitatea filialelor și cercurilor», precum și informații cu privire la pregătirile pentru Congresul al V-lea al U.A. și la pregătirea discuțiilor de creație ale U.A.

INFORMAȚII U.I.A.

Congresul al V-lea al U.I.A. va avea loc între 20 și 28 iulie 1958, la Moscova. Cu organizarea tehnică a congresului a fost însărcinată Uniunea Arhitecților Sovietici (secția din U.R.S.S. a U.I.A.).

Congresul are ca temă «Construcția și reconstrucția orașelor 1945—1957». Secțiile naționale ale U.I.A., printre care și cea din România, Uniunea Arhitecților din R.P.R., au primit sarcina să pregătească documentația pentru lucrările congresului. Uniunea Arhitecților din R.P.R. a trimis din vreme răspunsurile la un chestionar elaborat de organizatorii și referenții congresului, împreună cu Comisia de urbanism a U.I.A. Aceste răspunsuri precum și ilustrațiile care le-au însoțit, se referă la planurile de sistematizare ale orașelor București și Galați și ale regiunii Văii Jiului și litoralului Mării Negre.

Congresul are următoarele organe:
Comitetul de conducere, format din:
Pavel Abrosimov (U.R.S.S.) președintele congresului.

Hector Mardones-Restat (Chili), președintele U.I.A.

Giovanni B. Ceas (Italia), vicepreședintele U.I.A.

Robert H. Matthew (Marea Britanie), vicepreședintele U.I.A.

Yang Ting-Pao (R.P. Chineză), vicepreședintele U.I.A.

Pierre Vago (Franța), secretar general al U.I.A.

Willy Van Hove (Belgia), trezorerul U.I.A.
Nicolai Baranov (U.R.S.S.), raportorul general.

Comitetul de organizare, format din:
Arh. Pavel Abrosimov, președintele Comitetului.

Arh. Nicolai Baranov, vicepreședinte.

Arh. Iosif Loveiko.

Ing. Vasili Svetlicin.

Ing. Alexandru Șarov.

Arh. Semion Tutucenko.

Arh. Mihail Șaronov.

Arh. Viaceslav Șkvarikov.

Arh. Vladimir Novak, trezorer.

Arh. David Hodjaev, secretar.

Comitetul de coordonare format din:

Hector Mardones-Restat (Chili), președintele U.I.A.

Pierre Vago (Franța), secretar general al U.I.A.

Pavel Abrosimov (U.R.S.S.), președintele Congresului al V-lea.

J. H. Van den Broek (Olanda), președintele Congresului al IV-lea.

Carlos Ramos (Portugalia), președintele Congresului al II-lea.

Jean Tschumi (Elveția), președintele Congresului I.

Nicolai Baranov (U.R.S.S.), raportor general.

Jean Pierre Vouga (Elveția), delegatul general pentru comisiile de lucru ale U.I.A.

Din regulamentul congresului rezultă că pot participa la congres, cu drept de vot, arhitecții membri ai secțiilor naționale U.I.A. (în România, membrii U.A.), membrii și delegații asociațiilor de arhitecți sau ai asociațiilor care activează în domeniul arhitecturii și urbanismului, precum și invitații comitetului. De asemenea, pot participa, în calitate de observatori fără drept de vot, delegați ai diferitelor organizații internaționale, delegați ai guvernelor, studenți arhitecți și reprezentanți ai presei.

Lucrările congresului vor fi conduse de comitetul de conducere. Programul congresului prevede expuneri (rapoarte și comunicări) precum și ședințe pentru discuții. Rapoartele se referă la tema congresului, sub diferitele ei aspecte (vezi revista Arhitectura R.P.R., nr. 1—2/1958) și vor fi prezentate de către raportorii invitați de comitetul de conducere.

La discuții poate lua cuvîntul oricare dintre participanții la congres, dar numai o singură dată la fiecare ședință și nu mai mult de 10 minute.

Limbile oficiale ale congresului sînt: franceza, rusa, engleza și spaniola. Cuvîntările se vor traduce simultan în aceste limbi, precum și în limba germană. Limba franceză va fi folosită obligatoriu pentru documentele oficiale ale congresului.

În ziua de duminică, 20 iulie, vor avea loc întâlniri între participanți și excursii facultative. Seara, va avea loc o recepție la președintele Sovietului orașenesc din Moscova. Luni 21 iulie, la ora 10, în sala de reuniuni a marelui palat din Kremlin va avea loc ședința de inaugurare a congresului, la care se va expune raportul general. Rapoartele pentru tema I (Planul. Aspectele funcționale și estetice) vor fi expuse în după amiaza zilei de 21 iulie și în dimineața zilei de 22 iulie, iar discuțiile asupra acestor rapoarte vor avea loc în după amiaza de 22 iulie și în dimineața de 23 iulie. Rapoartele și comunicările la tema II/a (Realizarea planului. Aspectele legislative, economice și sociale) se vor expune în ziua de 24 iulie, dimineața, iar rapoartele și comunicările la tema II/b (Realizarea planului. Aspectele tehnice; aportul industriei la construirea clădirilor) în ziua de 25 iulie, dimineața. În ziua de 26 iulie, după amiaza, va avea loc ședința de închidere și adoptarea concluziilor. În aceeași seară, la Kremlin, va avea loc festivitatea de închidere și un banchet. Ședințele obișnuite ale congresului se vor desfășura în clădirea Universității de stat din Moscova.

În orele libere dintre ședințe, inclusiv în ziua de 27 iulie, sînt programate excursii și spectacole. Excursiile în orașul Moscova se vor face la Kremlin, Universitatea de stat, Stadionul central Lenin din raionul Lujniki, Expoziția industrială agricolă și de construcții, șantierul noi de construcții, cartiere de locuit, uzinele industriei de construcții etc.

Cu prilejul congresului, U.I.A. publică o culegere de documente în legătură cu lucrările congresului.

În timpul congresului vor fi deschise patru expoziții și anume: Expoziția itinerantă U.I.A., Expoziția consacrată temei congresului, Expoziția lucrărilor concursului internațional al studenților arhitecți organizat de U.I.A. și Expoziția sovietică de arhitectură și urbanism.

După terminarea congresului, participanții la congres pot lua parte la una din excursiile ce se vor organiza în diferite orașe sovietice și anume: Leningrad (4 zile), Kiev (3 zile), Minsk (3 zile), Leningrad—Kiev (7 zile), Stalingrad—Moscova (3 zile), Kiev—Soci—Moscova (7 zile), Tbilisi—Soci—Moscova (7 zile), Erevan—Tbilisi—Soci—Moscova (9 zile), Leningrad—Soci—Erevan—Moscova (9 zile).

КУЛЬТУРНО-БЫТОВОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО

Архитекторы Корнел Витез и Атанасе Попеску — СТОЛОВАЯ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ МАСТЕРСКИХ «КРАСНАЯ ГРИВИЦА» (стр. 2). На железнодорожных мастерских Красная Гривица, а именно на стороне комбината, выходящей на улицу Гривицы, в настоящее время строится столовая с пропускной способностью 3.000 столовников в день при обеспечении возможности хранения продуктов на весь зимний период. Помещение столовой может быть при нужде использовано и как зал для собраний, торжеств и кинопроекции, в которых смогут участвовать — помимо рабочих мастерских — и посторонняя публика.

В столовой уместятся одновременно 1250 человек, за столами, рассчитанными на четырех.

Застроенная площадь нижнего этажа — примерно 2620 м², а развернутая площадь всей стройки — примерно 5760 м².

Архитекторы Ион Гелешану, Анни Шехнер, Константин Руля — ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ШКОЛА ИМ. «ШИМО ГЕЗЫ» В ТЫРГУ МУРЕШЕ (стр. 5). В целях подготовки квалифицированных кадров для столярного производства, при мебельной фабрике им. Шимо Гезы в Тыргу Муреше было запроектировано строительство профессиональной школы на 240 учащихся.

Школа построена на площадке, находящейся неподалеку от фабрики. Помимо самой школы в строительный ансамбль входят и столовая и общежитие для учащихся, в непосредственной близости от квартала жилых домов для рабочих фабрики.

Арх. Георге Джорджеску — ДЕТСКИЙ ЛАГЕРЬ В КОСТИНЕСТАХ (стр. 8). Детский лагерь в Костинештах, рассчитанный примерно на 80 человек детей от 7 до 14-летнего возраста, расположен вблизи от моря на площади около 0,5 га. Помимо главного двухэтажного корпуса, где помещаются детские спальни, в лагере имеются и три одноэтажных павильона второстепенной важности, в которых размещены службы. Детские спальни вмещают по 10 коек каждая, на каждые две спальни приходится по одному сан-узлу и комната для руководителя. На первом этаже расположена выходящая окнами к морю столовая, рассчитанная на обслуживание 80—100 детей в две очереди; над столовой, на втором этаже, помещается детский клуб. Строительные работы еще не закончены.

ЖИЛИЩНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО

Арх. Андрей Киришнер — МНОГОКВАРТИРНЫЙ ДОМ НА БУЛЬВАРЕ ИМ. 6 МАРТА В БУХАРЕСТЕ (стр. 11). На месте пересечения Бульвара им. 6 марта и Бульвара им. Б. П. Хашдеу, где прежде находился цирк Палладиум, проектировано построить многоквартирный дом в 6 этажей с 7-этажным центральным корпусом. На первом этаже будут расположены входы для квартирантов, большой продовольственный магазин и другой — парфюмерный, а на остальных этажах 90 квартир, из которых 70% с двумя комнатами, 15% с 3 комнатами и 15% — в одну комнату.

ТИПОВОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ

Инж. Исак Фикельштейн, инж. Дину Григориу — ТИПИЗАЦИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО СТРОИТЕЛЬСТВА (стр. 13). На Международной конференции в Берлине, состоявшейся в 1957 году, были отмечены важные достижения в области типизации в СССР и в странах народной демократии. На открытой в связи с этим Международной выставке типового проектирования был представлен важный документальный материал в связи с типовыми проектами и работами, выполненными на основе этих проектов. Авторы статьи отмечают важнейшие аспекты выставки в области промышленного строительства.

Из анализа этих достижений следует, что типизация промышленного строительства в РНР идет по правильному пути.

Инж. Лаур Скрипка — ТИПИЗАЦИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ (стр. 16). В статье сравниваются между собой строительные элементы и конструкции показанные на Международной выставке типового проектирования 1957 г., причем особый упор делается на элементы гражданского строительства, используемые в народно-демократических странах. Автор отмечает наиболее рациональные и чаще всего применяющиеся типы, выполнение которых содействует их промышленному производству и характеру взаимно заменяемости.

ВОПРОСЫ ОБРАЗОВАНИЯ

Арх. Фридрих Козсокар — ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В АРХИТЕКТУРЕ (стр. 18). Архитектурная деятельность объединяет в проектных мастерских две категории специалистов: архитектора с многосторонней подготовкой и высшим образованием и архитектора-техника, подготовленного для того, чтобы быть помощником первого.

После краткого изложения того, как развивалось в Румынии техническое образование в области архитектуры, как и причин, обусловивших реорганизацию этого образования в 1955 году, автор статьи анализирует условия, в которых родились новые архитектурные технические школы.

НАРОДНАЯ АРХИТЕКТУРА

Арх. Мирча Посса, арх. Пауль Михалик — ПОЯНА СИБИУЛУЙ, ЕДИНСТВО АРХИТЕКТУРЫ, ОТРАЖАЮЩЕЕ ЕДИНСТВО ОБРАЗА ЖИЗНИ (стр. 22). Статья посвящена одной довольно мало исследованной стороне творческого народного гения, а именно структуре и общему оформлению села Пояна Сибуй в горах Чиндрелу.

Жители этого села — чабаны, которые на протяжении многих веков проходили со своими отарами значительные расстояния, доходя до Крыма или до Богемии. Этот образ жизни способствовал формированию в них практического духа и большой способности к организации, что отразилось и на составе и развитии их села.

Расположенное в горах на средней высоте 900 м от поверхности моря, село Пояна Сибуй отличается крайне разнообразным рельефом и своеобразием своей структуры. Несмотря на препятствия, созданные пересеченной местностью, которая обычно обуславливает большую рассеянность горных селений, народные мастера из Пояна Сибуй сумели, при помощи простых и целесообразных средств, создать село стройного и слаженного характера.

ТЕОРИЯ АРХИТЕКТУРЫ

Арх. С. Хан-Магомедов — О РОЛИ АРХИТЕКТОРА В ПЕРЕУСТРОЙСТВЕ БЫТА (стр. 27). Перевод статьи опубликованной в «Архитектура СССР» 1—1958.

ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО

ВЫСТАВКА «СОВРЕМЕННАЯ АРХИТЕКТУРА США» (стр. 29). На этой выставке, открытой с 21 января по 10 февраля этого года в бухарестском зале Даллес, были показаны отдельные достижения американской архитектуры за период после второй мировой войны.

ВЫСТАВКА АКВАРЕЛЕЙ РИСУНКОВ И ФОТОГРАФИЙ, ИСПОЛНЕННЫХ АРХИТЕКТОРАМИ В 1957 ГОДУ (стр. 30). Под этой рубрикой помещен ряд репродукций с нескольких премированных или отмеченных похвальным отзывом работ с ежегодной выставки архитекторов.

ХРОНИКА (стр. 32). В хронике входит информация о деятельности Союза архитекторов РНР в феврале и марте 1958 года, а также о Международном Союзе Архитекторов.

CONSTRUCTIONS SOCIALES ET CULTURELLES

Cornel Vitez, Atanase Popesco, architectes — CANTINE POUR LES ATELIERS C.F.R. «GRIVITA ROŞIE» (p. 2). Du côté de la rue Grivita, on est en train de construire, dans le complexe des Ateliers Grivita, une cantine pouvant servir 3000 repas par jour; ses dépôts peuvent emmagasiner la quantité d'aliments nécessaire pour tout l'hiver. La salle à manger pourra occasionnellement servir aux réunions, fêtes et projections cinématographiques auxquelles pourra participer, en dehors des ouvriers de l'atelier, un public étranger.

La capacité de la salle à manger est de 1250 personnes à la fois; les tables sont à quatre personnes. La surface construite du rez-de-chaussée est d'environ 2620 m² et la surface des planchers de 5760 m².

Ion Găleşanu, Annie Schechner, Constantin Rulea, architectes — ÉCOLE PROFESSIONNELLE «SIMO GEZA» À TO. MUREŞ (p. 5). En vue de créer les cadres qualifiés pour le secteur de la menuiserie, on a prévu auprès de la fabrique de meubles «Simo Geza» à Tg. Mureş, une école professionnelle pour 240 élèves.

L'école est placée dans le voisinage de la fabrique. L'ensemble comprend, en dehors de l'école proprement dite, une cantine et le dortoir des élèves; tout près se trouvent les blocs d'habitation des ouvriers de la fabrique.

Gheorghe Georgesco, architecte — COLONIE D'ENFANTS À COSTINEŞTI (p. 8). Le bâtiment destiné à héberger une colonie d'environ 80 enfants âgés de 7 à 14 ans, à Costineşti, est érigé à proximité de la mer sur un terrain d'environ 0,5 ha. La construction comporte un volume principal à deux niveaux où se trouvent les dortoirs des enfants, ainsi que trois pavillons secondaires n'ayant qu'un rez-de-chaussée, destinés aux différents services. Chaque dortoir comprend 10 lits — deux dortoirs étant desservis par un groupe sanitaire séparé — ainsi qu'une chambre pour le surveillant. Au rez-de-chaussée, se trouve le réfectoire orienté vers la mer et dont les dimensions permettent à 80—100 enfants d'y prendre leurs repas en deux séries; à l'étage, au-dessus du réfectoire, se trouve le club des enfants.

La construction est en cours d'exécution.

LOGEMENTS

Andrei Kirschner, architecte — BLOC DE LOGEMENTS SUR LE BOULEVARD 6 MARTIE — BUCAREST (p. 11). A l'intersection des Boulevards 6 Martie et B. P. Hasdeu, sur l'emplacement de l'ancien cirque Palladium, on projette la construction d'un bloc de logements comprenant 6 étages et un corps central de 7 étages.

Le bloc comprend, au rez-de-chaussée, les entrées des locataires, un grand magasin de produits alimentaires et une parfumerie, et aux étages — 90 appartements dont 70% à 2 chambres, 15% à 3 chambres et 15% à une seule chambre.

PROJETS-TYPE

Isac Finkelstein, Dinu Grigoriu, ingénieurs — LA TYPISATION DES CONSTRUCTIONS INDUSTRIELLES (p. 13). La conférence internationale tenue à Berlin en 1957, a montré les importantes réalisations dans le domaine de la typisation, obtenues en U.R.S.S. et dans les pays de démocratie populaire.

L'exposition internationale de projets-type, organisée à cette occasion, a présenté un important matériel documentaire concernant les projets-type et les travaux réalisés sur la base de ces projets.

L'article présente les aspects les plus importants de cette exposition, dans le domaine des constructions industrielles.

Il résulte de l'analyse de ces réalisations, que la typisation des constructions industrielles en R.P.R., se trouve sur la bonne voie.

Laur Scripcă, ingénieur — LA TYPISATION DES ÉLÉMENTS DE CONSTRUCTION (p. 16). On fait un exposé comparatif des éléments de construction présentés à l'Exposition Internationale de Projets-Type 1957, en insistant particulièrement sur les éléments pour constructions civiles, utilisés dans les pays de démocratie populaire. On fait ressortir les types les plus fréquents et les plus rationnels dont l'exécution facilite la production industrielle et le caractère interchangeable.

PROBLÈMES D'ENSEIGNEMENT

Friedrich Cojocaru, architecte — L'ENSEIGNEMENT TECHNIQUE DE L'ARCHITECTURE (p. 18). L'activité architecturale réunit aux ateliers d'élaboration de projets, deux catégories de spécialistes: l'architecte ayant une qualification supérieure et multilatérale et le technicien-architecte dont la tâche est d'être l'auxiliaire du premier.

Après une brève présentation du développement de l'enseignement de l'architecture en Roumanie, ainsi que des causes qui ont déterminé la réorganisation en 1955 de cet enseignement, on analyse les conditions dans lesquelles les nouvelles écoles techniques d'architecture ont été créées.

ARCHITECTURE POPULAIRE

Mircea Possa, Paul Mihalik, architectes — POIANA SIBIULUI, UNE UNITÉ ARCHITECTURALE EXPRESSION D'UNE UNITÉ DE VIE (p. 22). L'article présente un aspect moins étudié du génie créateur populaire et notamment la structure et la composition d'ensemble d'un village des monts Cindrel; Poiana Sibiului.

Les habitants de ce village sont des bergers transhumants qui, tout le long des siècles, ont parcouru avec leurs troupeaux des distances considérables, atteignant même la Crimée ou la Bohême. Ce mode de vie a formé leur sens pratique et leur esprit organisateur qui se répercutent sur le développement et la composition du village.

Poiana Sibiului, village sis en pleine montagne, à une altitude moyenne de 900 m., sur un relief très accidenté, se distingue par sa structure particulière. En dépit de tous les obstacles soulevés par le terrain montagneux qui imposait habituellement aux agglomérations de montagne, des structures éparpillées, les artisans populaires de Poiana ont réussi à y réaliser, par des moyens simples et rationnels, un village à structure homogène et unitaire.

LA THÉORIE DE L'ARCHITECTURE

S. Han-Magomedov, architecte — LE RÔLE DE L'ARCHITECTE DANS LA TRANSFORMATION DU MODE DE VIE (p. 27). Article traduit du no. 1/1958 de la revue «L'architecture de l'U.R.S.S.».

ARTS PLASTIQUES

L'EXPOSITION «L'ARCHITECTURE CONTEMPORAINE AUX ÉTATS-UNIS» (p. 29). L'exposition ouverte entre le 21 Janvier et le 10 Février a.c., à la Salle Dalles de Bucarest, a présenté certaines réalisations de l'architecture des États-Unis après la seconde guerre mondiale.

L'EXPOSITION D'AQUARELLES, DE DESSINS ET DE PHOTOGRAPHIES EXÉCUTÉS PAR DES ARCHITECTES AU COURS DE L'ANNÉE 1957 (p. 30). Compte-rendu comportant une série de reproductions de plusieurs œuvres ayant reçu des Prix ou des Mentions à l'occasion de l'exposition annuelle des architectes.

CHRONIQUE (p. 32). Cette rubrique comprend des informations concernant l'activité de l'Union des Architectes de la R.P.R., au cours des mois de Février et de Mars 1958. La rubrique comprend également des informations de l'U.I.A.

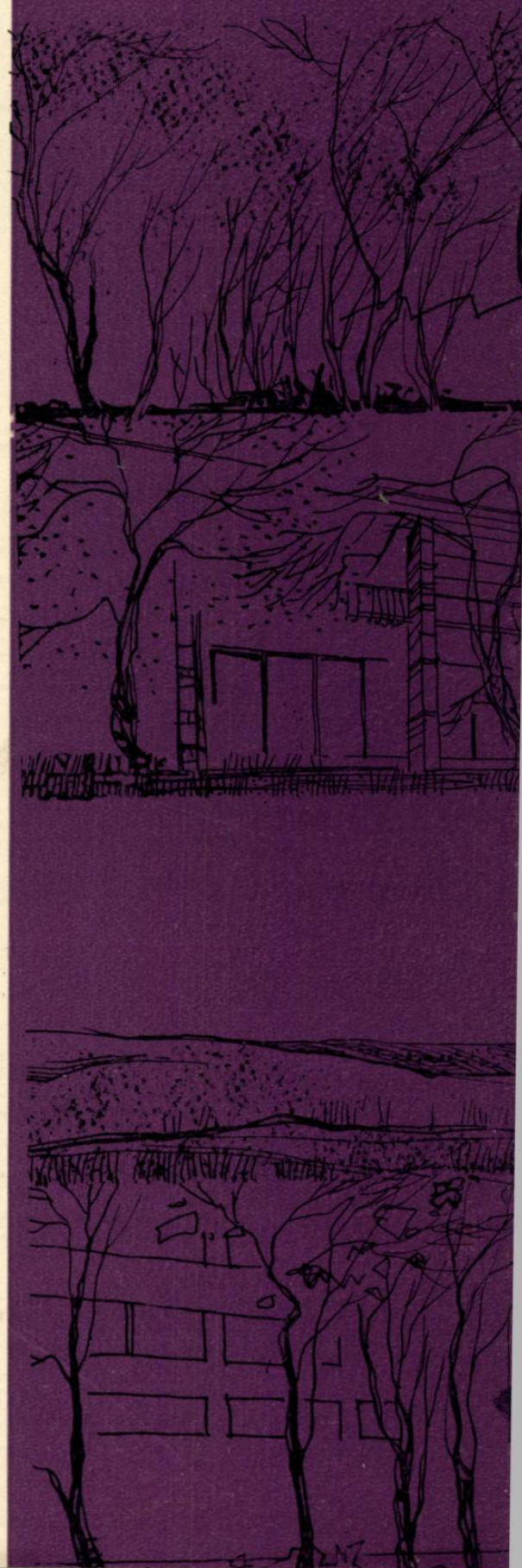
ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI STR. EPISCOPIEI NR. 9
TELEFON: REDACȚIA — 3.98.80 — ADMINISTRAȚIA — 4.61.65 —
ABONAMENTELE SE POT FACE LA:
— UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN R. P. R. — CABINETUL DE
ARHITECTURĂ — BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI NR. 9.
— TOATE OFICIILE POȘTALE DIN ȚARĂ, FACTORII POȘTALE ȘI
DIFUZORII VOLUNTARI DIN INSTITUȚII ȘI ÎNTREPRINDERI
NUMERELE VECHI SE POT PROCURA LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI

Lei 15

I. P. 4, București

E 1689

KAT

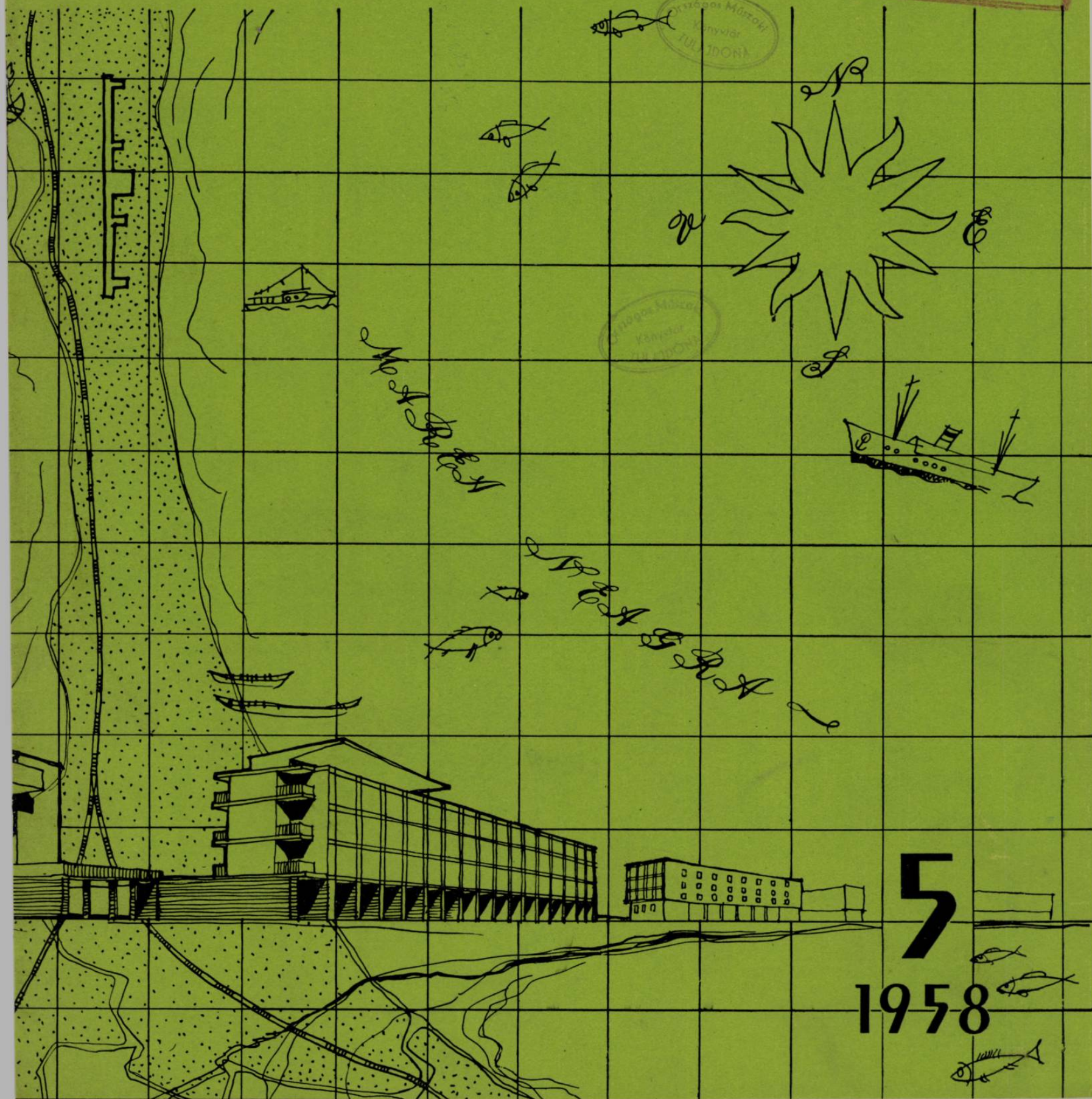
ARHITEKTURA

R P R

Institut de Documentare Tehnica
BUCURESTI
OBMEN - CSERE
VYMAHA - WYMIANA
TAUSCH - CMEHA

Országos Művelődési
Könyvtár
BUDAPEST

Országos Művelődési
Könyvtár
BUDAPEST

ARHITECTURA

R P R

ORGAN AL UNIUNII
ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

S U M A R

CONCURS DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM PENTRU
REALIZAREA UNOR ANSAMBLURI DE CASE DE
ODIHNĂ LA MAMAIA 2

CHEMAREA CONSFĂȚUIRII UNIONALE A CON-
STRUCTORILOR DIN U.R.S.S. 17

L O C U I N Ț E

Arh. Virgil Nițulescu, arh. Hans Gross
BLOC DE LOCUINȚE PE CALEA PLEVNEI
BUCUREȘTI 18

ARHITECTURA INDUSTRIALĂ

Arh. Rodica Vrancu, arh. Nicolae Petrașincu,
arh. Edgar Walter
FABRICA DE MOBILĂ UCECOM — BUCUREȘTI 20

TEORIA ARHITECTURII

Arh. G. Minervin, arh. M. Fedorov
DESPRE CALITĂȚILE ESTETICE ALE CONSTRUCȚIEI
DE MASĂ 23

ISTORIA ARHITECTURII

Acad. Emil Condurachi
HISTORIA, CEL MAI VECHI ORAȘ DE PE TERITORIUL
PATRIEI NOASTRE 26

P L A S T I C A

DIN EXPOZIȚIA DE ACUARELE, DESENE ȘI FOTO-
GRAFII EXECUTATE DE ARHITECȚI ÎN ANUL 1957 31

C R O N I C A

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR
DIN R. P. R. 32

B I B L I O G R A F I E

1958

ANUL VI
MAI

5

Nr. 5 (48)
1958

**CONCURS DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM
PENTRU REALIZAREA UNOR ANSAMBLURI
DE CASE DE ODIHNĂ LA MAMAIA**

Avînd în vedere amplul program de construcții în curs de realizare de-a lungul litoralului Mării Negre, Uniunea Arhitecților din R. P. R. și Departamentul de Arhitectură și Urbanism din M.C.M.C. au inițiat un concurs în vederea găsirii celor mai bune soluții arhitecturale și urbanistice pentru realizarea unor ansambluri de case de odihnă la Mamaia.

Extras din programul concursului

Concursul are ca obiect amenajarea în vederea odihnei a zonei de la sud de Cazinou și pînă în istmul lacului Tăbăcăriei. Limitele acestei zone sînt determinate în planul la scara 1:2000 ce se va remite concurenților.

Concurenții vor ține seama la stabilirea condițiilor de cazare și amenajare a teritoriului de următoarele condiții obligatorii:

1. În zona arătată să se realizeze ansambluri de cazare pentru cca. 4 000 de paturi vizitatori și cca. 400 paturi personal de deservire. Amenajarea urbanistică a întregii zone va ține seama de legăturile cu orașul Constanța și cu celelalte elemente de pe cordonul litoral.

2. Aceste construcții vor trebui să se încadreze într-un plan de sistematizare folosind în cea mai mare măsură construcțiile existente.

3. Ansamblurile vor fi alcătuite din mai multe hoteluri de cîte cca. 200—400 paturi, construite pe 3—4 caturi și din vile separate cu parter și etaj avînd fiecare 4—6 apartamente. Proporția de cazați în vile nu va întrece 5% din totalul de paturi.

4. Grupurile de hoteluri vor fi completate cu pavilioane de deservire care vor cuprinde:

— Săli de mese pentru deservire pînă la 1 000 de persoane în 2—3 serii sălile vor putea fi continuate în exterior cu terase acoperite și descoperite).

— Săli de club pentru lectură, șah etc.

— Bufete, cofetării permanente și spații bine amenajate pentru magazine de deservire a vizitatorilor cu: alimente, răcoritoare, frizerie-coafură, obiecte de galanterie etc.

— Încăperi pentru cazarea personalului de deservire, cca. 400 persoane, din care 2—3 camere încălzite cu sobe în timpul iernii, pentru personalul permanent.

— Punct sanitar.

— Cinematograf în aer liber.

Capacitatea și numărul pavilioanelor de deservire sînt lăsate la aprecierea concurenților.

5. Camerele de hotel vor avea cîte 2—3 paturi, cele de cîte 2 paturi în număr predominant. Fiecare cameră va fi precedată de un mic vestibul de acces și o încăpăre cu duș și lavabou. W.C.-urile vor fi grupate în baterii pe etaje. Clădirile vor cuprinde camere de băi la fiecare etaj, alimentate cu apă caldă.

Se vor prevedea dulapuri înzidite și la cea mai mare parte a camerelor loggii, uși-ferestre sau balcoane.

6. În timpul iernii, clădirile vor fi prevăzute cu o încălzire de gardă (pentru menținerea în bună stare a clădirilor). Această încălzire se va face cu aer cald condus din partea de sus a coridoarelor.

7. Terenul se va amenaja cu alei, plantații, spații pentru terenuri de jocuri sportive.

Pe malul lacului se pot amenaja mici cluburi pentru sporturi nautice și băi.

Pe plajă se vor prevedea vestiare, cabine-dușuri, chioșcuri cu răcoritoare și obiecte de plajă, w.c.-uri.

8. Se vor propune construcții economice din materiale rezistente la climatul marin.

9. Construcțiile vor fi concepute în mod realist într-o arhitectură socialistă și vor fi în armonie cu mediul înconjurător (marea, plaja, lacul, plantațiile) și cu destinația funcțională a clădirilor.

10. Se recomandă soluționarea pe bază modulară, pentru a se permite raționalizarea construcțiilor.

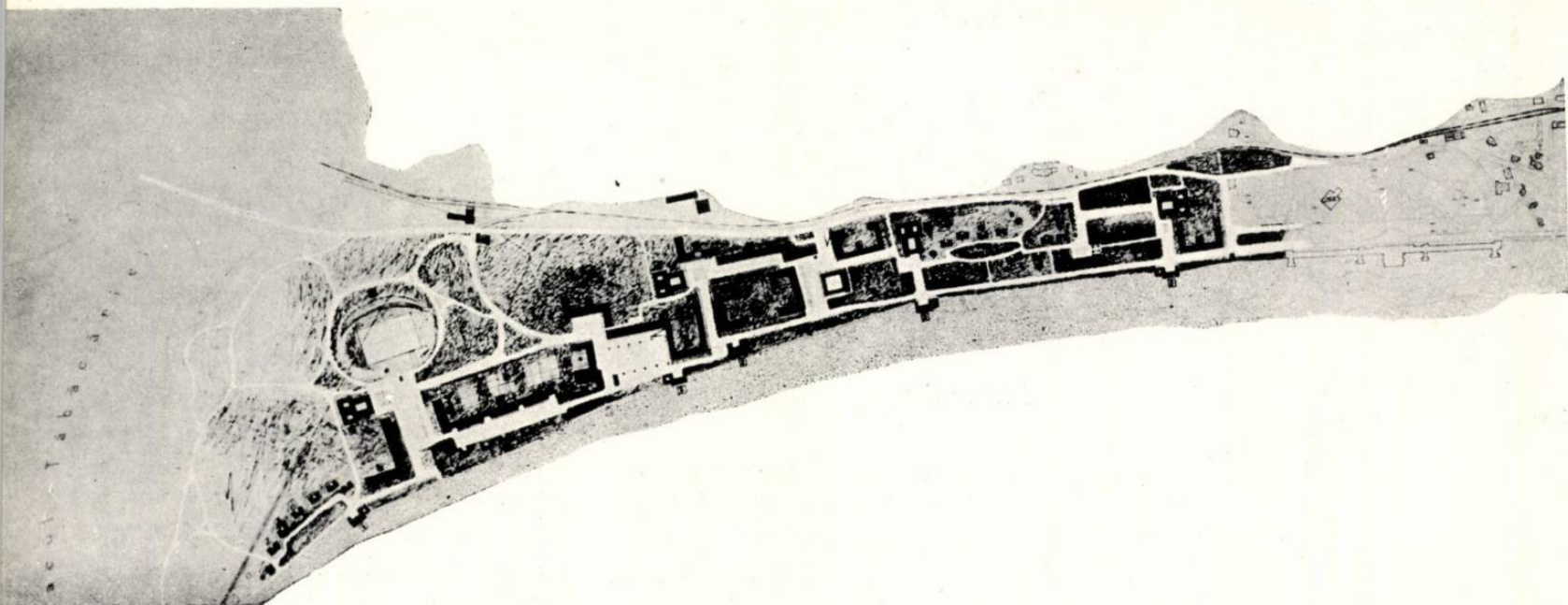
Programul a fost completat cu regulamentul concursului și date geotehnice asupra terenului.

★

La acest concurs — care s-a desfășurat între lunile septembrie—noiembrie 1957 — au fost prezentate 23 de proiecte.

Juriul format din arhitecții Octav Doicescu, Constantin Moșinschi și Marcel Maller, din partea Uniunii Arhitecților, și arhitecții Marcel Locar și Titu Evolveanu, din partea Departamentului de Arhitectură și Urbanism din M.C.M.C., președinte fiind prof. arh. Octav Doicescu, a hotărît acordarea premiului III proiectului nr. 14 (motto 14 141) precum și acordarea a trei mențiuni proiectelor: nr. 18 (motto 76 028), nr. 20 (motto 80 804) și nr. 11 (motto 16 470).

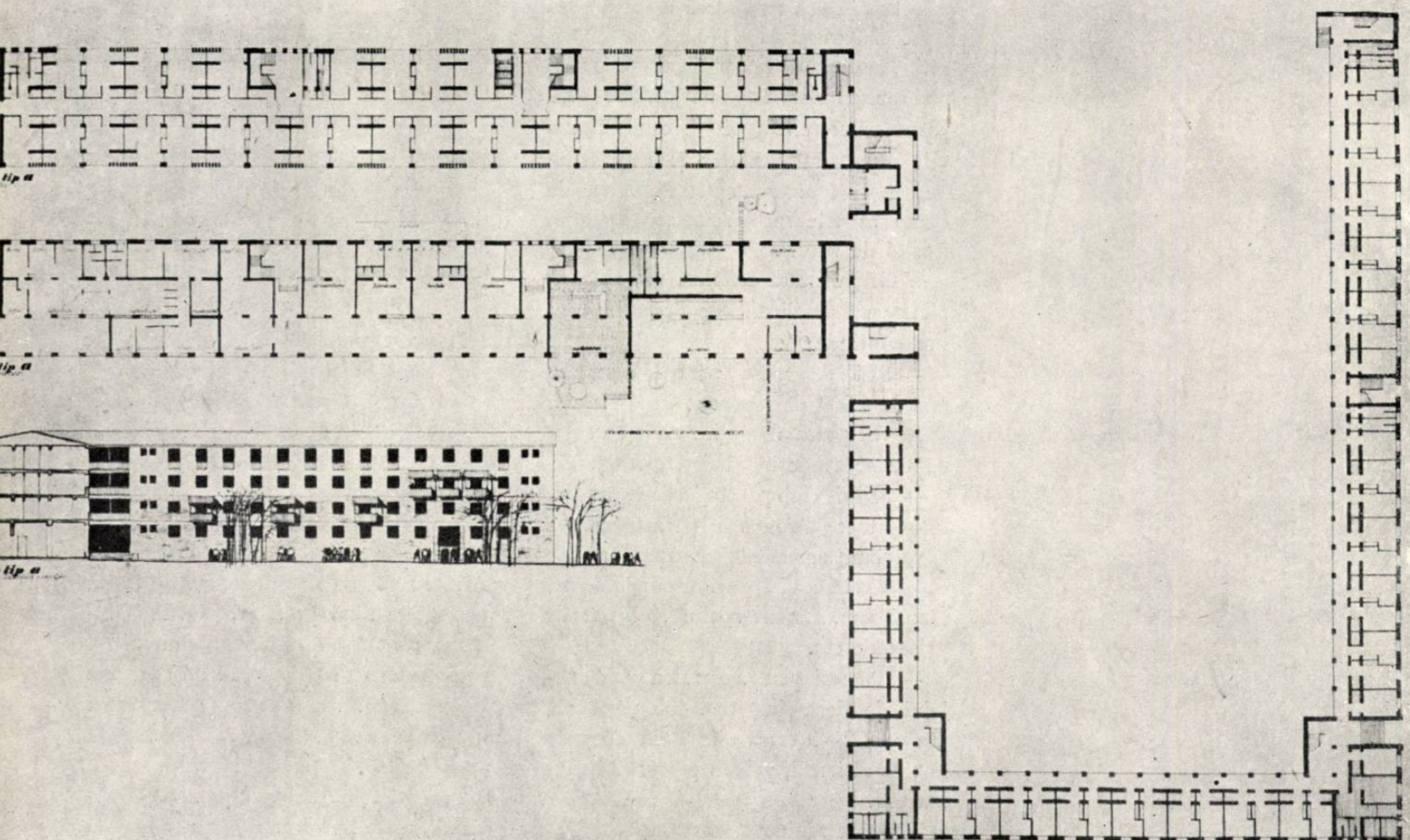
Publicăm în numărul de față al revistei toate proiectele prezentate la concurs.

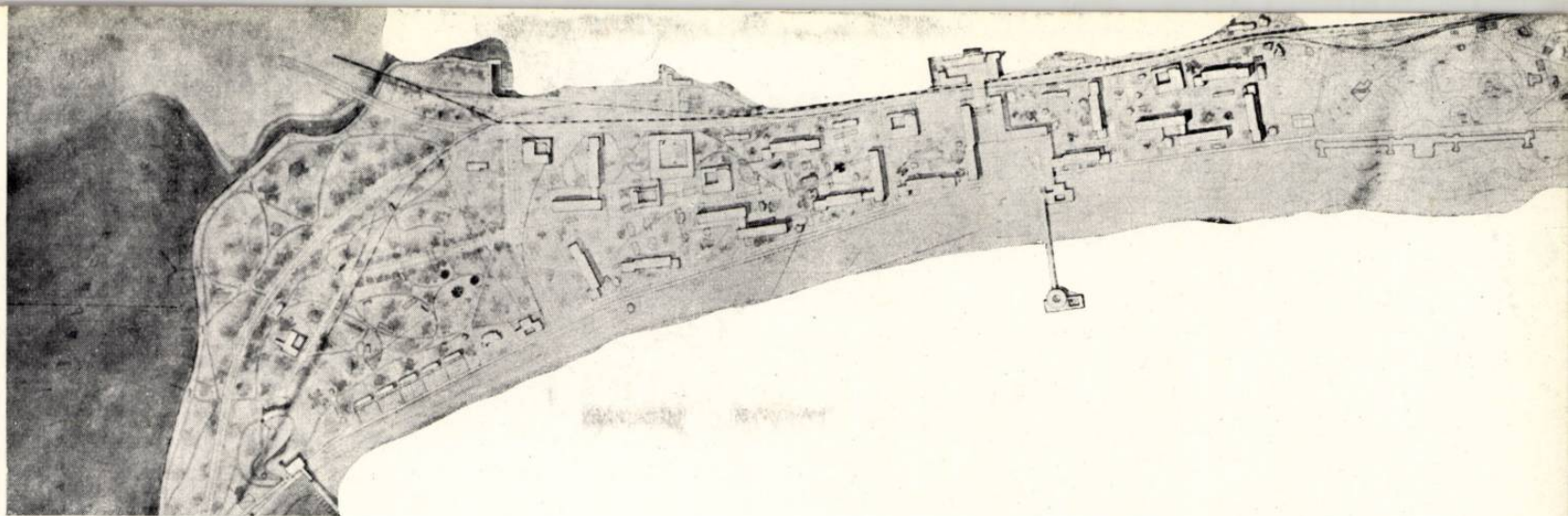

Proiect nr. 14 — Motto « 14141 »

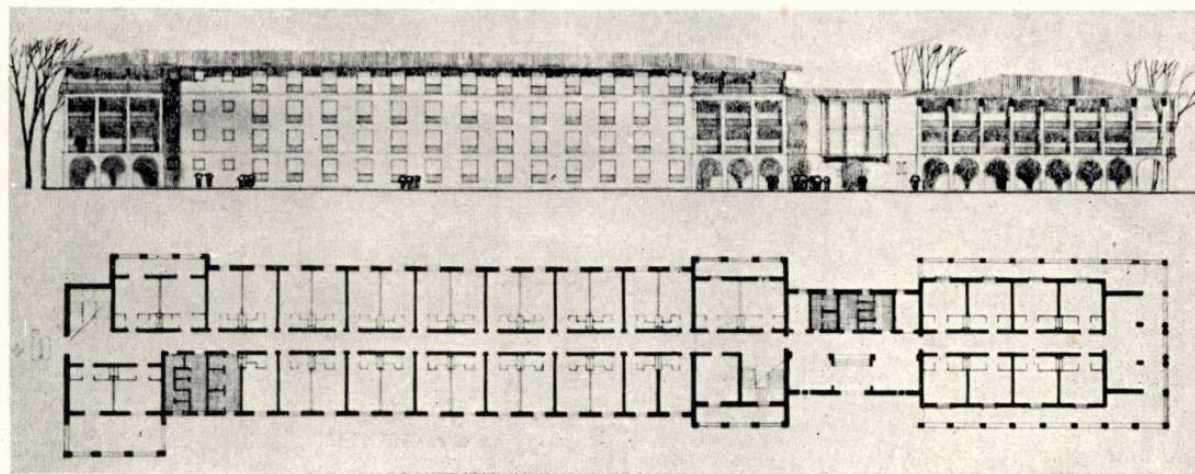
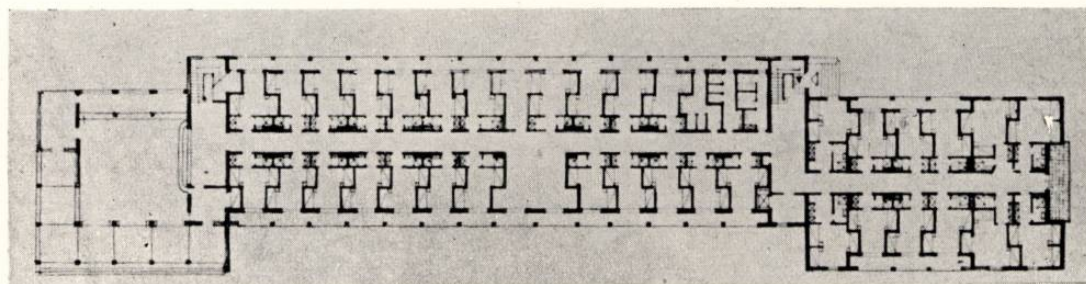
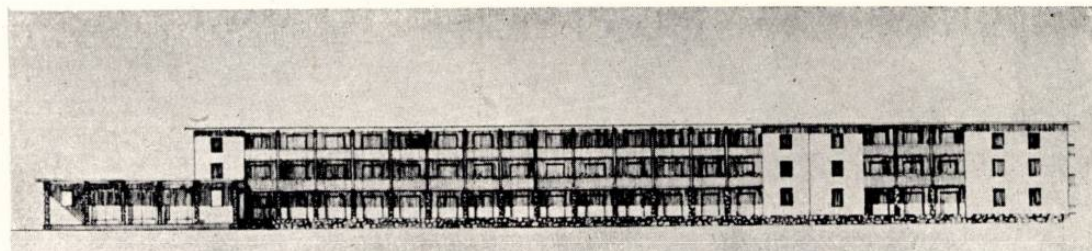
Premiul III

Autori, arhitecții Gheorghe Filipeanu, Liliana Corradino, Violeta Vogel,
Dumitru Bădulescu

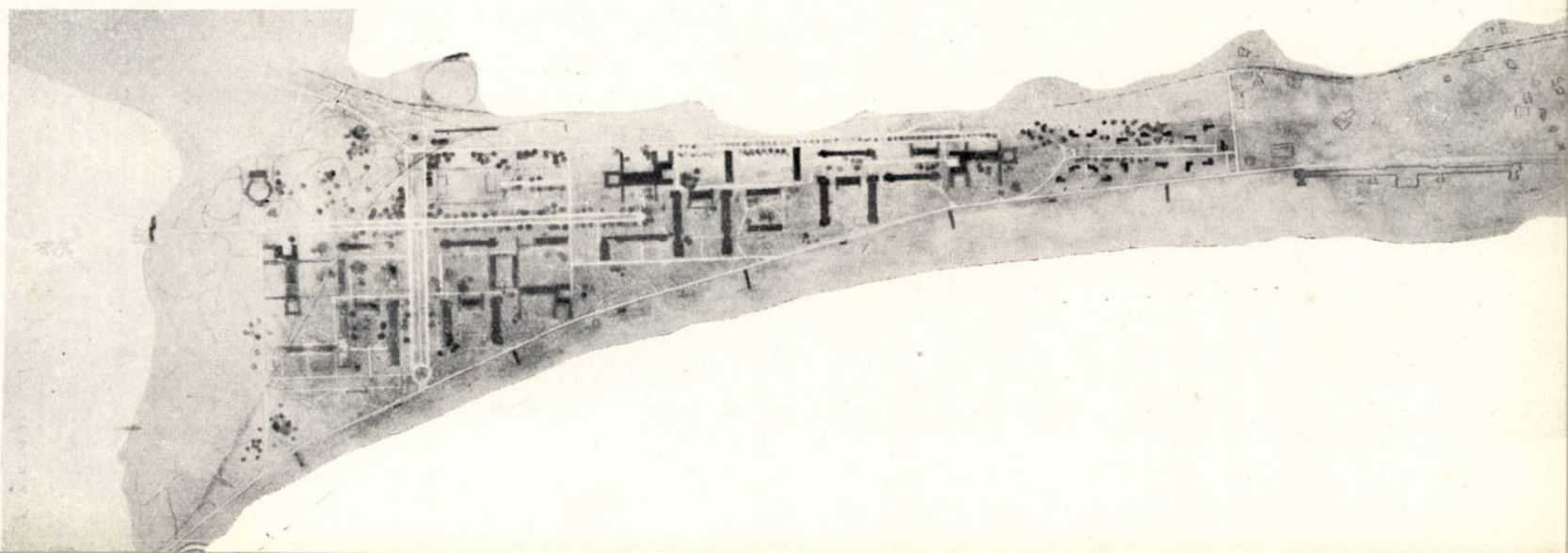

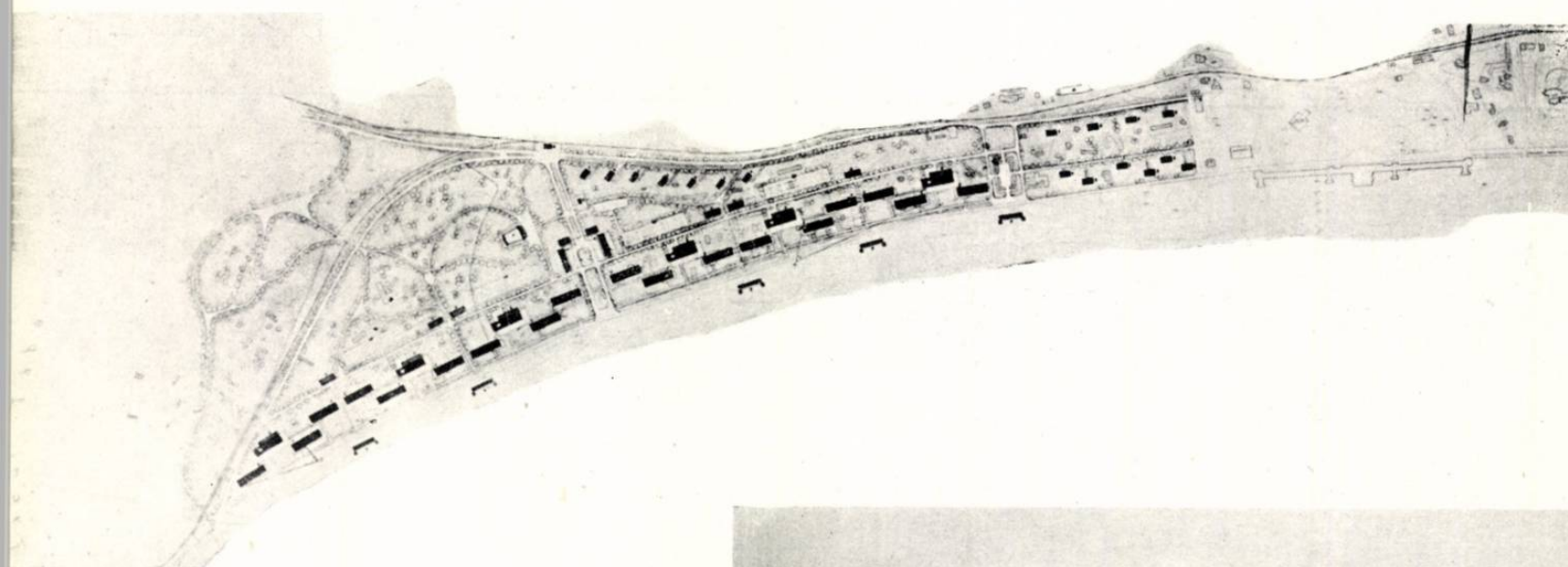
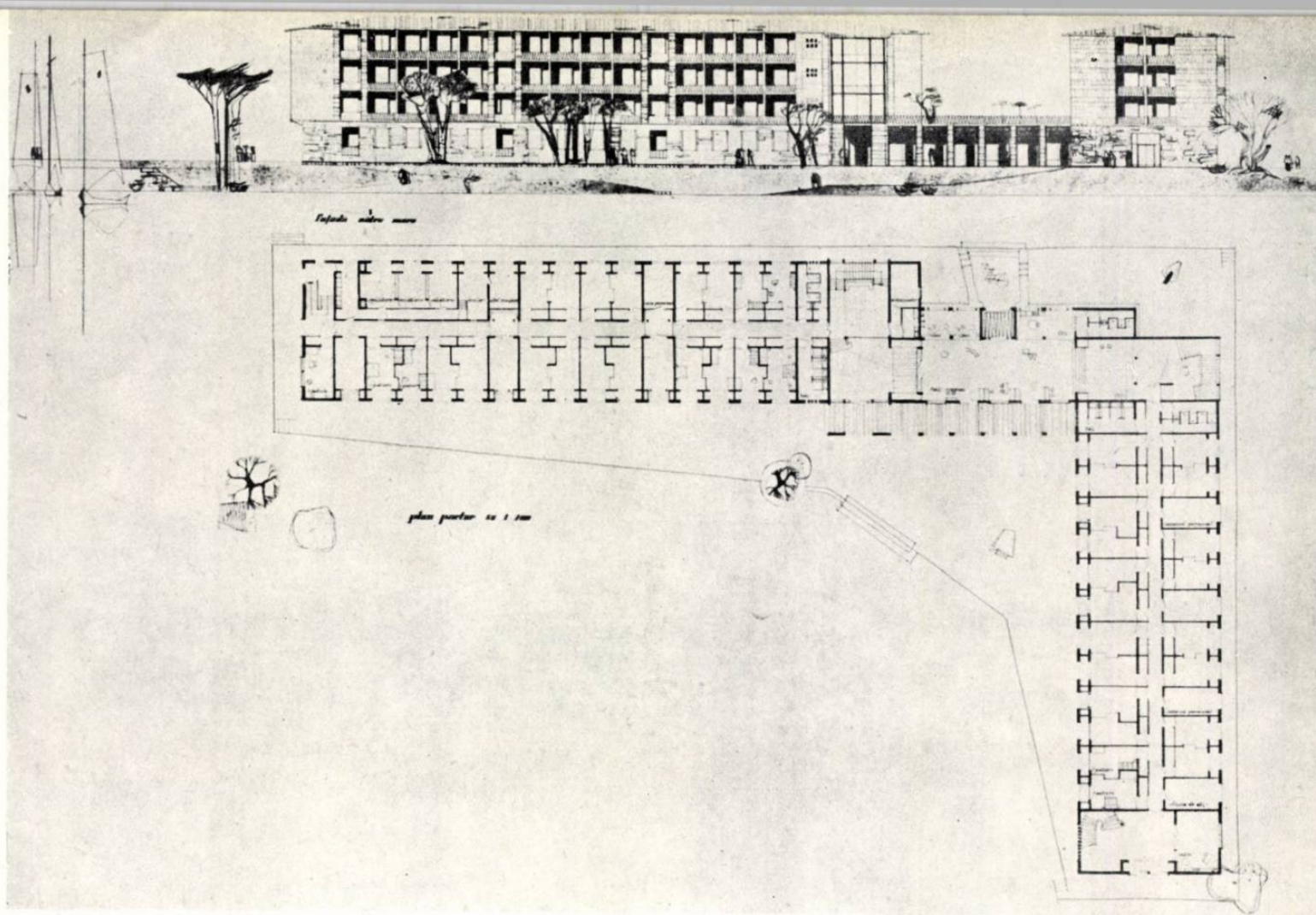

Proiect nr. 11 — Motto «16470»
 Mențiune
 Autori, arhitecții Constantin Ionescu,
 Irena Ghițulescu, Constantin Ghițulescu,
 Adrian Corvătescu

Proiect nr. 18 — Motto «76028»
 Mențiune
 Autori, arhitecții Mibai Calin-
 novschi, Aurel Dan

Project nr. 1 — Motto « 13571 »

